This issue consists of 2 parts

The First and Greatest Lithuanian Daily in America

NAUJIENOS
THE LITHUANIAN DAILY NEWS
PUBLISHED BY The LITHUANIAN NEWS PUBLISHING CO., INC.
1739 South Halsted Street, Chicago, Illinois
Telephone Roosevelt 8500

Pirmas ir Didžiausias Lietuvių Dienraštis Amerikoj

NAUJIENOS
THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Entered as second Class Matter March 7, 1914, at the Post Office of Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

Ši laida susideda iš 2 dalių.

The First and Greatest Lithuanian Daily in America

NAUJIENOS
THE LITHUANIAN DAILY NEWS
PUBLISHED BY The LITHUANIAN NEWS PUBLISHING CO., INC.
1739 South Halsted Street, Chicago, Illinois
Telephone Roosevelt 8500

Pirmas ir Didžiausias Lietuvių Dienraštis Amerikoj

VOL. XI. Kaina 3c. Chicago, Ill., Šeštadienis, Spalio-October 11 d., 1924 437 No. 245

Anglijoj prasideda aštri rinkimų kova

Vokiečių Socialdemokratai atmetē koaliciją

Joponija greitai pripažinsianti Rusiją

Laukiama aštrios rinkimų kampanijos Anglijoj

Konservatoriai su liberalais jungiasi daiktan, kad sumušus bendrą priešą — darbiečius.

LONDONAS, spalio 10. — Premjerui MacDonaldui paleidus parlamentą ir paskyrus naujus visuotinus rinkimus spalio 29 dieną, prasidējo gyvas partijų bruzdējimas ir rucšimasis kampanijai.

Liberalai ir konservatoriai, pasiryžę daryti visa, kad rinkimais sumušus Darbo partiją ir nebeleidus jai krašto valdžią vēl į savo rankas paimti, pradeda jau vieni su antrais tartis del statymo, kur tik galint, vieno bendro kandidato prieš darbiečių kandidatą, kad tuo budu abidviejų partijų — konservatorių ir liberalų — balsais sumušus bendrą priešininką.

Rinkimų kampanijoj uoliai dalyvausią moterys.

Kaip matyt, šių rinkimų kovoj uoliai dalyvaus ir moterys. Į visų partijų įstaigas, į centrus ir skyrių skyrius kreipiasi daugybē moterų, siulydamosios padēti veikti. Visos partijos turi dagi po keletą moterų kandidatų, ir veikiausia jų bus dar daugiau. Neskaitant buvusių aštuonių parlamento narių moterų, kurios dabar vēl kandidatuoja, dvidešimt yra naujų kandidačių, daugiausia — darbiečių.

Kadangi iki rinkimų laiko yra nedaug, kampanija, atrodo, bus nepaprastai smarki, energinga ir aštri.

MacDonaldo valdžia pasiliks vietoj iki susirinks naujas parlamentas.

Francuzai tiki, kad draugingi santykiai nepairs.

PARYŽIUS, spalio 10. — Valdžios sferose čia tikima, kad nežiurint MacDonaldo valdžios kritimo, draugingi santykiai Francijos su Anglija nepairsią. Laikomos tos nuomonēs, kad vis tiek, kurios politinēs srovēs naujoji Anglijos valdžia susidarysianti, ji busianti priversta tęsti toliau politiką, kurią nustatęs ir vedęs darbiečių ministeris pirmininkas MacDonaldas.

BOMBA SUDRASKĒ DIRIŽABELĮ

Keletas įgulos žmonių sunkiai sužeista

NEWPORT NEWS, Va., sp. 10.— Nelaiku sprogusi bomba sudraskē Jungt. Valstijų armijos dirižabelio TC-2 balioną ir orlaivis, buvęs 150 pēdų aukštumoj, nukrito žemēn. Keletas įgulos žmonių buvo sunkiai sužeisti, tečiaus užmuštų nesirado.

Vokiečių socialdemokratai atmetē koaliciją

Marxo planas sutelkti daiktan kairiuosius ir dešiniuosius nepavyko.

BERLINAS, spalio 10. — Socialdemokratų lyderiai vakar pranešē kancleriui Marx'ui, kad socialdemokratai negali sutikti su kancleriaus programu, kur jis propenuoja visų partijų, pradedant socialistais ir baigiant ultra-nacionalistais, koaliciją. Socialdemokratai pareiškē, kad tokia koalicija visai nēra galima.

Po tokio socialdemokratų pareiškimo kancleris tuojau matēsi su nacionalistų lyderiais ir pasakē jiems, kad jo planas nepavykęs. Jis žadējo šiandie matytis su visų kitų partijų lyderiais ir su jais pasitarti del kilusios naujos dalykų padēties.

Japonija pripažinsianti Sovietų Rusiją

MASKVA, spalio 10. — Telegrama iš Pekino praneša, kad derybos tarp sovietų ambasadorius Kinams L. Karachano ir Japonijos ministerio Kinams Jošizavos del pripažinimo Rusijos pasekmingai artinas galo ir bēgiu kelių dienų bus pabaigtos patenkinamomis abiem pusēm sąlygomis.

Sutartis del $200,000,000 paskolos Vokietijai pasirašyta

LONDONAS, spalio 10. — Vokiečių delegacija ir Amerikos, Britų ir kitų kontinento kraštų bankininkai šiandie pasirašē sutartį del 200,000,000 dolerių paskolos Vokietijai, einant Dawes'o planu.

ATĒMĒ $17,000

DETROIT, Mich., spalio 7.— Ginkluoti plēšikai užpuolę Belle Isle pieninēs manadžerį, kurs nešē bankan pinigus, atēmē iš jo 17,000 dolerių.

NUŽUDĒ MOTINĄ IR PATS NUSIŽUDĒ

HEDRICK, Iowa, spalio 7.— Farmeris Ed. Henniger, gavęs proto pamišimą, nužudē savo motiną, po to pats nusišovē.

JAPONIJOS PINIGAI KRINTA

HONOLULU, spalio 8. — Japonų bankai skaitē šiandie jeno vertę 39.5 centų. Normalē japonų jeno vertē yra 49 centai Amerikos valiuta.

Francijos darbininkai užtaria Soloveckio kalinius

Socialistų partija ir Darbo Federacija prašo sovietų valdžią išpildyti badaujančių kalinių reikalavimą.

BERLINAS, spalio 7. — Iš Paryžiaus gauta žinia, kad Francijos Darbo Federacija ir Socialistų partija bendrai kreipusios į Rusijos sovietų valdžią su prašymu, kad ji išklausytų teisingo trijų šimtų į Solovecko salą išdangintų socialistų reikalavimo perkelti juos iš ten kur nors į Rusijos, ar dagi Sibiro, kalējimus.

Panašų prašymą sovietų valdžiai pasiuntē taipjau kai kurie žymųs Vokietijos rašytojai ir visuomenēs darbuotojai. Jie taipgi reikalauja, kad Maskvos valdžia išpildytų Solovecke laikomų socialistų kalinių reikalavimą.

Bado streikas

Kaip jau buvo ankščiau pranešta, keli šimtai socialdemokratų ir socialistų revoliucionierių, išdangintų į žiauriąją Solovecko salą Baltosiose jurēse, rugsējo 25 dieną paskelbē bado streiką. Jie pareiškē, kad nepriims jokio maisto, kol bolševikų valdžia nesutiks perkelti juos iš tos baisios salos kur nors į kitus kalējimus, kur sąlygos yra bent kiek labiau pakenčiamos.

Baisi kalinių padētis

Iš draugų, kurie bolševikų kankinami toje pragaro saloj, gauta dabar vēl žinių. Negali ramiai skaityti tų baisių vaizdų, kurie tuose pranešimuose piešiami apie gyvenimą politinių kankinių Solovecke, tarp kurių vargiai rasi bent vieną, prieš kurį sovietų vyriausybē turētų kokį nors aiškų kaltinimą, arba kuris butų buvęs teisman patrauktas ir tardomas. Tarp tų kelių šimtų socialistų yra žymių rusų socialistinio judējimo darbuotojų ir vadų.

Rubų ir maisto stoka

Po dvejeto trejeto savaičių jau bus vēl nebegalima prisigriebti prie Solovecko salos ir aštuonis ar devynis mēnesius visoks susisiekimas su nelaimingais kaliniais bus nutrauktas. Jokio jiems rubų nei maisto išteklēlio ilgos ir žiaurios žiemos mēnesiams nēra parupinta. Sovietų valdžia tuo visai nesirupina, o Raudonasis Kryžius šiemet turējo aprupinti tokią didelę politinių kalinių ir badaujančių šeimynų armiją, kad Solovecko kaliniams nieko nebeišteko. Tatai išaiškina, del ko jie taip nusiminę ir iš desperacijos nusitarē geriau iš karto badu mirti, ne kad dar pergyventi žiemą toje baisioj saloj ir palengva mirti nuo šalčio, alkio ir jų pasekmių: džiovos, šiltinēs ir škorbuto.

Savo atsišaukime į viso pasaulio darbininkus tie kaliniai pareiškia vilties, kad jie jų neužmirš ir darys visa, kas tik galima, kad išgelbējus juos nuo bado mirties.

PASAULIO LAKUNAS ZANNI IŠSKRIDO IŠ ŠANGHAJAUS

ŠANGHAJUS, Kinai, spalio 8. — Skrendąs aplink pasaulį Argentinos lakunas maj. Pedro Zanni, kurs ilgesnį laiką sutruko Kinuose, šiandie rytą išskrido iš Šanghajaus į Japoniją.

Laukiamasis J. V. Prezidentas

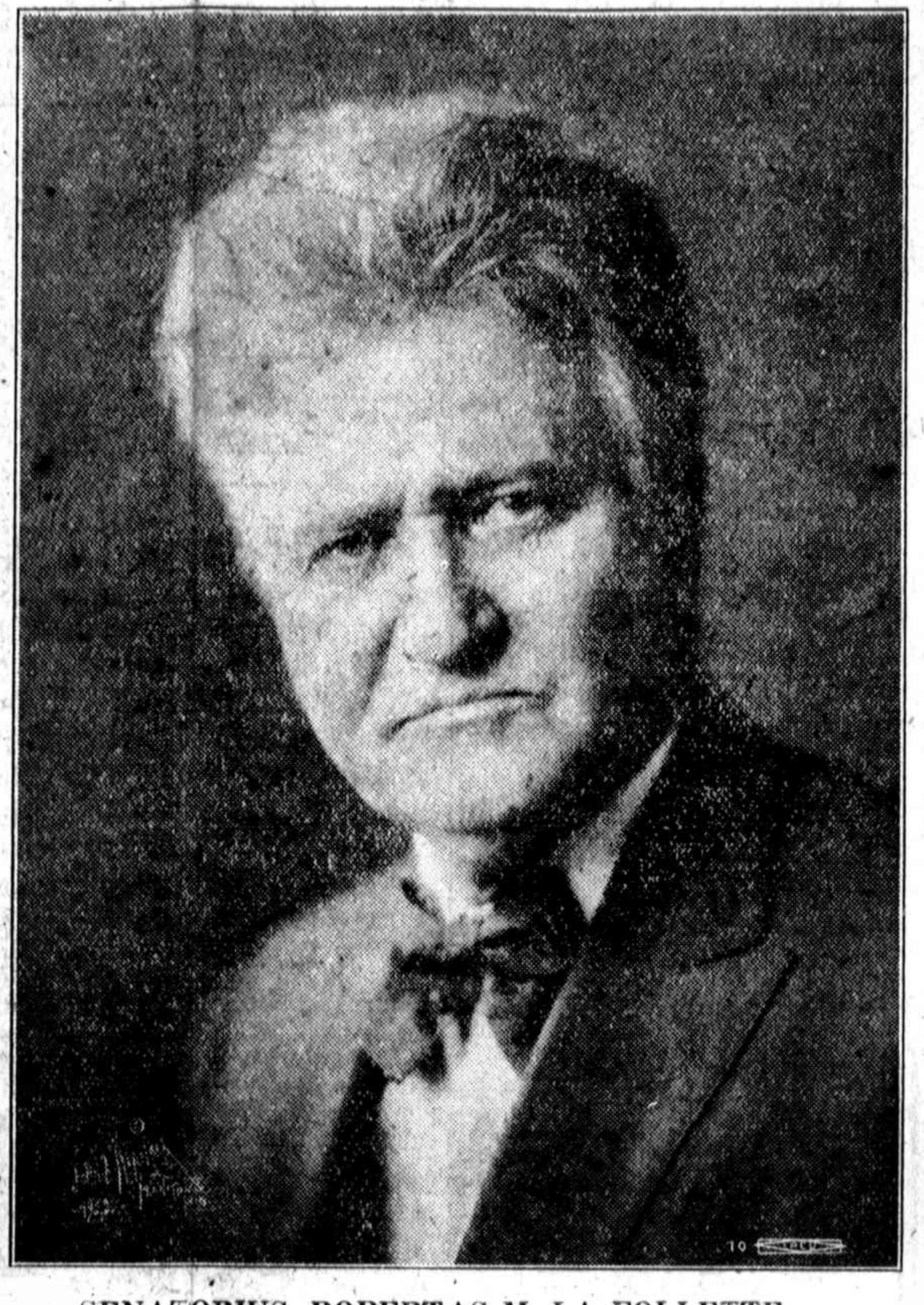

SENATORIUS ROBERTAS M. LA FOLLETTE

Amerikos progresingųjų žmonių, visų darbininkų organizacijų remiamas kandidatas į Jungtinių Valstijų prezidentus ateinančiais rinkimais. Sen. Robertas M. La Follette'as dabar atvyko į Chicagą ir šiandie vakare, 8 val., kalbēs masiniame susirinkime milžiniškoj Armory salēj, prie 34-os ir Wentworth Avenue.

VOKIETIJOS REPARACIJOS RUMANIJAI

BUCHARESTAS, Rumanija, spalio 10. — Vokietija vēl ima mokēti Rumanijai reapracijas natura. Šiomis dienomis ji sumokēs geležinkelių medžiagomis 12 milijonų aukso markių vertēs.

ORAS

Federalis oro pranašas šeštadieniui pranašauja:

Chicago ir apielinkē: — Niaukstosi; nedidelē temperaturos atmaina; vidutinis rytų vējas.

Sekmadienį — gražu, jeigu nebus lietaus.

Vakar temperatura vidutinai siekē 64° F.

Šiandie saulē teka 5:16, leidžiasi 5:19 val.

PINIGŲ KURSAS

Vakar, spalio 10 d., užsienio pinigų ne mažiaus kaip už $25,000 dolerių bankų buvo skaitoma Amerikos pinigais šitaip:

Anglijos, 1 sv. sterlingų	$4.46
Belgijos, 100 frankų	$4.77
Danijos, 100 kronų	$17.50
Italijos, 100 lirų	$4.33
Francijos, 100 frankų	$5.16
Norvegijos, 100 kronų	$14.31
Olandijos, 100 florinų	$38,99
Suomijos, 100 markių	$2.52
Švedijos, 100 kronų	$26.62
Šveicarijos, 100 frankų	$19.16

Lietuvos Pinigų Kursas

Siunčiant pinigus Lietuvon per Naujienas Lietuvos litų kursas skaitant Amerikos doleriais yra skaitomas šitaip:

50 litų	$5.50
100 litų	10.50
200 litų	20.75
300 litų	31.00
400 litų	41.25
500 litų	51.50
600 litų	61.75
700 litų	72.00
800 litų	82.25
900 litų	92.50
1000 litų	102.75

Prie šitos sumos reikia pridēti 25 centai pašto išalidu už kožną siuntinį. Norint pasiųsti telegramu — dar 50 centų daugiau.

Nikaragua protestuoja Honduraso valdžiai

MANAGUA, Nikaragua, spalio 10. — Nikaragua pasiuntē Honduraso valdžiai notą, aštriai protestuodama del nuolatinių tai Honduraso maištininkų, tai valdžios kariuomenēs įsibriovimų į Nikaraguos kraštą.

Carlos Solorzano išrinktas Nikaraguos prezidentu

MANAGUA, spalio 10. — Nikaraguos Respublikos prezidentu išrinkta Carlos Solorzano, o vice-prezidentu — Dr. Juan Sacasa. Abudu buvo nacionalēs liberalų partijos kandidatai.

Vēsula Filifinuose

Daug žmonių užmušta, laivų paskandinta ir namų sugriauta.

MANILA, Filipinų Salos, sp. 10. — Iš Cagayano praneša tos provincijos komendantas, kad laike siautusios ten baisios vēsulos, tifono, trisdešimt žmonių buvę užmušta ir daugelio pasigendama. Audra paskandino keletą mažesnių laivų ir daug namų sugriovē.

ZR-3 IŠSKRIS PER ATLANTIKĄ ŠEŠTADIENĮ

FRIEDRICHSHAFEN, Vokietija, spalio 9. — Dirižablis ZR-3, kurį vokiečių Zeppelino kompanija pastatē Jungtinēms Valstijoms, žada išskristi iš Friedrichshafeno per Atlantiką į Lakehurst, N. J., šeštadienį, spalio 11, jeigu tik oras bus palankus.

RYTOJ — BIRUTĒS KONCERTAS

Millerand'as vēl ruošies politinei kovai

Savo partiją, nacionalį bloką, reorganizuoja kitu vardu.

PARYŽIUS, spalio 10. — Buvęs Francijos prezidentas Millerandas, kurį radikalų partijos po naujais parlamento rinkimais privertē iš respublikos prezidento vietos rezignuoti, ruošias vēl politinei kovai savo senosios partijos, nacionalio bloko, priekyj. Partija tečiau reorganizuojama nauju "vienybēs ir nacionalēs akcijos sąjungos" vardu. Partijos centras busiąs Champs Elysees distrikte. Ji turēs ir savą dienraštį.

Pašalino profesorių del evoliucijos skelbimo

MACON, Ga., spalio 10. — Mercer universiteto globējų taryba pareikalavo biologijos profesorių Dr. Henry Fox, kad jis rezignuotų, kadangi jis skelbiąs evoliucijos teorijas, kurios esą priešingos bažnyčios mokslui. [Tai tau Amerikos universitetai!]

IŠBADAVO 21 DIENĄ

LONDONAS, spalio 9. — Telegrama iš Kalkutos praneša, kad indų vadas Mohandas Gandhi, kurs atgailaudamas del indų-musulmonų riaušių badavo dvidešimt vieną dieną, esąs labai silpnas.

ANATOLE FRANCE MIRŠTĄS

PARYŽIUS, spalio 9.— Garsus francuzų rašytojas Anatole France, jau kuris metas sergąs, randas kritingoj padētyje ir nebēra vilties kad pasveiktų.

Mekkos puolikai vahabiai smarkiai sumušti

Jie bēgą, palikę 1500 kritusių žmonių mušio lauke.

JERUZOLIMAS, Palestina, spalio 10. — Transjordanijos valdytojas, emiras Abdullah, Hedžazo karaliaus Ali brolis gavo iš Mekkos pranešimą, kad kruviname mušy ties Uda Hedžazo kariuomenē sumušus puolančiųjų Vahabių jēgas. Vahabiai bēgą, palikę mušio lauke 1,500 užmuštų ir sužeistų.

Ku-kluxų hulignai Herrine vēl siaučia

HERRIN, Ill., spalio 9. — Herrine ir apielinkēj vēl prasidējo medžiojimas tariamų munšaininkų ir butlegerių. Tą medžiojimą daro tasai pats kuklux klaniečių samdytinis, pasižymējęs huliganas S. Glenn Young. Del tokių huliganų sauvalios Herrine gali vēl kilti neramumų.

RUSŲ POETAS BRIUSOV MIRĒ

MASKVA, spalio 10. — Žinomas rusų poetas Valery Briusov vakar mirē plaučių uždegimu. Buvo 5[illegible] metų amžiaus.

KLAI[illegible] ATITAISYMAS

Vakar [illegible]cagos Lietuvių pareiškime "[illegible] Vilniaus" įsiskverbē nemaloni klaida. Atspausdinta 6 ir 7 eilutēse nuo viršaus: "...sulaužydamas lenkų valdžios pasirašytąją Suvalkuose, spalių 9 d. 1920 m., sutartį su Lietuva."

Turi buti:

"...sulaužydamas lenkų valdžios pasirašytąją Suvalkuose, **spalių 7 d.** 1920 m., sutartį su Lietuva, etc."

Visa Lietuva Susiinteresavus

Naujienų prieteliai iš įvairių dalių Suvienytų Valstijų praneša mums, jog visa Lietuva yra susiinteresavus Naujienų telegrafinēms pinigų perlaidomis.

Lietuvos kaimiečiai ir miestelēnai rašo savo giminēms Amerikoje, kad jiems butų siunčiami pinigai telegrafu, nes jie gauna greitai ir be jokio klapato iš artimiausio jiems pašto.

Naujienų telegrafinēs perlaidos yra greičiausias pinigų pasiuntimo budas: į 4 iki 10 dienų pinigai išmokami adresantams po išsiuntimo iš Chicagos. O pinigai telegrafu yra išsiunčiami iš Naujienų beveik kasdieną. Naujienų telegramos kainuoja tik

50 CENTŲ

Siųsdami iš kitų miestų reikalaukit musų Telegrafinių aplikacijų; vietiniai, kam nepatogu pasiekti musų ofiso, kreipkitēs į sekamus musų skyrius:

AUŠROS KNYGYNAS, 3210 S. Halsted St.
TUPIKAIČIO APTIEKA, 233 E. 115 St.
BENOŠIAUS APTIEKA, 1616 W. 47 St.

NAUJIENOS

1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

This issue consists of 2 parts

The First and Greatest Lithuanian Daily in America

NAUJIENOS
THE LITHUANIAN DAILY NEWS
PUBLISHED BY The LITHUANIAN NEWS PUBLISHING CO., INC.
1739 South Halsted Street, Chicago, Illinois
Telephone Roosevelt 8500

Pirmas ir Didžiausias Lietuvių Dienraštis Amerikoj

NAUJIENOS
THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Entered as second Class Matter March 7, 1914, at the Post Office of Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

Ši laida susideda iš 2 dalių

The First and Greatest Lithuanian Daily in America

NAUJIENOS
THE LITHUANIAN DAILY NEWS
PUBLISHED BY The LITHUANIAN NEWS PUBLISHING CO., INC.
1739 South Halsted Street, Chicago, Illinois
Telephone Roosevelt 8500

Pirmas ir Didžiausias Lietuvių Dienraštis Amerikoj

VOL. XI. | Kaina 3c. | Chicago, Ill., Šeštadienis, Spalio-October 11 d., 1924 | 437 | No. 245

Anglijoj prasideda aštri rinkimų kova

Vokiečių Socialdemokratai atmetė koaliciją

Joponija greitai pripažinsianti Rusiją

Laukiama aštrios rinkimų kampanijos Anglijoj

Konservatoriai su liberalais jungiasi daiktan, kad sumušus bendrą priešą — darbiečius.

LONDONAS, spalio 10. — Premjerui MacDonaldui paleidus parlamentą ir paskyrus naujus visuotinus rinkimus spalio 29 dieną, prasidėjo gyvas partijų bruzdėjimas ir ruošimasis kampanijai.

Liberalai ir konservatoriai, pasiryžę daryti visa, kad rinkimais sumušus Darbo partiją ir nebeleidus jai krašto valdžią vėl į savo rankas paimti, pradeda jau vieni su antrais tartis del statymo, kur tik galint, vieno bendro kandidato prieš darbiečių kandidatą, kad tuo budu abidviejų partijų — konservatorių ir liberalų — balsais sumušus bendrą priešininką.

Rinkimų kampanijoj uoliai dalyvausią moterys.

Kaip matyt, šių rinkimų kovoj uoliai dalyvaus ir moterys. Į visų partijų įstaigas, į centrus ir skyrių skyrius kreipiasi daugybė moterų, siulydamosios padėti veikti. Visos partijos turi dagi po keletą moterų kandidatų, ir veikiausia jų bus dar daugiau. Neskaitant buvusių aštuonių parlamento narių moterų, kurios dabar vėl kandidatuoja, dvidešimt yra naujų kandidačių, daugiausia — darbiečių.

Kadangi iki rinkimų laiko yra nedaug, kampanija, atrodo, bus nepaprastai smarki, energinga ir aštri.

MacDonaldo valdžia pasiliks vietoj iki susirinks naujas parlamentas.

Francuzai tiki, kad draugingi santykiai nepairs.

PARYŽIUS, spalio 10. — Valdžios sferose čia tikima, kad nežiurint MacDonaldo valdžios kritimo, draugingi santykiai Francijos su Anglija nepairsią Laikomos tos nuomonės, kad vis tiek, kurios politinės srovės naujoji Anglijos valdžia susidarysianti, ji busianti priversta tęsti toliau politiką, kurią nustatęs ir vedęs darbiečių ministeris pirmininkas MacDonaldas.

BOMBA SUDRASKĖ DIRIŽABELĮ

Keletas įgulos žmonių sunkiai sužeista

NEWPORT NEWS, Va., sp. 10.— Nelaiku sprogusi bomba sudraskė Jungt. Valstijų armijos dirižabelio TC-2 balioną ir orlaivis, buvęs 150 pėdų aukštumoj, nukrito žemėn. Keletas įgulos žmonių buvo sunkiai sužeisti, tečiaus užmuštų nesirado.

Vokiečių socialdemokratai atmetė koaliciją

Marxo planas sutelkti daiktan kairiuosius ir dešiniuosius nepavyko.

BERLINAS, spalio 10. — Socialdemokratų lyderiai vakar pranešė kancleriui Marx'ui, kad socialdemokratai negali sutikti su kancleriaus programu, kur jis proponuoja visų partijų, pradedant socialistais ir baigiant ultra-nacionalistais, koaliciją. Socialdemokratai pareiškė, kad tokia koalicija visai nėra galima.

Po tokio socialdemokratų pareiškimo kanclerius tuojau matėsi su nacionalistų lyderiais ir pasakė jiems, kad jo planas nepavykęs. Jis žadėjo šiandie matytis su visų kitų partijų lyderiais ir su jais pasitarti del kilusios naujos dalykų padėties.

Japonija pripažinsianti Sovietų Rusiją

MASKVA, spalio 10. — Telegrama iš Pekino praneša, kad derybos tarp sovietų ambasadorius Kinams L. Karachano ir Japonijos ministerio Kinams Jošizavos del pripažinimo Rusijos pasekmingai artinas galo ir bėgiu kelių dienų bus pabaigtos patenkinamomis abiem pusėm sąlygomis.

Sutartis del $200,000,000 paskolos Vokietijai pasirašyta

LONDONAS, spalio 10. — Vokiečių delegacija ir Amerikos, Britų ir kitų kontinento kraštų bankininkai šiandie pasirašė sutartį del 200,000,000 dolerių paskolos Vokietijai, einant Dawes'o planu.

ATĖMĖ $17,000

DETROIT, Mich., spalio 7.— Ginkluoti plėšikai užpuolę Belle Isle pieninės manadžerį, kurs nešė bankan pinigus, atėmė iš jo 17,000 dolerių.

NUŽUDĖ MOTINĄ IR PATS NUSIŽUDĖ

HEDRICK, Iowa, spalio 7.— Farmeris Ed. Henniger, gavęs proto pamišimą, nužudė savo motiną, po to pats nusišovė.

JAPONIJOS PINIGAI KRINTA

HONOLULU, spalio 8. — Japonų bankai skaitė šiandie jeno vertę 39.5 centų. Normalė japonų jeno vertė yra 49 centai Amerikos valiuta.

Francijos darbininkai užtaria Soloveckio kalinius

Socialistų partija ir Darbo Federacija prašo sovietų valdžią išpildyti badaujančių kalinių reikalavimą.

BERLINAS, spalio 7. — Iš Paryžiaus gauta žinia, kad Francijos Darbo Federacija ir Socialistų partija bendrai krejpusios į Rusijos sovietų valdžią su prašymu, kad ji išklausytų teisingo trijų šimtų i Solovecko salą išdangintų socialistų reikalavimo perkelti juos iš ten kur nors į Rusijos, ar dagi Sibiro, kalėjimus.

Panašų prašymą sovietų valdžiai pasiuntė taipjau kai kurie žymūs Vokietijos rašytojai ir visuomenės darbuotojai. Jie taipgi reikalauja, kad Maskvos valdžia išpildytų Solovecke laikomų socialistų kalinių reikalavimą.

Bado streikas

Kaip jau buvo anksčiau pranešta, keli šimtai socialdemokratų ir socialistų revoliucionierių, išdangintų į žiauriąją Solovecko salą Baltosiose jurėse, rugsėjo 25 dieną paskelbė bado streiką. Jie pareiškė, kad nepriims jokio maisto, kol bolševikų valdžia nesutiks perkelti juos iš tos baisios salos kur nors į kitus kalėjimus, kur sąlygos yra bent kiek labiau pakenčiamos.

Baisi kalinių padėtis

Iš draugų, kurie bolševikų kankinami toje pragaro saloj, gauta dabar vėl žinių. Negali ramiai skaityti tų baisių vaizdų, kurie tuose pranešimuose piešiami apie gyvenimą politinių kalinių Solovecke, tarp kurių vargiai rasi bent vieną, prieš kurį sovietų vyriausybė turėtų kokį nors aiškų kaltinimą, arba kuris butų buvęs teisman patrauktas ir tardomas. Tarp tų kelių šimtų socialistų yra žymių rusų socialistinio judėjimo darbuotojų ir vadų.

Rubų ir maisto stoka

Po dvejeto trejeto savaičių jau bus vėl nebegalima prisigriebti prie Solovecko salos ir aštuonis ar devynis mėnesius visoks susisiekimas su nelaimingais kaliniais bus nutrauktas. Jokio jiems rubų nei maisto išteklėlio ilgos ir žiaurios žiemos mėnesiams nėra parupinta. Sovietų valdžia tuo visai nesirupina, o Raudonasis Kryžius šiemet turėjo aprupinti tokią didelę politinių kalinių ir badaujančių šeimynų armiją, kad Solovecko kaliniams nieko nebeišteko. Tatai išaiškina, del ko jie taip nusiminę ir iš desperacijos nusitarė geriau iš karto badu mirti, ne kad dar pergyventi žiemą toje baisioj saloj ir palengva mirti nuo šalčio, alkio ir jų pasekmių: džiovos, šiltinės ir škorbuto.

Savo atsišaukime į viso pasaulio darbininkus tie kaliniai pareiškia vilties, kad jie jų neužmirš ir darys visa, kas tik galima, kad išgelbėjus juos nuo bado mirties.

PASAULIO LAKUNAS ZANNI IŠSKRIDO IŠ ŠANGHAJAUS

ŠANGHAJUS, Kinai, spalio 8. — Skrendąs aplink pasaulį Argentinos lakunas maj. Pedro Zanni, kurs ilgesnį laiką sutruko Kinuose, šiandie rytą išskrido iš Šanghajaus į Japoniją.

Laukiamasis J. V. Prezidentas

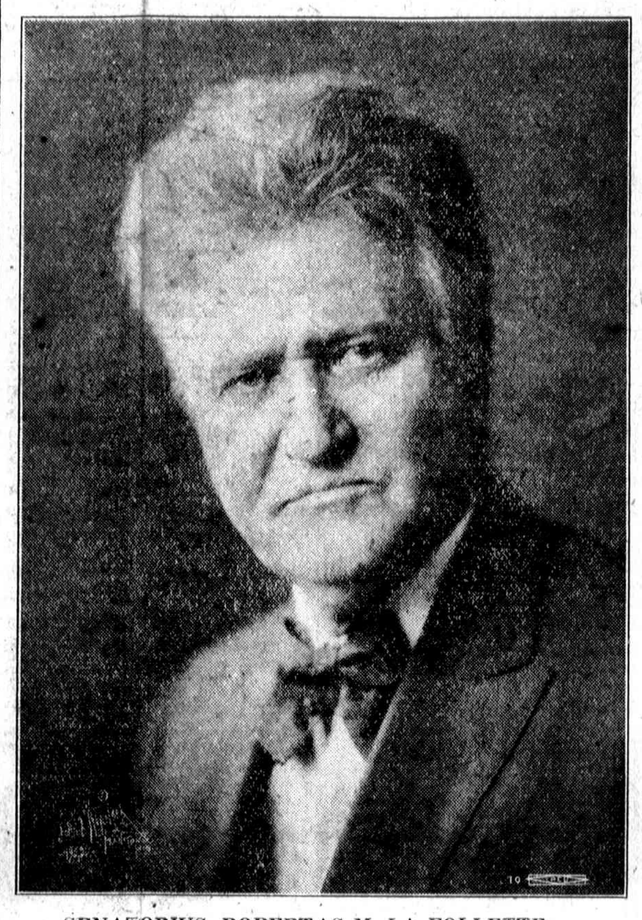

SENATORIUS ROBERTAS M. LA FOLLETTE

Amerikos progresingųjų žmonių, visų darbininkų organizacijų remiamas kandidatas į Jungtinių Valstijų prezidentus ateinančiais rinkimais, Sen. Robertas M. La Follette'as dabar atvyko į Chicagą ir šiandie vakare, 8 val., kalbės masiniame susirinkime milžiniškoj Armory salėj, prie 34-os ir Wentworth Avenue.

VOKIETIJOS REPARACIJOS RUMANIJAI

BUCHARESTAS, Rumanija, spalio 10. — Vokietija vėl ima mokėti Rumanijai reapracijas natura. Šiomis dienomis ji sumokės geležinkelių medžiagomis 12 milijonų aukso markių vertės.

ORAS

Federalis oro pranašas šeštadieniui pranašauja:

Chicago ir apielinkė: — Niaukstosi; nedidelė temperaturos atmaina; vidutinis rytų vėjas.

Sekmadienį — gražu, jeigu nebus lietaus.

Vakar temperatura vidutinai siekė 64° F.

Šiandie saulė teka 5:16, leidžiasi 5:19 val.

PINIGŲ KURSAS

Vakar, spalio 10 d., užsienio pinigų ne mažiaus kaip už $25,000 dolerių bankų buvo skaitoma Amerikos pinigais šitaip:

Anglijos, 1 sv. sterlingų	$4.46
Belgijos, 100 frankų	$4.77
Danijos, 100 kronų	$17.50
Italijos, 100 lirų	$4.33
Francijos, 100 frankų	$5.16
Norvegijos, 100 kronų	$14.31
Olandijos, 100 florinų	$38.99
Suomijos, 100 markių	$2.52
Švedijos, 100 kronų	$26.62
Šveicarijos, 100 frankų	$19.16

Lietuvos Pinigų Kursas

Siunčiant pinigus Lietuvon per Naujienas Lietuvos litų kursas skaitant Amerikos doleriais yra skaitomas šitaip:

50 litų	$5.50
100 litų	10.50
200 litų	20.75
300 litų	31.00
400 litų	41.25
500 litų	51.50
600 litų	61.75
700 litų	72.00
800 litų	82.25
900 litų	92.50
1000 litų	102.75

Prie šitos sumos reikia pridėti 25 centai pašto išlaidų už kožną siuntinį. Norint pasiųsti telegramu — dar 50 centų daugiau.

Nikaragua protestuoja Honduraso valdžiai

MANAGUA, Nikaragua, spalio 10. — Nikaragua pasiuntė Honduraso valdžiai notą, aštriai protestuodama del nuolatinių tai Honduraso maištininkų, tai valdžios kariuomenės įsibriovimų į Nikaraguos kraštą.

Carlos Solorzano išrinktas Nikaraguos prezidentu

MANAGUA, spalio 10. — Nikaraguos Respublikos prezidentu išrinkta Carlos Solorzano, o vice-prezidentu — Dr. Juan Sacasa. Abudu buvo nacionalės liberalų partijos kandidatai.

Vėsula Filifinuose

Daug žmonių užmušta, laivų paskandinta ir namų sugriauta.

MANILA, Filipinų Salos, sp. 10. — Iš Cagayano praneša tos provincijos komendantas, kad laike siautusios ten baisios vėsulos, tifono, trisdešimt žmonių buvę užmušta ir daugelio pasigendama. Audra paskandino kelętą mažesnių laivų ir daug namų sugriovė.

ZR-3 IŠSKRIS PER ATLANTIKĄ ŠEŠTADIENĮ

FRIEDRICHSHAFEN, Vokietija, spalio 9. — Dirižablis ZR-3, kurį vokiečių Zeppelino kompanija pastatė Jungtinėms Valstijoms, žada išskristi iš Friedrichshafeno per Atlantiką į Lakehurst, N. J., šeštadienį, spalio 11, jeigu tik oras bus palankus.

RYTOJ — BIRUTĖS KONCERTAS

Millerand'as vėl ruošies politinei kovai

Savo partiją, nacionalį bloką, reorganizuoja kitu vardu.

PARYŽIUS, spalio 10. — Buvęs Francijos prezidentas Millerandas, kurį radikalų partijos po naujais parlamento rinkimais privertė iš respublikos prezidento vietos rezignuoti, ruošias vėl politinei kovai savo senosios partijos, nacionalio bloko, prieky. Partija tečiau reorganizuojama nauju "vienybės ir nacionalės akcijos sąjungos" vardu. Partijos centras busiąs Champs Elysees distrikte. Ji turės ir savą dienraštį.

Pašalino profesorių del evoliucijos skelbimo

MACON, Ga., spalio 10. — Mercer universiteto globėjų taryba pareikalavo biologijos profesorių Dr. Henry Fox, kad jis rezignuotų, kadangi jis skelbias evoliucijos teorijas, kurios esą priešingos bažnyčios mokslui. [Tai tau Amerikos universitetai!]

IŠBADAVO 21 DIENĄ

LONDONAS, spalio 9. — Telegrama iš Kalkutos praneša, kad indų vadas Mohandas Gandhi, kurs atgailaudamas del indų-musulmonų riaušių badavo dvidešimt viena dieną, esąs labai silpnas.

ANATOLE FRANCE MIRŠTĄS

PARYŽIUS, spalio 9.— Garsus francuzų rašytojas Anatole France, jau kuris metas sergąs, randas kritingoj padėty ir nebėra vilties kad pasveiktų.

Mekkos puolikai vahabiai smarkiai sumušti

Jie bėgą, palikę 1500 kritusių žmonių mušio lauke.

JERUZOLIMAS, Palestina, spalio 10. — Transjordanijos valdytojas, emiras Abdullah, Hedžazo karaliaus Ali brolis gavo iš Mekkos pranešimą, kad kruviname mušy ties Uda Hedžazo kariuomenė sumušus puolančiųjų Vahabių jėgas. Vahabiai bėgą, palikę mušio lauke 1,500 užmuštų ir sužeistų.

Ku-kluxų hulignai Herrine vėl siaučia

HERRIN, Ill., spalio 9. — Herrine ir apielinkėj vėl prasidėjo medžiojimas tariamų munšaininkų ir butlegerių. Tą medžiojimą daro tasai pats kuklux klaniečių samdytinis, pasižymėjęs huliganas S. Glenn Young. Del tokių huliganų saualios Herrine gali vėl kilti neramumų.

RUSŲ POETAS BRIUSOV MIRĖ

MASKVA, spalio 10. — Žinomas rusų poetas Valery Briusov vakar mirė plaučių uždegimu. Buvo 5[illegible] metų amžiaus.

KLAIDOS ATITAISYMAS

Vakar Chicagos Lietuvių pareiškime del "Vilniaus" įsikverbė nemaloni klaida. Atspausdinta 6 ir 7 eilutėse nuo viršaus: "...sulaužydamas lenkų valdžios pasirašytąją Suvalkuose, spalių 9 d. 1920 m., sutartį su Lietuva."

Turi buti:

"...sulaužydamas lenkų valdžios pasirašytąją Suvalkuose, spalių 7 d. 1920 m., sutartį su Lietuva, etc."

Visa Lietuva Susiinteresavus

Naujienų prieteliai iš įvairių dalių Suvienytų Valstijų praneša mums, jog visa Lietuva yra susiinteresavus Naujienų telegrafinėms pinigų perlaidomis.

Lietuvos kaimiečiai ir miestelėnai rašo savo giminėms Amerikoje, kad jiems butų siunčiami pinigai telegrafu, nes jie gauna greitai ir be jokio klapato iš artimiausio jiems pašto.

Naujienų telegrafinės perlaidos yra greičiausias pinigų pasiuntimo budas: į 4 iki 10 dienų pinigai išmokami adresantams po išsiuntimo iš Chicagos. O pinigai telegrafu yra išsiunčiami iš Naujienų beveik kasdieną. Naujienų telegramos kainuoja tik

50 CENTŲ

Siųsdami iš kitų miestų reikalaukit musų Telegrafinių aplikacijų; vietiniai, kam nepatogu pasiekti musų ofiso, kreipkitės į sekamus musų skyrius:

AUŠROS KNYGYNAS, 3210 S. Halsted St.
TUPIKAIČIO APTIEKA, 233 E. 115 St.
BENOŠIAUS APTIEKA, 1616 W. 47 St.

NAUJIENOS
1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

IMPERFECT IN ORIGINAL

EXTRA DIDELĖS

RistynėS

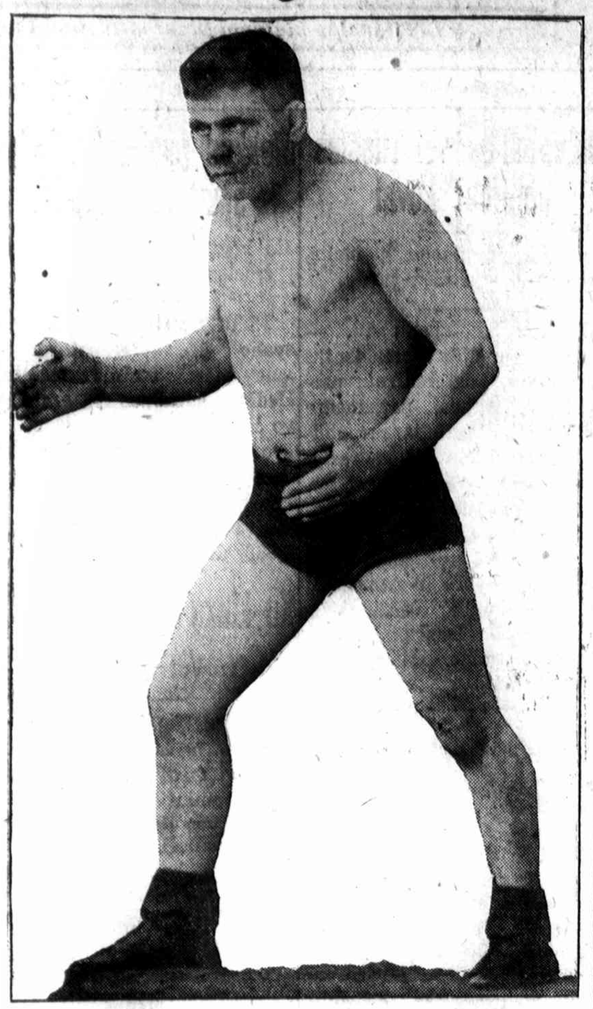

Panedėlyje, Spalio (Oct.) 13, 1924

M. MELDAŽIO SVETAINĖJE

2244 W. 23 Pl.

RITASI:

KAROLIS SARP.	VS	E. BURGALLO
Lietuvių čamp. 19		Lenkų čamp. 220 sv.
J. BANCEVIČIUS	VS	JACK ROBERTS
Liet. čamp. 175		Airys 225 sv.
P. NORKUS	VS	S. GLAZAUSKAS
Liet. čamp. 220		Liet. čamp. iš Moline, Ill. 210 sv.

Fradžia 8:30. Įžanga $1.00 — $2.00 Rezervuoti.

KODĖL JŪS TURITE ATLANKYTI

Field Muzejų

NATURALĖS ISTORIJOS

Jis yra didelės apsišvietimo vertės ir labai žingeidus dalykas, Jūs pasipažinsite su pasauliu kuriame jūs gyvenate. Field Muzėjus turi didžiausį rinkinį istorinių ir žmonijos nuveiktų darbų; žvėrių ir augalų, medžių ir žemės geologiškų iškasenų.

Įžanga Dykai Nedėliomis

Utarninkais ir subatomis atdara nuo 10 iki 5 val. vakare.
Šie yra didžiausi departmentai:

ETNOLOGIJOS—Gyvenimas ir papročiai įvairių žmonių, senovėje ir kaip jie gyvena šiandien.

ZOOLOGIJOS—Žvėrys, paukščiai, žuvys, šliaužiai, vabalai visų šalių naturalėse grupėse ir pozose.

BOTANIKOS—Įvairus augmenys, jų produktai ir jų abelna vertė. Graži salė "Augmenų Gyvenimo".

GEOLOGIJOS—Mineralų, krystalų, meteorų ir žingeidžių naturalių dalykų. Prieš istorinį žvėrys ir prieš istorinis 300,000,000 metų gyvenimas.

BRANGAKMENIAI IR ŽEMĖLIUGA!—Rinkinys brangakmenų ir žemėlugų senovės ir dabartinių laikų.

NURODYMAS—Gatvekariais, elevatoriais ir automobiliais iki Roosevelt Road ir Michigan Ave.

Better than a Mustard Plaster

MUSTEROLE

WILL NOT BLISTER

Nuo kosulio, persišaldymo, galvos skaudėjimo, neuralgijos, reumatizmo ir nuo visų skausmų.
Pas visus aptiekorius
35c and 65c, jars and tubes
Hospital size, $3.00

Garsinkitės "Naujienose"

Kas Dedas Lietuvoj

Ne pinigų, ne aukso, bet knygų!

Už jurių-marių gyvendami, tamstos žinote kas dedasi šiam margam pasauly, o ypač ten, kur jusų akys yra atkreiptos, už ką stojat į kovą. Žinote taipogi, kame randasi Dainavos šalis, kurią drauge su kitomis, laiko apsiautusios tamsos hidros. Tai ne naujiena. Juk dabar tamsos gadynė užklupo nelaimingus vargšus ir skurdžius ir jiems ne lengva iš jos išsikasti. Delei to aš kreipiuos į jus, broliai ir seserys, prašydamas jusų atkreipti savo dėmesį į šią Lietuvos darbininkų padėtį. Pasakodamas apie ją aš neperdedu, nes esu pats proletariato narys ir gerai suprantu, ką reiškia juom buti. Musų jaunimas žusta tamsoj, prietaruose ir dvasiniam skurde. Sunku yra be knygų ir be šviesos.

Jus, amerikiečiai, esat duosnus. Aukojat daugeliui dalykų. Mes gi šiuo kartu prašom ne pinigų, ne aukso, bet tik knygų ir laikraščių. "Aušros" katalioge įskaitėme ir suradome sekančias, labai naudingas lietuvių darbo jaunimui knygas: 1) Gludi-Liudi — K. Jurgelionio, 2) Lyties Mokslas — Dr. Karaliaus, 3) Tarptautiškų žodžių žodynas, 4) Socializmo teorija, 5) M. Petrausko ir kitų knygas. Iš laikraščių butų pageidaujama daugiausia Naujienos ir Keleivis. Lietuvos jaunimui labai sunku yra tas viskas įsigyti, delei stokos lėšų.

Todėl, jei kas galite, malonėkit išpildyti musų šį prašymą.

Justas Stukėnas,
Utenos apsk., Užpalių paštas,
Kaninkų kaimas.

LIETUVOJ DUONA JAU BRANGSTA

Kaunas, 19 rugsėjo. — Jau buvo rašyta "Naujienose" ir kituose lietuvių laikraščiuose, kad del buvusio pračjusį rudenį ir pavasarį didelio šlapymečio Lietuvoje šiemet rugių derlius palyginant su kitais normaliais metais žymiai yra blogesnis. Sueėmus kaimiečiams — ukininkams nuo laukų rugius kurių daugelyje vietų surinkta kur kas mažiau, kaip budavo paprastai, buvo aišku, kad duona greit turės pabrangti. Ir ištikro dabar vos tik atsiradus šviežiems rugiams, kuomet duona turėtų atpigti, dabar ėmė brangti. Ligi šiol Kaune juodos duonos 1 kilogramas tekainavo 60 centų, pitlėvotos 1 litas, o paskutinėmis dienomis juodos duonos kilogramui jau reik mokėti 75—80 centų — pitlevotai kilogramui 1 lit. 20 cent. Tam duonos brangimui, kaip iš viso ko matyti, tėra tik pradžia, nes krautuvininkai rimtai pranašauja, kad greitu laiku už kilogramą juodos duonos reikėsią mokėti po 1 litą ir brangiau.

Lietuvos biednuomenės buitis jau ir ligi šiol buvo gana bloga, gi dabar brangstant duonai — tam reikalingiausiam žmogaus gyvybės palaikytojui jų sunki padėtis vėl žymiai pablogės. Prie tokios duonos brangenybės kaipgi bereikės gyventi turintiems šeimynas padieniams sunkaus darbo darbininkams, kurie per dieną teuždirba vos po 6 — litus ir tuo labiau bus sunku bedarbiams, kurių šiuo metu Lietuvoje visur netruksta, o ant žiemos tų nelaimingųjų armija, be abejonės, dar pasidaugins.

— Lietuvos darbininkas.

Atydai namų jėškotojams

Mes pastatysime ant jusų loto gražų 5 kambarių murinį bungalow, $1000 įmokėti, išmokėjimais $4400

A. & P.CONSTRUCTION CO.
936 W. 79th St. arba telefonuok
1320 E. 79th St. Stewart 6584

Garsinkitės Naujienose

Rožinis Balius

— rengiamas —

Draugystės Šv. Onos

NEDĖLIOJE, SPALIO-OCTOBER 12, 1924

Mildos Svetainėje

3142 So. Halsted Street

Pradžia 6 val. vakare Tikietas 50c ypatai

Muzika St. Martinkaus

Kviečia visus širdingai atsilankyti. RENGIMO KOMITETAS

10 Metu Jubiliejus

Koncertas ir Šokiai

Rengia

LIET. RAUD. ROŽES PAŠ. KLIUBAS, CICERO, ILL.

Subatoje ir Nedėlioje

Spalio 18tą ir 19tą, 1924

Duŕys atsidarys 7 val. vak. Koncertas kaip 8 val.

Lietuviu Liuosybės Svet.

14th St. ir 49th Ct., Cicero, Ill.

Dalyvaus Superior Quartetas, "Birutės" Choras, Solistai: E. Beckle iš Operos, p. Širvaitė-Gapšienė, P. Stogis, Helen Pečiukaitis, Ida Divanoff ir kiti. Bus daugiau visokių pamarginimų kurių nėra paminėta.

Kviečiame gerbiamą visuomenę skaitlingai atsilankyti, nes kliubas deda visas pastangas, kad visus kuopuikiausiai užganėdinti.

Kviečia **L. Red Rose Club, Cicero, Ill.**

Muzika iš 9 ypatų po vadovyste J. Pocius.

HELEN PEČIUKAITIS

BIRUTĖS METINIS KONCERTAS

Dalyvauja
IVAN DNEPROVAS — Chicagos operos tenoras.
POVILAS STOGIS — basas.
JULIA ŠIRVAITĖ-GAPŠIENĖ — sopranas.
MIKAS YOZAVITAS — pianistas.
"BIRUTĖS" merginų choras.
"BIRUTĖS" vyrų choras.
"BIRUTĖS" didžiulis mišrus choras.
A. P. KVEDERAS, direktorius.

NEDĖLIOS VAKARE,

Spalio 12 d., 1924

Pradžia 8 valandą vakare.

Pilsen Sokol Svetainėje,

Prie 1814 South Ashland Avenue, Chicago, Illinois.

"BIRUTĖS" koncertas yra nepaprasta dailės šventė. "BIRUTĖS" koncertas įvyksta tik vieną kartą į metus. Užtat nepraleiskit šią progą.

Po koncertui šokiai ir kiti pasilinksminimai.
Įžanga 75c. iki $1.50.

NORĖDAMI

PIRKTI, PARDUOTI AR MAINYTI VISADOS KREIPKITĖS PAS MUS. TAS JUMS BUS ANT NAUDOS.

S. L. FABIONAS CO.

INVESTMENT REAL ESTATE INSURANCE

809 W. 35th St., Chicago
Tel. Bo levard 0611 ir 0774
PADAROM PIRKIMO IR PARDAVIMO RAŠTUS.
Pasekmingai siunčiam pinigus ir Parduodam Laivakortes.

K. GUGIS
ADVOKATAS
Miesto ofisai
127 N. Dearborn St., Room 1111-12
Tel. Central 4411. Val. nuo 9-6
Gyvenimo vieta:
3323 So. Halsted St.
Tel. Boulevard 1310
Valandos: nuo 6 iki 8 v. v. kiekvieną vakarą, išskyrus ketvergą.
Nedėliomis nuo 9 iki 12 ryto.

K. JURGELIONIS
ADVOKATAS
Room 1117—1122
127 N. Dearborn Str.
Telef. State 7521
Vakarais ir nedėlios rytą:
ofise "Naujienų" name:
1739 So. Halsted Str.
Telef. Roosevelt 8500
Panedėlio vakare:
4601 So. Marshfield Ave.

A. A. Olis
ADVOKATAS
11 S. La Salle St., Room 2001
Tel. Randolph 1034 — Val. nuo 9-6
Vakarais
3301 S. Halsted St., Tel. Blvd. 6775
6-8 v. v. apart Panedėlio ir Pėtnyčios.

JOHN KUCHINSKAS
LIETUVIS ADVOKATAS
2221 W. 22nd St., arti Leavitt St.
Telephone Canal 2552
Valandos: 9 ryto iki 9 vakare. Seredoj ir Pėtnyčioj nuo 9 r. iki 6 v. Veda visokias bylas visuose teismuose. Egzaminuoja Abstraktus ir padirba visokius Dokumentus, perkant arba parduodant Lotus, Namus, Farmas ir Biznius. Skolina Pinigus ant pirmo morgičiaus lengvomis išlygomis.

JOHN I. BAGDZIUNAS
ADVOKATAS
Veda bylas visuose Teismuose. Egzaminuoja Abstraktus. Padaro pirkimo ir pardavimo Dokumentus ir įgaliojimus
7 South Dearborn Street
Telefonas Randolph 3261
Vakarais: 2151 West 22 Street
Telefonas Canal 1667.

J. P. WAITCHES
LAWYER Lietuvys Advokatas
Dienomis Room 514-516
127 N. Dearborn St.,
Telephone Randolph 5584
Vakarais: 10717 Indiana Ave.
Tel.: Pullman 6377

Tel. Dearborn 9057
A. A. SLAKIS
ADVOKATAS
Ofisas vidurmiestyj:
Room 1726
CHICAGO TEMPLE BLDG.
77 W. Washington St.
Cor. Washington & Clark
Namų Tel.: Hyde Park 3395

V. W. RUTKAUSKAS
Advokatas
29 So. La Salle St., Room 530
Tel. Central 6390
Vak. 3223 S. Halsted St., Chicago
Tel. Yards 4681

IMPERFECT IN ORIGINAL

KLEIN BROS.
PIANO STORE
2027-29 SOUTH HALSTED ST.

Žiurėkit! Skaitykit!
Dykai $25

Atsineškite šitą apskelbimą su savim ir mes nuleisime jums $25 ant bile vieno Kerzheim arba Cable Nelson Grojiklio Piano, kokį išsirinksite. Mes turime didelį ir pilną pasirinkimą staką. Kiekvienas grojiklis pianas pilnai garantuotas. Ateikite ir klauskite Mr. Buishas, No. 14, musų Generalio salesmano, jis maloniai pagelbės jums išsirinkti jusų pianą.

KERZHEIM GROJIKLIS PIANAS PILNAI GARANTUOTAS **$395**

$2 į savaitę, be palukanų

DYKAI 20 ROLELIŲ
DYKAI BENČIUS
DYKAI UŽDANGALAS
DYKAI – ROLELIŲ KABINETAS

Musų piano krautuvė atdara utarninko, ketvergo ir subatos vakarais

ĮSIGYK MOKSLĄ NAMIE · KNYGAS BESKAITYDAMAS

PROTO MILŽINAI
KURIE ĮSIGYJA MOKSLĄ NAMIE
KNYGAS BESKAITYDAMI

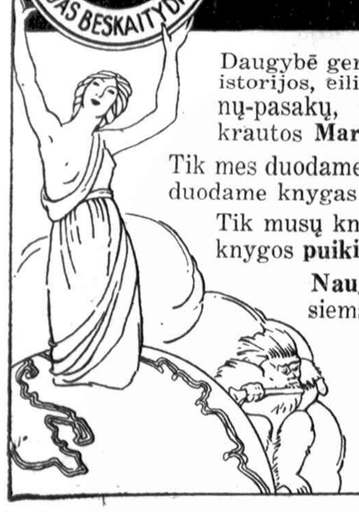

Daugybė geriausių knygų — mokslo, istorijos, eilių-dainų, apysakų-romanų-pasakų, dailės, juokų — yra sukrautos **Margerio Knygyne.**

Tik mes duodame **tikrą bargeną,** nes parduodame knygas už **pusę kainos.**

Tik musų knygyne yra beveik visos knygos **puikiai apdarytos.**

Naują knygų kataliogą visiems prisiunčiame dykai.

MARGERIO KNYGYNAS
2023 St. Paul Ave.,
CHICAGO, ILL.

VIENYBĖ
Liaudies Universitetas

Tas, kuris turi 37 metų "Vienybės" komplektus, turi namuose turtą, kurio kulturinė vertė atstoja pagarsėjusią pas amerikonus "Five Foot Book Shelf" išleistą Harvardo universiteto prof. pagelba.

Ir kiekviename numery "Vienybės" kulturos turtas dėdėja eilėmis, apysakomis, mokslo straipsniais, žiniomis iš visų pasaulio kraštų ir Lietuvos.

Keturi doleriai ant metų reiškia truputį daugiau kai centas į dieną. O už juos gausite "Vienybę" kas antrą dieną ir džiaugsitės kas dieną.

VIENYBĖ,
193 Grand St., Brooklyn, N. Y.

KORESPONDENCIJOS

Grand Rapids, Mich.

Nevykusios komunistų prakalbos

Rugs. 29 d. vietos komunistai buvo surengę savo "šventam" kandidatui į vice-prezidentus Ben Gitlow prakalbas. Žmonių buvo apie 150. Reiškia, Grand Rapids komunistai mažai turi sekėjų, o be to neturi veik nė vieno, kuris nors gerai angliškai kalbėtų. O betgi jie drysta rengti prakalbas anglų kalboje. Lietuvių gi Dailės Choras užtraukė Internacionalą lietuviškai. Rimtesni choro nariai nė nedalyvavo, todel ir sudainavo prastai. Reikia pastebėti, kad jei ne lietuviai, tai apie Grand Rapids komunistus niekas ir nežinotų, ar jie yra, ar jų nėra. Mat lietuvių yra apie 22 komunistai, tai jie ir sudaro tarptautinę partiją. Ir šias prakalbas surengė vieni lietuviai; tiesa, buvo ir du žydeliai, kurių vienas buvo pirmininkas, mat nė vienas lietuvių pirmininku buti nedryso.

Ben Gitlow kalbėjo daugiausia apie senatorių Robert M. La Follette, progresyvių kandidatą į prezidentus. Jis bandė įrodyti, kad La Follette ir Wheeler nesą darbo žmonių atstovai ir nesą progresyvus, bet tokie pat kaip demokratai ir republikonai, visi jie esą Morgano draugai. Socialistus gi Gitlowas labiausia niekino, netik Amerikos, bet Anglijos, Vokietijos ir visų kitų šalių. Sunku butų ir surašyti visas tas nesąmones, kurių tiek daug pripasakojo tas komunistų apaštalas.

Prasta vakarienė ir programas

Spalio 6 d. ALDLD. 66 kp. buvo surengusi vakarienę su programu. Žmonių buvo pusėtinas burys, bet daugelis liko nepatenkinti tokiomis vaišėmis. Programas irgi buvo prastas. Musų solistai tolyn prastyn eina, išimant dvi jaunas mergaites — Oną Šiukščiutę ir Oną Žeguniutę. Be dainų buvo ir prakalbų, be kurių komunistai negali apseiti. Kalbėjo kokis tai V. Žalpis iš Chicago. Bet ką tas žmogelis plepėjo, turbut nė pats nenusimanė ir apie "prakalbą" rašyti neverta. —Šturmas.

AR MANOTE VAŽIUOT NAMUOSNA ANT KALĖDŲ SPECIALĘ DIDELĘ KALĖDŲ EKSKURSIJĄ

Rengia musų Linija po užveizdą savo locno atstovo

Laivu "ESTONIA"
3 Gruodžio 1924

11 val. ryto

Nuvažiuosit stačiai į Baltijos Jurių Portą kur persėsit ir be vargo vandeniu už

keliolikos) valandų

Į KLAIPĖDĄ ATVYKSIT
Parankiausia Linija į Klaipėdą

Visu Keliu Vandeniu
KITI IŠPLAUKIMAI:

Laivas "Estonia ..... Spalio 22
Laivas "Lituania" ..... Lapkr. 12
Kitoms žinioms ir prekėms kreipkitės prie musų paskirtų agentų.

Baltic America Line
9 Broadway New York, N. Y.

DR. M. J. CHRZAN
Specialistas ligų: skilvio, žarnų ir plaučių. Gydo gerai šlapumo ligas.
1046 Milwaukee Ave.,
kampas Noble St.
Valandos nuo 10 iki 4 po pietų ir nuo 6:30 iki 9:30 vakare, Tel. Haymarket 9149. Res. Keystone 9130.

Laiku Perspėjimas

Klastingi brokeriai ir agentai klastingų kompanijų pradėjo vėl veikti jusų apielinkėje, bandydami parduoti žmonėms be vertės aliejaus ir kasyklų šėrus.

Saugokitės jų. Kol atsiskirsite su savo pinigais, klauskite savo bankos patarimo. Mes nieko nerokuojame už šitą patarnavimą.

Peoples Stock Yards State Bank

DIDELIS BANKAS
ant kampo
47 St. ir Ashland Ave.
CHICAGO

Gerai žinomas bankas tarpe lietuvių visoje Amerikoje savo stiprumu ir geru patarnavimu.

KOLUMBO DIENA

Spalio 13-tą pripuola Kolumbo gimtuvių diena. Kolumbas atrado Ameriką, už tai jo pagerbimui ta diena yra švenčiama — Banka bus uždaryta.

Atradęs Ameriką, su jos visais gamtiškais turtais, Kolumbas papuolė kalėjiman ir mirė neturčiu. Jo nuopelnei žmonijai tapo pilnai įvertinti vėliau.

Šiandie Amerika yra pilna turtu, bet jos gyventojų vien 5% yra labai turtingi, 5% pasiturinčių, o 84% neturčių. Kalėjimai irgi yra pilni — pilni yra beprotnamiai. Kolumbas ne atrado kelio į žmonių gerbuvį — į žmonių laimę. Gyvenime paprastai — kaip kas sau pasikloja taip ir išsimiegoja.

Dėdė Samas paduoda formulą trejų budų gyvenimo, vedančių prie skirtingų tikslų atsiekimo:

SKUPUS ŽMOGUS iš savo uždarbio skiria pragyvenimui 37%, Apšvietai 1%, Labdarybėms 1%, Pasilinksminimui 1%, Taupinimui 60%.

IŠLAIDUS ŽMOGUS — Pragyvenimui 58%, Apšvietai 1%, Labdarybėms 1%, Pasilinksminimui 40%, Taupina 0%.

TAUPUS ŽMOGUS — Pragyvenimui 50%, Apšvietai 1%, Labdarybėms 10%, Pasilinksminimui 10%, Taupina 20%.

Taupus žmogus atsiekia laimę gyvenime, ir jį rasi eilėse depozitorių

UNIVERSAL STATE BANK
3252 So. Halsted Street Chicago, Ill.

Pianai Grojikliai Pinai Victrolos

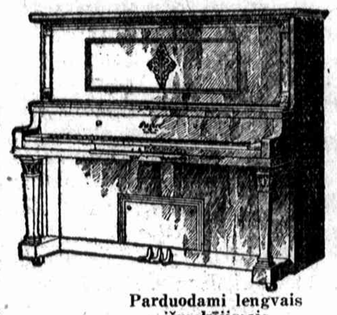

Parduodami lengvais išmokėjimais

Virš 25 metų biznyje. Rašyta garantija su kiekvienu parduotu instrumentu. Didelis pasirinkimas

LIETUVIŠKŲ REKORDŲ

Atsiųskite money orderį ir mes prisiųsime jums viską ką užsisakysit apmokėtu ekspresu.
Prašykit katalogo.

Atdara kiekvieną vakarą

Roseland Music Shop
11146 Michigan Ave.
Phone Pullman 0947 Chicago, Ill.

LIGONIAI, PALIEGĘ IR NELAIMINGI

Gydome specialiai greitai ir pasekmingai chroniškas ligas. Taipgi gerkles, nosies, akių, plaučių, kepenų, skilvio, inkstų, širdies dusulį, skaudulius senus ir reumatizmą.

Taipgi gydome su pasisekimu tas ligas kurios buvo kitų specialistų pripažintos neišgydomos.

Turime specialį skyrių del palėgėlių, aklų, kurčių ir protiškų ligonių. Reikale esant egzaminuojame su pagelba X-Ray.

Gydymo Biuras

HEALTH SERVICE INSTITUTE, Inc.
1553 W. Division St., netoli Ashland Ave.

Biuro telefonas MONRE 1219. Gyvenimo telefonas ARMITAGE 0006
Atliekame visus reikalus kas link akušerijos, taipgi atlankome ligonius, kurie negali ateiti į biurą.
OFISO VALANDOS: Nuo 10 iki 12 dieną, nuo 2 iki 5 ir nuo 6 iki 9 vakare. Nedėlioj nuo 10 iki 12, po pietų pagal sutartį.

ELEKTRA

Šviesą ir pajiegą suvedame į senus ir naujus namus, taipgi dirbtuves. Cash arba ant išmokėjimo.
Pirmutinė Lietuvių Elektros Korporacija Amerikoje
THE BRIDGEPORT ELECTRIC CO., Inc.
A. BARTKUS, Pres.
1619 W. 47th St., Tel. Boulevard 7101, 1892. Chicago.

Garsinkities "Naujienose"

Mrs. MICHNIEVICZ-VIDIKIENE
AKUŠERKA
3101 So. Halsted St., kampas 31 gat.
Tel. Yards 1119

Baigusi akušerijos kolegiją; ilgai praktikavusi Pennsylvanijos ligonbučiuose. Sąžiningai patarnauja, visokiose ligose prieš gimdymą, laike gimdymo ir po gimdymo.

Už dyką patarimas, da ir kitokiuose reikaluose moterims ir merginoms, kreipkitės o rasite pagelbą.

Valandos nuo 8 ryto iki 1 po pietų, nuo 6 iki 9 val. vakare.

DR. SERNER, O. D.
Lietuvis Specialistas

Turėk švarias, sveikas akis

Jeigu kenti galvos skaudėjimą, jei turi akių uždegimą, jeigu akys nuvargę, silpnos, skaudžios arba ašaroja, tuojaus ateik pasitarti.

Akiniai $5 ir augščiau

Valandos nuo 1 iki 9 vakare.
Nedėliomis nuo 10 iki 12
3333 So. Halsted St.

Jus
Galite Buti Išgydytas

Ar sergate? Mes jums pagelbėsime. Patarimas dykai ar jųs čia gydysites, ar ne, Kokia yra jusų liga? Ar geri yra jusų inkstai — turite strėnų skausmus? Ar turite skilvio ligą, gasų, rugštumų ir nesijaučiate gerai po valgio? Ar kenčiate nuo plaučių — turite su kraujais kosulį, krutinės skaudėjimą? Ar turite didelį persišaldymą, nemalonų kvapą? Ar turite hemoroidus ir fistulą? Ar kenčiate nuo rupturos? Ar turite ant veido spuogus, išbalimą ir mažai sveriate? Ar kenčiate nuo nervų — nemigę, pavargęs iš ryto, galvosukį, apsivėlusį liežuvį? Prašalinkit nervingumą — apsisaugokit neurastenijos, ji silpnina visus nervus. Nereikės jums daugiau kentėti — ateikite ir pasimatykite su mumis tuojau.

Daktarai Kopczynski ir Schweers
Ofisas
1112-1114 Milwaukee Av.
Tel. Haymarket 4376
Viršui Hatterman ir Glantz Banko

Valandos 9-12 ryto, 2-5 po pietų, 6-9 vakare
Nedėlioj nuo 10 iki 12 dieną
Specialistai chroniškų, nervų, kraujo, odos ir šlapumo ligų.

LIETUVIŲ DAKTARAI

Daktarai kurių vardai čia padėti, yra pasirįžę tarnauti lietuviams.

Telefonas Boulevard 1939
DR. S. A. BRENZA
Ofiso Valandos:
9 iki 12, 1 iki 3 dieną
ir 6:30 iki 9:30 vakare
4608 S. Ashland Ave.,
netoli 46th St. Chicago, Ill.

A. L. DAVIDONIS, M. D.
4643 So. Michigan Ave.
Tel. Kenwood 5107 ....
Valandos: nuo 9 iki 11 val. ryto; nuo 5:30 iki 7:30 vakare

Dr. A. J. KARALIUS
Gydytojas ir Chirurgas
3303 So. Morgan St., Chicago.
Telephone
Boulevard 2160
Valandos
Nuo 9 iki 12 val. dienos ir
Nuo 2 iki 9 val. vakare

Dr. A. K. Rutkauskas
GYDYTOJAS ir CHIRURGAS
4442 So. Western Ave
Tel . Lafayette 4146

Jei nori išmokti gerai rašyti — nusipirk typewriterį.

Tel. Blvd. 8188
M. Woitkewicz
BANIS
AKUŠERKA
Turiu patyrimą. Pasekmingai patarnauju moterims prie gimdymo ir kiekvienam e atsitikime. Teikia ypatišką priežiurėjimą. Duodu patarimus moterims ir mergenoms dykai.
3113 South Halsted St.

DR. HERZMAN
—IŠ RUSIJOS—

Gerai lietuviams žinomas per 15 metų kaipo patyręs gydytojas, chirurgas ir akušeris.

Gydo staigias ir chroniškas ligas vyrų, moterų ir vaikų pagal naujausius metodus X-Ray ir kitokius elektros prietaisus.

Ofisas ir Labaratorija: 1025 W. 18th St., netoli Morgan St.

VALANDOS: Nuo 10—12 pietų ir nuo 6 iki 7:30 val. vakare.

Telefonai: Dienomis: Canal 3110. Naktį Drexel 0950 Boulevard 4136

3410 So. Halsted St.
Val.: 9—10 A. M. ir po 8 val. vak.

DR. CHARLES SEGAL
Praktikuoja 17 metai
Ofisas
4729 So. Ashland Ave., 2 lubos
Chicago, Illinois
Specialistas džiovos
Moterišku, Vyrišku ir Vaikų ligų.
OFISO VALANDOS:
Nuo 10 iki 12 val. ryte, nuo 2 iki 4 val. po piet ir nuo 7 iki 8:30 val. vakaro. Nedėliomis nuo 10 valandos ryte iki 12 val. po piet.
Telefonas Midway 2880

Telephone Yards 0994
DR. MAURICE KAHN
4631 So. Ashland Ave.
Ofiso Valandos: nuo 10 iki 12 dieną, 2 iki 3 po pietų, 7 iki 9 vakare. Nedėliomis nuo 10 iki 12 dieną.

DR. M. J. SHERMAN
Specialistas moterų ligų
1724 So. Loomis, kampas 18 ir Blue Island. Ofiso valandos nuo 2 iki 4 po pietų ir nuo 7 iki 9 val. vakare.
Telefonas Canal 1912
Naktinis Tel. Drexel 2279

Tel. Boulevard 0537
DR. MARYA DOWIAT—SASS
1707 W. 47th St.
Valandos nuo 8 iki 12 deiną, nuo 6 iki 8 val. vak. Nedėliomis nuo 8 iki 2 val. po pietų

Ofiso tel. Boulevard 9693
Rezidencijos tel. Drexel 9191
Dr. A. A. Roth
Rusas Gydytojas ir Chirurgas
Specialistas Moterišku, Vyrišku Vaikų ir visų chroniškų ligų
Ofisas: 3103 So. Halsted St., Chicago arti 31st Street
Valandos 1—3 po piet, 7—8 vak. Nedėliomis iš šventadieniais 10—12 dien.

Dr. Benedict Aron
Ofisas 3803 S. Kedzie Ave. Phone Lafayette 0075. Valandos 2-6 vak. Rezidencija 3150 W. 63 St. Phone Prosfect 0610. Valandos iki 10 ryto, 7 iki 8:30 vakare. Del specialių sutarčių telefonuokit Prospect 0610

Jei abejoji akimis, pasiterauk
Dr. A. R. BLUMENTHAL

Optometrist
Tel. Boulevard 6487
4849 So. Ashland Ave.
Kampas 47-tos ant 2 lubų
1801 Blue Island Ave
Phone Roosevelt 2025

Francuziškas Daktaras
Specialistas kraujo ,odos, chroniškų ir slaptų ligų
Gydo su pagelba naujausių metodų X-Ray Spinduliai
Ofisas 1800 So. Ashland Ave. ant viršaus Ashland State Banko
Telefonas Canal 0464
Valandos 2:00 iki 4:30 ir 8 iki 10.
Nedėlioj nuo 2:30 iki 4:30 po piet;
Biuras 4204 Archer Ave.
Kampas Albany Ave.
V. nuo 12 iki 1:30 ir nuo 6 iki 7:30
Telefonas Lafayette 3878-7716
Dr. J. W. Beaudette

NAUJIENOS

The Lithuanian Daily News
Published Daily Except Sunday
By The Lithuanian News Pub Co Inc

Editor P. Grigaitis

1739 South Halsted Street
Chicago, Ill.
Telephone Roosevelt 8500

Subscription Rates:
$8.00 per year in Canada.
$7.00 per year outside of Chicago.
$8.00 per year in Chicago.
3c per copy.

Entered as Second Class Matter March 17th, 1914, at the Post Office of Chicago, Ill., under the act of March 2nd, 1879.

Naujienos eina kasdien, išskiriant sekmadienius. Leidžia Naujienų Bendrovė, 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. — Telefonas: Roosevelt 8500.

Užsimokėjimo kaina:

Chicagoje — paštu:

Metams	$8.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.00
Dviem mėnesiam	1.50
Vienam mėnesiui	.75

Chicagoje per nešiotojus:

Viena kopija	3c
Savaitei	18c
Mėnesiui	75c

Suvienytose Valstijose, ne Chicagoje, paštu:

Metams	$7.00
Pusei metų	3.50
Trims mėnesiams	1.75
Dviem mėnesiam	1.25
Vienam mėnesiui	.75

Lietuvon ir kitur užsieniuose: (Atpiginta)

Metams	$8.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.00

Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu, kartu su užsakymu.

Socialistinė Danijos valdžia ketina savo karo ministeriją paversti **nusiginklavimo ministerija.** Ji įnešė atstovų rumuose sumanymą, kuriuo visame valstybės laivyne paliekama tiktai 350 žmonių ir visa kariuomenė sumažinama iki 7000 žmonių. Tie keletas šimtų jurininkų ir keletas tukstančių ginkluotų vyrų sudarys Danijos sienų sargybą. Visos kitos ginkluotos jėgos bus paleistos; tvirtovės bus nuginkluotos.

Pinigus, kuriuos Danija iki šiol leisdavo karo reikalams, ateityje ji suvartos valstybės tarnautojų aprupinimui, senatvės pensijoms, ligoninėms, mokykloms ir tt.

Šitaip galėtų daryti **kiekviena šalis,** jeigu jas valdytų socialistai, o ne kapitalo tarnai.

Mažinti ginklavimąsi ir rupintis socialėmis reformomis bei apšvieta turėtų ypač kulturiniai atsilikusioji Lietuva. Ginklavimesi lenktyniuoti su lenkais arba rusais jai neapsimoka, nes ginklais ji prieš tokias dideles valstybes vistiek nieko nepadarytų.

Ne ginklu Lietuva ir Vilnių atgaus. Užvakar tatai aiškiai pareiškė ir Chicagos lietuviai savo masiniame mitinge del Vilniaus, pažymėdami, kad jų viltis yra **Vilniaus krašto žmonių kulturos ir susipratimo kėlime** ir **teisės idėjos laimėjime tarptautinėje politikoje.**

Jeigu Lietuva nesirengia į karą del Vilniaus; jeigu yra aišku, kad ginklo jėga ji neįstengtų atremti didžiųjų savo kaimynų užpuolimą, tai kam jai tuomet užlaikyti didelę armiją, kuri praryja daugumą valstybės pinigų?

Sekant diena iš dienos politikos žinias iš viso pasaulio, įgyji vieną tvirtą įsitikinimą, tą butent, kad kvailiausia yra ta politika, kuri vadovaujasi **valandos upu.**

Keletas metų atgal, kai Europoje siautė karo upas, Anglijos socialistas MacDonaldas buvo ujamas, kadangi jisai priešinosi karui. Šiandie tas pats MacDonaldas yra galingiausias Anglijoje žmogus.

Kuomet Rusijos bolševikus anąmet įkėlė į valdžią revoliucijos banga, tai jiems rodėsi, kad jie turi galią visą pasaulį apversti aukštyn kojomis. O šiandie jie yra priversti vartoti kruviną terorą ir kitokias šlykštynes, kurių butų sarmatijęsi ir caro žandarai, kad tik šiaiptaip išsilaikius valdžioje.

Pagal šios dienos žmonių upą negalima spręsti apie ateitį. Politikas, kuris nori but valandos herojum, gali but už metų-kitų visų paniekintas.

Labai gerai, kad rinkimai Anglijoje įvyks gale šio mėnesio. Nėra beveik jokios abejonės, kad juose Darbo Partija laimės nemažai naujų mandatų. Tai sustiprins "trečiosios partijos" judėjimą Amerikoje.

Lapkričio balsavimuose amerikiečiai labai daug domės kreips į tai, kaip eina dalykai Anglijoje.

Apžvalga

POPIERIS NEKAISTA

Bolševikų šlamštelis "Laisvė" rašo, kad Anglijos darbininkų judėjimas einąs "kairyn" ir jau taip toli nuėjęs ton pusėn, kad paskutinis unijų suvažiavimas labai šaltai apsiėjęs su MacDonaldo valdžia.

> "Suvažiavimas", rašo tas šlamštas, "energingai pareiškė, kad nedaleisias savo valdžiai sulaužyti sutartį su Sovietų Sąjunga."

Tarytum MacDonaldo valdžia norėjo laužyti sutartį! Juk ji tą sutartį padarė ir buvo pasiryžusi ginti ją parlamente, nežiurint smarkios konservatorių ir liberalų opozicijos.

Anglijos unijų suvažiavimas padarė savo pareiškimą del sutarties su Rusija ne prieš MacDonaldo valdžią, bet **prieš kapitalistines partijas,** kurios jai priešinasi.

"Laisvės" Tauras žino, kad popiera nerausta iš gėdos, nežiurint kas ant jos butų parašyta, todel jisai ir meluoja.

KLERIKALŲ KANDŽIOJIMAI NUĖJO NIEKAIS.

"Draugas" ir Rymo-Katalikų federacijos šulai per paskutines dvi savaites kuone kasdien svaidė pagalius į Vilniaus Vadavimo Komiteto rengiamąjį mass-mitingą 9 spalių dienos paminėjimui. Tas mass-mitingas buvo apšauktas "laisvamaniškų," jo rengėjams buvo viešai prikaišiojama "apgavystės" ir "melagystės", ir katalikų publika buvo raginama dalyvauti tiktai federacijos parengimuose.

Klerikalų šulai varė šitokią agitaciją, nežiurint to, kad jie buvo atkartotinai davę žodį **nekenkti** mass-mitingui. Kaipgi dabar jie išrodo prieš visuomenę? Ar ne taip, kaip tas lenkų želigovskis, kuris užpuolė Lietuvą po to, kai Lenkija buvo pasirašiusi sutartį su Lietuva?

Bet visa klerikalų "Draugo" ir jo pakalikų "procia" nuėjo niekais. Komiteto surengtasai mitingas pavyko kuo geriausiai. Publikos ypač katalikiškos, buvo daug; ji užsilaikė labai gražiai ir sudėjo gausią auką Vilniaus reikalams.

Pp. Pakštui, Mastauskui, kun. Bumšai ir kitiems "pasiutusiems klerikalams" butų buvę daug geriau, kad jie butų nekėlę tų kivirčų. Dabar jie tiktai patys save diskreditavo.

EKONOMINIS KRIZIS RUSIJOJE.

Rusijos socialdemokratų partijos veikėjas, A. Jugovas, rašo apie ekonominę sovietų Rusijos padėtį. Jo nuomone, Rusijoje ateina naujas skaudus ekonominis krizis.

Svarbiausioji šio krizio pavojaus priežastis tai **javų neuždėrėjimas Rusijoje.** Javai šiemet Rusijoje taip blogai užderėjo, kad daugeliui provincijų grasina badas, ir liaudies komisarų taryba buvo priversta nutarti, kad javų eksportas į užsienius turi but sustabdytas.

Kai tas nutarimas tečiaus buvo padarytas, tai sovietų vyriausybė dar tikėjosi, kad Rusija vis tik turės šiokį-tokį javų perviršį, kurį ji vėliaus galės parduoti kitoms šalims. Komisaras Kamenevas pareiškė, kad eksporto uždraudimas esąs tiktai laikinas; jisai spėjo, kad šiemet Rusija turėsianti 2650 milionus pudų javų, iš kurių 75 iki 100 milionų galėsią but eksportuota gale metų.

Bet štai pasirodė centralinio statistikos biuro skaitlinės apie šių metų derlių, ir iš jų matyt, kad visoje sovietų teritorijoje javų bus tiktai 2500 milionų pudų, t. y. 150 milionų pudų mažiaus, negu spėjo Kamenevas. Taigi apie javų eksportą negali but nė kalbos; šių metų derliaus neužteks net pačiai Rusijai padengti savo reikalavimus.

Jeigu tečiaus nebus javų eksporto, tai kuo sovietų Rusija padengs didelį **deficitą** savo biudžete?

Sovietų biudžete už 1923-1924 metus buvo 400 milionų rublių deficito. Del javų neuždėrėjimo žymiai sumažės svarbiausias valstybės pajamų šaltinis — mokesniai nuo žemės ukio. Todel deficitas dabar turės but dar didesnis.

Pernai metais deficitas buvo užkišamas javų eksportu. Eksportą sustabdžius, valstybė neteks kokių 150 iki 200 milionų rublių įplaukų. Be to, valdžia bus priversta duoti pagalbą badaujančiųjų sričių ukininkams, kas sudarys nemenką išlaidą.

Jugovas numato, kad prie šitokių sąlygų sovietų valdžiai bus labai sunku išgelbėti nuo smukimo savo valiutą. Rusija gali susilaukti naujo pinigų krizio, kuris dezorganizuotų visą jos ukį. O paskolos užsieniuose bolševikai negauna.

Apie Lietuvos Muziką ir Muzikus Anglų Literaturoje.

Nesenai išėjo iš spaudos anglų kalba "A Dictionary of Modern Music ant Musicians". Išleido J. M. Dent. and Sons, Ltd., firma, turinti savo skyrius Londone ir Toronto. Amerikoje knyga sukrauta firmoje E. P. Dutton and Co., New York.

Tai bene pirmutinis atsitikimas istorijoje, kad anglų muzikos ir muzikų žodynan pateko informacijų ir apie Lietuvą. Šalia Lietuvos yra taip jau žinių ir apie kitus naujus kraštus — Lenkiją, Vengriją, Čekoslovakiją ir kt. Nėra betgi atskirų straipsnių apie musų kaimynų latvių ir estų muziką. Žinias apie Lietuvos muziką ir muzikus davė redakcijai p. H. R. (H. Rabinavičius); straipsnius vertė anglų kalbon p. E. J. Harrisonas. Redakciją, išleidusią tokį svarbų kurinį, sudaro šie asmens: Hugh P. Allen, Granville Bantock, Edward J. Dent, Henry J. Wood, A. Eaglefield-Hull (vyriausias redaktorius). Redakcija praneša, kad kitose žodyno laidose bus daromi papildymai ir pataisos; butų gera, kad musų muzikai susipažintų su šituo leidiniu ir padarytų papildymų, nes, be abejonės, ilgainiui bus galima ir daugiau žinių patiekti pasauliui apie musų muzikos meną.

Straipsnyje "Lithuanian Music", pusl. 301, randame šitokių žinių: "Nuo senovės laikų lietuviai buvo pagarsėję savo dainomis ir šokiais, kuriems instrumentų akompanimentą teikdavo trimitas, ragas, birbynė, skudučiai ir kanklės. Birbynė ir ragas stabmeldybės laikais buvo vartojamas karuose; skudučius vartodavo piemenys; kanklėmis skambindavo dainuodami dainas ir sekdami pasakas. Kanklėmis dažniausiai grieždavo seniai, lankydavę didžiunų rumus ir dalyvaudavę didesniuose minių susirinkimuose. Daugelis tų senovės apeigų jau dingo. Kanklininkai jau pražuvo, bet dainos išliko.

XVI ir XVII amžiuose kanklininkas buvo gerai žinomas ir artimai rišamas su daina, kuri buvo žodžiu perduodama iš gentkartės kentkarčiai. Pačioje Lietuvoje labai nedaug muzikos teliko užrašyta; nedaug terasime svarbesnių Europos knygynų, kur nebutų Lietuvos dainų rankraščiuose, arba muziejų, neturčių senovės Lietuvos kanklių. Nelaimei, tuo darbu (t. y. rinkimu dainų knygynams) užsiimdavo ne lietuviai, bet svetimšaliai, nes Lietuvos baudžiavos gyvenimo sąlygos, valdant Lietuvą lenkams ir rusams, neleido praeityje žmonėms šviestis. Bet 1883 metais vėl pasigirdo tautos balsas. Kulturos bruzdėjimas, kurio pirmutiniu reiškėju buvo "Aušros" laikraštis, patiesė pirmuosius pamatus ateinančiam renesansui. Po Liuterių choralų (atspausdintų lietuvių kalba) ir po XVII amžiaus bažnytinių giesmių, 1886 metais pasirodė pirmosios Mišios, parašytos Kauno katedros vargonininko Kalvaičio.

Arti 10 metų po to, Vincas Kudirka išleido dvi vyrų chorams knygas su 50 dainų, — daugiausia liaudies dainos, lenkų kompozitorių harmonizuotos. Čia randame melodija dabar vartojamam tautos himnui "Lietuva, Tėvynė musų", kartu su garsiuoju "Varpelio" valsu. Tai buvo bene pirmutinis Lietuvos himno pasirodymas spaudoje.

Kiek vėliau Ereminas paskelbė savo rinkinį chorams dainų; tame rinkinyje yra tiktai keletas tikrai lietuviškų dainų, visos gi kitos — vokiečių muzika ir vokiečių dainų vertimai. Apie tą patį laiką prasiplatino nežinomo kompozitoriaus dainos, hektografuotos, mišram chorui. Tarp jų buvo "Miškas užia" "Sudiev Lietuva"; "Eina garsas nuo rubežiaus', Tos dainos buvo labai mėgiamos ligi pat 1914 m. karo pradžios.

Juozas Naujalis paskelbė 8-ias, paskui 15 dainų chorui, keletą solo ir duetų su fortepijono akompanimentu. Kai kurios jo dainų pasirodė lietuvių ir esperanto kalbomis. Jis buvo pirmutinis lietuvis, pasiekęs aukštesnį mokslą ir praplatinęs Lietuvos bažnyčiose gregorinį giedojimą. Česlavas Sasnauskas buvo antras lietuvis, išėjęs aukštąjį mokslą. Jisai gyveno Petrograde. Mikas Petrauskas trečias lietuvis, baigė Petrogrado konservatoriją ir pagarsėjo Amerikoje, kur šiandien Amerikos lietuviai turi savo chorus ir dainininkus tik jo pasidarbavimo dėka. Tie trys vyrai, išsimėtę po pasaulį, sudaro garsią Lietuvos muzikos triadą, iš kurios vėliau išaugo visa eilė gerai išlavintų kompozitorių. Stankevičius karo orkestro dirigentas Rygoje, parašė keletą dainų. A. Kačanauskas paskelbė kompozicijas fortepijonui. 1921 metais "Švyturio" bendrovė išleido jo kurinius chorams, ir 1922 metais "Dirvos" bendrovė išleido chorams jo rinkinius "Lietuvos Garsai".

Stasys Šimkus pradėjo rašyti chorams dainas ir originalines kompozicijas dar budamas konservatorijoje. Juozas Tallat-Kelpšas paskelbė lietuviškas kompozicijas irgi konservatorijoje budamas. XX-jo amžiaus pradžioje Julius Štarka išleido Mišias vienam balsui su vargonais. Teodoras Brazys žymiai pasidarbavo muzikos srityje. J. Žilevičius rašė chorams. Žymiausi simfonijos ir fortepijono Čiurlionies darbai dar yra rankraščiuose. Vydunas paskelbė mokykloms rinkinius 2, 3 ir 4-iems balsams. J. Gudavičius, karo orkestro dirigentas, taip jau paskelbė dainas iš Žemaitijos parinktos medžiagos. J. Gruodis 1921 metais patiekė originalinių kompozicijų, paremtų liaudies melodijoms, fortepijonui ir chorams. Šios kompozicijos turi aiškiai modernine kryptį ir griežtai skiria jį nuo kitų lietuvių kompozitorių. Daug svarbos reikia pripažinti Sasnausko kantatai "Broliai". Šimkaus "Sudiev Lietuva", Gruodžio fortepijonui variacijoms ir M. Petrausko operetėms.

Chorų draugijos labai platinasi. Visuose miestuose yra geros muzikos klasės. Varpų muzika įrengta Karo Muziejaus bokšte 1922 metais. Nemokamos pamokos apie muziką, su simfonijos orkestru, rengiamos Karo Muziejuje, turi po 3 ir 4 tukstančius klausytojų.

Apie 1883 m. Rietavo kunigaikštis Bagdonas Oginskis pradėjo ruošti sau simfonijos orkestrą ir chorą ir tuo tikslu imdavo neturtingų tėvų vaikus ir mokydavo juos griežti orkestro instrumentais. Panašią mokyklą buvo įsteigęs ir jo brolis Mykolas Oginskis Plungėje. Rokišky buvo Limano vargonų mokykla, iš kurios išėjo nemaža gerai išlavintų vargonininkų. J. Naujalis Kauno katedroje turėdavo po keliolika mokinių, kurie paskui išsisklaidydavo, net Ameriką pasiekdami. Nesenai jo mokyklą paėmė savo globon valdžia, ir iš jos šiandien jau pasidarė Valstybės Muzikos Mokykla; pats Naujalis yra jos direktorium. Balandžio m. 1923 m. pradėjo veikti muzikos mokykla, vadovaujama E. Gailevičiaus, prie šv. Cecilijos Draugijos.

Įžymiausi muzikos srityje rašytojai yra V. Žadeika, tikrai rimtas kritikas, ir J. Žilevičius, istorikas.

1920 m., gruodžio 31 d., buvo įkurta opera keturių Lietuvos Meno Kurėjų Draugijos tarybos narių rupesniu. — Kipro Petrausko (buvusio solisto rusų imperatoriaus Marijos teatre, Petrograde, Miko Petrausko brolio), Stasio Šilingo Lietuvos Valstybės Tarybos eks-prezidento), Juozot Talat-Kelpšo ir Juozo Žilevičiaus. Jie vedė operą ligi ji vasario 20 d. 1922 m. virto Lietuvos Valstybės Opera. Simfonijos orkestrą, suorganizuotą 1923 metais, veda J. Žilevičius".

Toliau atskirais antgalviais paduota yra musų muzikų trumputės biografijos, kurias čia ir suminėsime, kaip jos yra paskelbtos kalbamame žodyne:

"Naujalis Juozas, lietuvis kompozitorius, gimė Raudondvary, Kauno apskrities, 1869 metais. 1889 m. pabaigė Varsuvos muzikos institutą. Vargonininkavo Vabalninkuose, Rietave ir Kaune. 1894 metais nuvyko Ratisbonon, kur lankė aukštąją bažnytinės muzikos mokyklą. Grįžo Kaunan ir buvo katedros vargonininku ir dvasinės seminarijos profesorium. Suorganizavo didelį chorą, kurs giedodavo Palestrinos ir kitų muzikų kurinius. Nuo 1898 m. buvo priverstas slaptai mokyti savo chorą (rusų režimo metu buvo uždrausti visokie lietuvių susirinkimai). Nuo 1919 m. buvo Kauno muzikos mokyklos direktorium, dabar yra Valstybės muzikos mokyklos direktorium. Jo kompozicijos: "Šv. Kazimiero Mišios", 4-ių vyrų balsų chorui (1895 m., Pustet); "Mergelės Marijos Mišios", 2-iems balsam (Duesseldorf, Schram); "Requiem" (Petrogradas); vargonams fugos etc. (Ratisbona, Gauss-Copperath); Leipzig, Otto Junne; Paris, Senart).

Petrauskas Mikas, lietuvis kompozitorius. Mokėsi Petrogrado konservatorijoje. Pagarsėjo Amerikoje, kur įkurė lietuvių muzikos mokyklą ir išleido savo kompozicijas. Jis išleido savo kompozicijų daug daugiau, negu bet kuris kitas lietuvis muzikas, tik nelaimei jos nėra tinkamai prasiplatinusios jo tėvynėje; beveik nežinomos, išskyrus jo operetės "Birutė", "Konsilium" Fakultatis" ir dainos mylėtojus.

Šimkus Stasys, lietuvis kompozitorius gimė Motiškiuose Seredžiaus apskr. sausio 23 d. 1887 m. Mokėsi pas J. Naujalį Kaune. 13 metų amziaus budamas, griežė vargonais Ciebiškyj. Kidokelauky ir Skirsnemunėje. 1905 metais įstojo į Vilniaus muzikos mokyklą; tų pačių metų rudenį įstojo į Varšuvos muzikos institutą, kurio baigė 1908 m. vargonų skyrių. Paskui įstojo Petrogrado Konservatorijon, kurą baigė 1914 metais. Prasidėjus karui, jis vyko Amerikon rinkti aukų del karo nukentėjusiems lietuviams. Jis Amerikoje išbuvo 5 metus. 1917 metais pradėjo leisti savo žurnalą "Muzika" (lietuvių kalba). Grįžo Lietuvon 1920 m. Karui su lenkais iškilus laisvanoriu įstojo kariuomenėn ir organizavo koncertus karo pafrontėje. Lietuvių Mokslo Draugijoje Vilniuje yra 1,000 jo surinktų liaudies dainų, kurios laukia leidėjo. Kompozicijos: dvi muzik. dramos: "Čigonai" ir "Išeivis"; sonata fortepijonui; trio fortepijonui, smuikui ir violončelei; stygų kvartetui - šimtai dainų, duetų, kvartetų, chorų. Geriausia žinomos kompozicijos chorui "Kur bakužė samanota", "Plaukio sau laivelis", "Vakarinė daina'.

Tallat-Kelpša, Juozas. Lietuvis kompozitorius ir dirigentas. Gimė Kalnukuose, gruodžio 20 d. 1888 m. Mokėsi Ilakiuose, kur jo tėvas, pasikeisdamas su juo, grieždavo vargonais. Mokėsi pas Rudflą Limon'ą (čeką, kurs vedė Tyzenhauzenų muzikos mokyklą Rokiškyje); vėliau mokėsi Tresckin'o Muzikos Mokykloje Vilniuje ir vargonininkavo šv. Mykolo bažnyčioje. Kai Vilniaus "Kanklių" Draugija statė sceneje Fromo "Eglę, žalčių Karalienę", T.-Kelpša, tuokart 17 metų amžiaus berniukas parašė jai muziką. Kunigas Tumas tuojau parupino jam 2-jų metų stipendiją ir išsiuntė į Petrogrado konservatorija, kur 1916 metais jis pabaigė kompozicijos skyrių. Dar budamas konservatorijoje, jis parašė savo "Ne margus sakalėlius". trimis kalbomis. Karo metu išleido rankių "Lakštutę", mokykloms, paremtą liaudies motyvais; taip jau ir kariuomenei — "Kariagos Aidus". 1919 metais įstojo Berlyno akademijon, kur parašė savo variacijas dainai "Oi griežlė". 1920 metais direktoriauja Naujalio muzikos mokykloj (dabar—Lietuvos Meno Rėmėjų muzikos mokykla), kur jis triusėsi pirmai lietuvių operai pastatyti. Dabar jisai veda operą. 1921 metais "Švyturio" bendrovė išleido keletą jo kompozicijų chorams ("Song of Regret", "Asperges" etc.).

Brazys Teodoras, lietuvis kunigas ir kompozitorius, gimė Pabiržėj, Biržų apskr. lapkričio 20 d. 1870 m. Mokėsi Kurše, Bauske. Iš pradžių — vargonininkas, paskui kunigas 1900 m. Baltstogėje. 1905 metais įstojo Haberl'o bažnytinės muzikos mokyklon Ratisbornoje. Diplomą gavo už kompoziciją Mišių 4-iems balsams ir fugų. Nuo 1907—1917 m. mokytojavo Vilniuje ir vedė katedros chorą, reformavęs gregorinį giedojimą. Pašalintas iš katedros vietos už parašymą memorandumo prieš lenkų agresingumo politiką su Lietuva. Kompozicijos: Mišios: responsai, vesperai; "Complictum" (4-iems balsams, fauxbourdon): "Dominica Resurrectionis"; "Te Deum"; kantata "Nurimki, Tėvynė"; kantata grįžusiems iš bolševikų nelaisvės pagerbti; "Lietuvos Vėliavos pasveikinimas"; lietuvių dainos; Giedojimo Mokykla; Muzikos Teorija ir t.t."

Tiek apie musų muziką knygoje "A. Dictionary of Modern Music and Musicians".

["L-ta"] —Vi—Kei—Ar.

KALĖDOMS EKSKURSIJA Į LIETUVĄ

p. A. V. Bisca, Suvienytų Valstijų Linijos rengia specialę Kalėdoms Ekskursiją į Lietuvą. Pasažieriai išplauks ant didžiojo "Leviathan" nuo New York'o, Gruodžio 6 d. per Southampton'a. Jus pasieksite savo tėvynę laiku sueit su draugais ir giminėms, del Kalėdų švenčių.

Pasitėraukit šią ekskursija dabar. Jus gausite mažiausiomis lėšomis, švarius, puikius kambarius, geriausį valgį, didelius ir priimnus publikos kambarius ir mandagų patarnavimą per visą laiką.

UNITED STATES LINES
45 Broadway, New York City
110 So. Dearborn St., Chicago, Ill.
Managing Operators for
United States Shipping Board

A. E. STASULANI
ADVOKATAS
77 W. Washington St. Room 911
Tel. Central 6200
Cicero Utarninko vakare
1314 S. Cicero Av. T.Cicero 5036
Ant Bridgeporto Seredoj nuo 6-8 v. v. Subatoj nuo 1-7 v. v.
3236 S. Halsted St. T.Boul. 6737

Tel. Lafayette 4223
Plumbinb, Heating
Kaiko lietuvis, lietuviams visados patarnaujų kuogeriausiai
M. Yuška,
3228 W. 38-th St., Chicago, Ill.

Plumingo ir Apšildymo Įrenginiai
Olselio kainomis visiems
Pigiausi dabar radiatoriai ir boileriai. Jie bus brangesnis po mėnesio gegužio. Sutaupykit pinigų tiesiai pirkdami nuo musų.
PEOPLES PLUMMBING AND HEATING SUPPLY CO.
490 Milwaukee Ave. and
461 N. Halsted St.
Haymarket 1018, Haymarket 4251

Prie Keliavimo Lietuvon Atsilankyti

Keletas savaičių atgal, rašiau šiuo klausimu, kuris yra visiems nepiliečiams gana svarbus. Vieni laikraščiai patalpino, kiti nepatalpino ir jų skaitytojai liko nežinėje apie keliavimą Lietuvon ir atgal.

Tame rašte minėjau, kad prašymus — peticijas gavimui leidimo sugrįžti Amerikon tegali išpildyti tiktai akyli notarai, kad nesuvėlus keleivio reikalų, kad tokiam iškeliavus neliktų uždaryti vartai sugrįžimui Amerikon. Bet dėja ,tuli "notarai" ir sykiu laivakorčių agentai pildo tokias aplikacijas, ot del keleivio akių, "kad padaro visas popieras sugrįžimui atgal", tiktai pirk laivakortę.

Iliustracijai galiu paduoti vieną tokių "notarų" pildytą blanką, gražintą iš Washingtono rugpiučio 25 d., kurioje nėra paduota keleivio vardo nė pavardės, vietoje laivo vardo, ant kurio atkeliavo pirmu kart Amerikon, atsakyta — "Hamburg port Steamship do not recollect". Vietoje Westchester County, paduota "Harrison County". Bevardė keleivė "She" yra vedusi ir jos vyro vardas yra paduota teisingai. Bevardės keleivės užsiėmimas — "business" yra "house-wife" arba "namo pati", vietoje šeimininkės — "housewife". Bevardė keleivė keliavo su ketvertu vaikų, kurie surašyti sekančiai: "Going with me my children's Frank 10 years, Adele 5, Kazimieras4, and Davids 5 months all U. S. A. born".

Bevardės keleivės nepasirašyta ant aplikacijos, nes "notaras" nematė parašo reikalingumo, irgi nei "notaro" paliudijimo tos aplikacijos nėra. Washingtono avldininkai, matyt, rupinosi tąja aplikacija, nes yra užrašyta "Please find name".

Bevardė keleivė iškeliavo Lietuvon rugpiučio 16 d. Be abejonės, ji buvo "notaro" agento informuota, kaip pareis iš Washingtono leidimas sugrįžimui, tai tą leidimą vyras pasiųs Lietuvon. Šitaip prirengta keleivė turės nemažą vargo ir išlaidų iki sugrįš atgal Amerikon.

Pereitais metais rašiau apie "musų ateivystę Amerikon", kur nurodžiau taipgi musų "notarų" pildytus affidavitus, kuriais uždarė vartus atkeliaujančiam, už ką užuolankomis gavau labai aštrių papeikimų nuo savo kolegų notarų ir agentų, irgi tulų laikraščių. Dabar tikiuosi to paties. Tačiau visų agentų ir "notarų" priedermė yra tinkamiausiai aprupinti savo keleivius, kad jie keliaudami ir grįždami atgal mažiausiai vargo ir išlaidų turėtų, nes keleiviai nežino, daugumoje, apie visokias kliutis ir reikalavimus apie ką turi buti informuoti.

Chicagos agenturos darė ekskursijas į Lietuvą su palydovais, kur keleiviai buvo užsimokėję visą kelionę iki Kaunui, kaip tapo palikti Bremene be tikietų.

Kauno agentai siuntinėja visur savo "informacijas" amerikiečiams, kaip parsitraukti gimines į Ameriką, kas yra tiktai suviliojimas žmonių, nes pagal jų tas "informacijas", tie giminės niekad neatkeliaus, apart tuščių išlaidų ir susisielojimų.

Nepaisant visų "notarų" ir agentų, Lietuvos Atstovybė turėtų pasidarbuoti tikram informavimui savo piliečių, keliaujančių šian ir ten, kuomi juos apsergėtų nuo klaidingų žingsnių ir išnaudojimo.

— P. Mikolainis.

Garsinkitės Naujienose

Sveikatos Dalykai

Gražybė ir žvėris

Šių dienų moteris ir mergaitės labai daug rizikuoja, kuomet jos mėgina pagerinti savo išvaizdą naudodamos dažus plaukams, ir įvairias mostis ant burnų.

Moderniška pasaka šiaip galėtų skambėti:

"Sykį buvo jauna mergaitė, kuri mėgino pagerinti gamtos duotą išvaizdą, varsuodama lupas ir skruostus, pudruodama burną ir dažydama plaukus, ir ji manė, kad ji buvo tikra gražuolė. Kuomet kiti į ją žiurėdavo, ji manydavo, kad jąja gerėdavosi, kuomet jie tiktai stebėdavosi, kaip ji galėjo tapti tokia baisi.

Vieną dieną gražuolė skaitė straipsnį, kuriame buvo sakoma, kad nekurios burnos mostys ir dažai turi nuodingų kemikalų. Histerijon įpuolus ji šaukė, kad tas, kuris dėtų nuodus veido dažuose galėtų buti tiktai žvėris. Vėliau, apsišluoščius ašaras ir ilgai pagalvojus ji nutarė duoti gamtai progos. Ji nustojo vartojus dažus ir kitus dalykus, ir poneilgam atrado, kad ji daug geriau atrodo neg pirma.

Yra nesąžiningų išdirbėjų, kurie nesidrovi panaudoti kenksmingų ir kartais pavojingų kemikalų dažuose, bi tik jie gali juos pelningai parduoti.

Yra žinoma daug atsitikimų kur buvo apsinuodijama vartojant dažus ir mostis turinčias švino. Daug ligų prasideda nuo vartojimo kenksmingų pudrų. Medinis alkoholis, kuris yra labai nuodingas yra dedamas įvairiuose dažuose. Nuolatinis naudojimas tokių dalykų priveda prie skuros išbėrimo, o kartais net ir prie pavojingų ligų.

Vienok negalima žinoti, kurie dažai yra geri, o kurie negeri. Jei reikia jų neatbutinai, galima pirkti tiktai tuos, kurie gerai žinomi.

Apart apsinuodinimo pavojaus yra dar vienas faktas, kurio negalima ignoruoti. Gamta kunui davė milijonus skylelių. Kad kunas galėtų buti švarus, šios skylelės turi buti atdaros. Dedant įvairius dažus ir mostis, tos skylelės užsiklijuoja ir nuo to paeina įvairųs odos išbėrimai.

[FLJS]

MAŽA NELAIMĖ GELŽKELIŲ DIRBTUVĖSE

Kaunas. — Antradieny 16 rugsėjo Kauno Plačiųjų Gelžkelių Dirbtuvėse į mechaninį cechą buvo varoma atvežtos iš užsienio naujos frezirinės didelės staklės (mašina geležiai drožti). Jau baigiant varyti iki paskirtai vietai vagoniniam eche darbininkams bevarant staklės apvirto ant šono nuo ko perdužo viena įžymi mašinos dalis kurį prisieis atlieti ir nemažai kainuos.

Taigi del cecho administracijos nevykusios priežiuros gelžkeliui tapo padaryta nuostolių. Dirbtuvės geriau suprantantieji dalyką amatninkai už tą negeistiną įvykį kaltino brigadirą-komandavisi darbininkais, varusiuos į cechą taș stakles.

— Lietuvos darbininkas.

Skaitykit ir platinkit NAUJIENAS

AUTOMOBILIAI

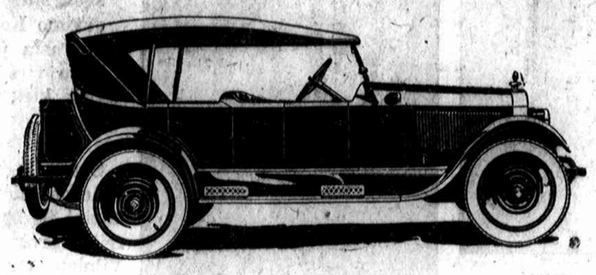

Naujos mados išdirbimo automobiliai su dideliu atpiginimu. Atidaryti ir uždaryti modeliai.

Wm. Landshaft & Bros.

2336 Milwaukee Ave.
Tel. Humboldt 0502

SPECIALIS IŠPARDAVIMAS
Virtuvės Heaterių

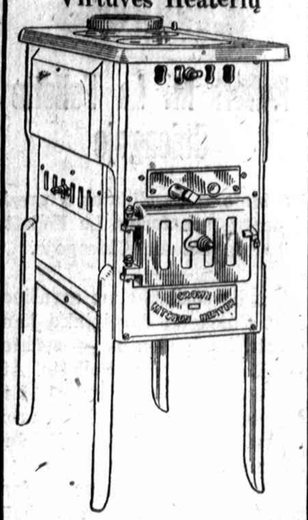

šis storas, visas suvirintos geležies virtuvės heateris. Galima jame kurenti visokį kurą. Specialiai **$24.95**

Central District Furniture Co.
3621-23-23 So. Halsted St.

Parduodu, Mainau ir Perku

Namus, lotus, bučernes, groserius, automobilius, farmas ir kitus biznius. Su reikalu kreipkites arba rašykit:

J. NAMON

REAL ESTATE INVESTMENTS
2418 W. Marquette Rd. arba 67 Blvd. arti Western Ave., Chicago, Ill.
Telephone Prospect 8678

Physical Health Institute
DR. VELONIS, Ph. D. C., D. O., N. T.
Gydau įvairias ligas, o ypatingai užsisenėjusias, be vaistų ir operacijų, naujausiais budais.
4204 Archer Ave., Chicago, Ill.
Brighton Park, 2-rų lubų, Rumas 1
Valandos nuo 9 ryto iki 12 pietų.
Vakare nuo 6 iki 8 val. vakare.
Nedėldieniais nuo 9 iki 12 pietų.
Telephone Lafayette 4543

PASIUTI PAGAL JUSŲ ASMENINĮ PRIMIERAVIMĄ

Prisidėkite prie musų lengvo išmokėjimo plano. Jųs galite pasirinkti jusų naują rudeninį ir žieminį siutą, kautą arba overkautą ir mokėti už juos, kaip jums parankiau. Klauskite musų apie šitą planą.

Naujį Rudeniniai ir Žieminiai Styliai

Vyrų ir Vaikinų 2jų Kelnių Siutai

ŠILTI PLAID-NUGAROMIS OVER-KAUTAI -- RUDENINIAI KAUTAI **$25**

Mes esame prisirengę del rudeninio ir žieminio sezono su puikiausiu staku parinktų vilnonių materiolų, populiarių spalvų, audimų ir paternų. Ateikite čionai ir užsisakykite sau siutą, Overkautą arba kautą dabar. Kiekvienas rubas pasiutas pagal jusų asmeninį primieravimą ir garantuotas, kad pritiks visai gerai. Jums yra užtikrintas užganėdinimas čionai jusų kišeniui ir jums patiems.

VYRŲ IR VAIKINŲ
2jų Kelnių Siutai **$36.50**
Pasiuti pagal jusų primieravimą

KITI SIUTAI $39.50, $45 ir $49.50

Jei jųs norite styliškų siutų kurie pritiks gerai ir devėsis gerai, ateikite pamatyti šią krautuvę. Jie yra gerai pasiuti pagal jusų primieravimo iš viso vilnonio materiolo, Ševioto, Cassimeres, ir t. t. Pasirinkite iš labiau populiariškų spalvų, Powder Mėlynų, Gull Gray, Tan, Gražių Sumaišymų, Paišelių Druželėmis.

The L. & F. Tailors

VYRŲ RUBŲ KRAUTUVĖ

3462 So. Halsted Street **Chicago, Ill.**

2 durys į vakarus nuo 35 gatvės

Mes valome, prosiname ir taisome labai pigia kaina.
Atdarą kiekvieną vakarą ir nedėlioj iki pietų.

Wennersten's Bohemian Blend

SUTAUPYKIT SAVO DARBĄ

WENNERSTEN'S reikalauja tik penkiolika minutų virimo. Mes padarome daugiau jusų darbo dirbtuvėje.

Bandykit WENNERSTEN'S!

HENNING WENNERSTEN INC.
2960 LAWRENCE AVE., CHICAGO

Town of Lake

Naujienų Skyrius perkeltas į naują vietą.
Priima paskelbimus Naujienoms ir atlieka kitokius reikalus surištus su Naujienomis.

Siunčia pinigus Lietuvon.

G. Benošius
1616 W. 47th Street

DABAR YRA LAIKAS PIRKTI!!!

Kad suteikus sau smagaumą ir aprupinus save reikalingais dalykais kol dar neužšalo, kodėl nepasimatyti su mumis apie plumbingą ir apšildymo reikmenis?

Musų stakas dabar ir visuomet yra pilnai prirengtas: plumbingo, apšildymo ir elektrai dalykų srityje. Visas materiolas greitai pakils kainose, kas yra paprastas apsireiškimas, kuomet yra didelis reikalavimas, kuris atsiras labai greitai. Mes jaučiame, kad tai yra musų pereiga apsaugoti jumis. Mes darome, kad sutaupius savo dideles išlaidas, nesamdyti bereikalingų darbininku musų šapoje, taipgi bereikalingas išlaidas dideliems apskelbimams, bet tai dar nėra vienatinės priežastys kodėl mes parduodame savo materiolą labai žemomis kainomis.

PAGALVOKITE APIE TAI IR VEIKITE GREITAI!!!

Neužmirškite

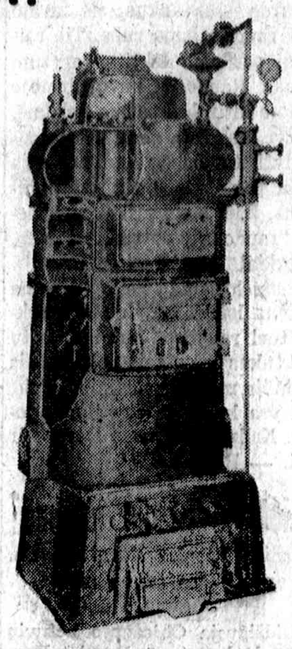

Musų kainos yra teisingos.
Mes duodame geriausią gaunamą rųšį už jusų pinigus.
Mes dastatome į visas dalis miesto.

Musų namų apšildymo departmentas suteiks jums apskaitliavimą jusų namų apšildymo įrenginams dykai ir be jokios del jusų atsakomybės.

Musų salesmanai kalba lietuviškai puikiai. Valandos kasdien nuo 7:30 ryto iki 7:30 vakare. Nedėlioj iki pietų.
Apsimokės jums atvažiuoti ir pasimatyti su mumis.

SOL ELLIS & SONS

2112-14-18-20-22 South State Street
Vakarinėj pusėj gatvės, Chicago, Ill.
Del jusų plumbingo, apšildymo ir elektrinių reikmenų
Telefonų visi departmentai: Victory 2454-4356

NUPIRK

Typewriterį arba rašomą mašinėlę

Kaina $60

Tuomi padarysi didelį smagumą pats sau, savo giminėms ir draugams su kuriais susirašinėji ir greičiau galėsi parašyti laišką ar ką kitą, negu su ranka. Geriausia, parankiausia ir dalikatniausia mašinėlė su lietuviškomis raidėmis pasaulyje. Galima ir angliškai rašyti.

Gaunamos

NAUJIENOS
1739 S. Halsted Str., Chicago, Ill.

CHICAGOS ZINIOS

Robert M. La Follette Chicagoje

Darbininkų kandidatas į prezidentus senatorius La Follette kalbės šiandie Chicagoje.

Šiandie susilauksime atvažiuojant Chicagon darbininkų kandidatą į prezidentus — senatorių Robert M. La Follette. Atvažiuos jis 8:50 val. ryte į 12 ir Michigan Ave. stotį, kur darbininkai rengiasi pasitikti jį labai iškilmingai.

Vakare gi rengiamos jam prakalbos Armory svetainėj, prie 34 ir Wentworth gatvių (ten kur buvo lietuvių protesto mitingas prieš Želigovskį). Svetainėn telpa tik 10,000 žmonių. Be abejonės, desėtkai tukstančių darbininkų ir kitų pažangiųjų žmonių norės išgirsti tą kovotoją, kuris per visą laiką savo politinio veikimo neatlaidžiai kovojo su korupcija ir žmonių priešininkais. Jis yra netik smarkus kovotojas, bet ir geras kalbėtojas. Jo ugningos kalbos visuomet sujudindavo senatą. Kartais jis laikydavo prakalbą po dvi ar tris dienas. O kada jis nenorėjo prileisti Ameriką prie karo, tai kalbėjo keliasdešimt valandų be jokios paliovos, neapleisdamas platformos ir be mažiausios pertraukos poilsiui. Jis jau verta išgirsti ir kaipo kalbėtojas.

Kadangi visi žmonės, be abejo, negalės tilpti svetainėn, tai verta apsirupinti tikietais iškalno. Tikietų galima gauti Naujienose. Tiems publikos, kurie negalės tilpti svetainėj, yra parupinta vieta gretiniame darže, kur įrengta platforma ir balso didintojas. Ten gali tilpti 15,000 žmonių.

Tie kurie negali atvykti į prakalbas, bet turi radio, visą La-Follette prakalbą galės girdėti ir per radio, jei "užsitunis" Edgewater Beach Hotel stotį W. E. B. H. Stotis yra labai stipri ir La Follette prakalbą girdės netik chicagiečiai, bet ir apielinkės miestai, kad ir su silpnais aparatais.

Pradžia prakalbų 8 val. vak. Pirmininkaus paskilbusi darbuotoja Jane Addams.

Atidarymas naujo stadiumo

53 metai praėjo nuo didžiojo gaisro. 60,000 žmonių aplankė stadium.

Užvakar antrą valandą po piet chicagiečiai 60,000 skaitliuje vyko į didžiulį Stadium, naujai pastatytą prie muzėjaus. Pastatymas tokio stadium apsiėjo $5,000,000.00.

Programas dienos buvo — atidarymas naujojo stadium ir jubiliejus didžiulio Chicagos gaisro 1871 metuose. Įžanga buvo dykai tai ir nestebėtina, kad tiek daug publikos atsilankė. Tarp atsilankiusios publikos matėsi ir lietuvių.

Programas prasidėjo su iškėlimu Amerikos vėliavos, Chicagos policijos maršavimu, pėščios ir raitos, armijos manevrais, pestininkų ir raitelių, militarės akademijos studentų; policijos aktetas dainavo, gaisrininkai demonstravo gesinimą gaisro, gelbėjimą žmonių, demonstravo kaip 1871 metais ištiko gaisras. Demonstravo taip: surado karvę, kuri buk esanti praanukė garsiosios Mrs. O'Leary karvės, kuri tais laikais įą Mrs. O'Leary pemelžiant spirė į liktarnę ir uždegė tvartą; iš tvarto veik visa Chicaga sudegė, milžiniški nuostoliai padaryti. Tuomet Chicaga skaitė tik 300,000 gyventojų. Čia buvo specialiai padarytas tvartas ir atvesta karvė. Karvę įvesta į svirną "melžti"; ją melžti pakviesta irgi giminaitė buvusios Mrs OLeary. Pastaroji ėjo į tvartą melžti karvę, karvė turėjo spirti į liktarnią, kad padegus svirną; bet karvė, žinoma, karve ir palieka, to nesuprato ir nespyrė, tuomet vienas iš komiteto narių, p. Sinek užsuko karvei uodegą ir pastaroji, kada pajuto skausmą spyrė ir padegė tvartą. Tvartas užsiliepsnojo ir kol ugnegesiai senovės budu ir prietaisais pribėgo, tai jau buvo visas tvartas sudegęs. Ant galo trys raiteliai iš Fort Sheridan lenktyniavosi kaipo "Romos važinėtojai". Kiekvienas apsirengęs į romenų rubus, turintis po du arkliu ant kurių atsistojęs joja. Komitetas perstatydamas raitelius ištarė ir lietuvišką pavardę — Stankus; jis turėjo buti raudonąjame rube. Tie raiteliai pasileido lėkti tarytum vėjas. Raudonas buvo pirmoje vietoje kitų, bet patiko nelaimė, matyt, negalėjo gerai arklių suvaldyti, tie bebėgdami pro tam tyčia pastatytą sieną gaisrininkams, kurl buvo prilaikoma vielų, "raudonąjį nutraukė žemėn, smarkiai jį pritrenkdami.

Buvo lošiama "polo" — gana įdomus lošys. Lošykai ant arklių turi rankose ant ilgų kotų plaktukus ir su tais plaktukais varinėja medinį sviedinį — bolę. Tai yra kartu ir pavojingas lošys. Kalbėjo mayoras Dever ir kiti. — **Rąmutis.**

Lietuvių biznio iškilmė

Šiandien Peoples Furniture Co. apvaikščios šaunų atidengimą.

Didžiausia Chicagoje lietuvių rakandų krautuvė, Peoples Furniture Co., šiandie apvaikščios iškilmingą atidengimą savo padidintos ir pagražintos krautuvės, 1922 S. Halsted St.

Krautuvė liko padidinta dvigubai šią vasarą. Išstatyta daugybė naujų ir puikių rakandų, pianų ir kitokių namams reikalingų daiktų. Dabar kompanija rengia įkurtuves ir kviečia pas save visus chicagiečius. Sako busią pastatyta 50 klerkų apruošimui svečių. Busią duodama dovanos ir abelnai busianti didelė iškilmė.

Dalyvauja rytdienos "Birutės" koncerte

IVAN DNIEPROV
Chicagos didžiosios operos tenoras. Jam akomponuos Plotnikov, buvęs Perogrado imp. operos orkestro vedėjas ir vienas žymiausių pasaulio dirigentų.

JULĖ ŠIRVAITĖ-GAPŠIENĖ
Sopranas

POVILAS STOGIS
basas

M. YOZAVITAS
pianistas

Pirmas "Birutės" šį rudenį didysis koncertas — atidarymui sezono — įvyks rytoj, spalio 12 d., vakare, Pilsen Sokol svetainėj, 1814 S. Ashland Ave. Be minėtų artistų koncerte dalyvaus dar p. Meldažis ir visas Birutės choras, taipjau vyrų choras, moterų choras ir kvartetas.

Koncertas žada buti labai gražus, todel kiekvienam verta į jį atsilankyti.

Sportas

DR. ZALATORIUS SU LIETUVIAIS, DR. TURNER SU PRIEŠAIS

Daktaras Zalatorius, kuris saugoja Sarpaliaus ir Bancevičiaus sveikatą ir temija jų treniravimąsi, sako, kad kaszin ar musų vyrai atsilaikys prieš tuos du milžinu. Jis skaito juos labai pavojingais priešais.

Tai bus didžiausios ristynės kokių dar nėra buvę lietuviuose. Ritasi jau pagarsėję Karolis Sarpalius su E. Burgallo, pasiutusiu lenku iš Galicijos ir Juozas Bancevičius su Jack Roberts, kaip jis pats vadina, su airišių sloniu. Dėdė Norkus irgi turės pasirodyti prieš vieną iš lietuvių; jo dalykas bus įrodyti chicagiečiams, kad jis dar geras yra. Jis mano dar su lietuviais pasiimti iš širdies.

Publikos, manoma, atsilankys skaitlingai pamatyti ir pagelbėti musų lietuviams apginti lietuvių vardą. Bilietai jau parsiduoda Naujienose, jų skyriuose ant Bridgeporto, Town of Lake ir pas p. Meldažį. Bilietų kainos yra dvejopos, aukštesnių yra rezervuota vieta. Pirkite bilietus iškalno.

Lietuvių Rateliuose

Vilniaus Dienos Masinis Mitingas

Masinis Mitingas Šv. Jurgio svet., kurį rengė Vilniaus Vadavimo Komitetas, turėjo nepaprastą pasisekimą. Žmonių buvo virš tukstančio, reiškia tiek, kiek tik galėjo tilpti salėje.

Spalių 9 d. bus ilgai minima Chicagos lietuvių, kaipo diena, kurioj jie bendrai susirinkę, pareiškė protestą prieš apgaulingą Vilniaus pasigrobimą ir prieš nežmonišką apsiėjimą su okupuoto krašto gyventojais. Tą dieną jie taipgi pasižadėjo kovotį už Vilnių ir neišsižadėti jo.

Dar ilgai prieš mitingo pradžią, salėje buvo užimtos jau visos vietos. Pas kiekvieną buvo pastebimas pakilęs upas. Nuskirtu laiku, Dr. A. Rutkauskas atidaro mitingą, paaiškindamas jo užduotį ir paskelbdamas jį esant ne kokios nors sriovės, bet visų lietuvių. Susirinkusieji jam pritaria. Mitingo pirmininku perstatomas p. S. Kodis. Tuom tarpu parapijinis choras po vadovyste p. J. Saurio, sueina į sceną ir stipriais, butartinais balsais sudainuoja Lietuvos ir Amerikos himnus.

Kalba J. J. Elias.

Prezidiumas ir kalbėtojai užima savo vietas. Pirmininkas pristato Universal State Banko Prezidentą p. J. J. Elias, kuris buvo Vilniaus Vadavimo Komiteto delegacijos, lankiusios Washingtone, pirmininkas. P-as J. Elias pareiškia pageidavimą, kad lietuviai šiame svarbiame momente nesiskaldytų, bet veiktų išvien. Kuomet kiekviena grupė atskirai siunčia savo protestus, pagamintus parapinėse svetainėse, tai tas tik stebinas Vašingtoną: lietuviai pasirodo esą iškrikę kaip viščiukai. Toliau p. J. J. Elias atpasakojo savo kelionės įspudžius pas Prezidentą Coolidge. Prezidentas delegaciją priėmęs labai maloniai ir prižadėjęs pasirupinti Vilniaus klausimu. Karštai apeliuo damas į lietuvius ginti bendrai tautos reikalus, p. J. J. Elias baigia savo kalbą lydimas gausiu rankų plojimu.

S. Komaiko smerkia lenkus.

Padainavus chorui porą gražių dainelių, kalbėti kviečiamas p. S. Komaiko irgi delegacijos narys. Jis angliškai atpasakoja savo įspudžius Washingtone ir kviečia visus lietuvius tvirtai laikytis ir nenusileisti imperialistams lenkams.

Dr. A. Zimontas ragina šelpti vilniečius.

Dr. A. Zimonto nuoširdi ir jausminga prakalba paliko žmonėse gilaus įspudžio. Jis nupiešė Vilnijos gyventojų padėtį, jų skurdą, vargus. Kvietė, kad Amerikos lietuviai remtų pavergtuosius brolius ir per juos darbuotųsi Vilniaus atvadavimui.

O'Hara, buvęs vice-gubernatorius

Ponas O'Hara turi nepaprastai gerą iškalbą. Jis savo žodžiuose be dailios formos įdėjo ir gilų turinį. Ragino, kad lietuviai darbuotųsi ir kovotų už savo teises ir Vilnių. Vadavimo Komitetai turėtų įsisteigti po visą Ameriką, kur tik esama lietuvių.

Ukrainiečių atstovas — kar. uniformoj.

Nepaprasto įspudžio padarė į lietuvius ukrainiečių atstovas Dr. Nasaruk, buvęs Ukrainos prezidentas. Jis palietė tolimesnę praeitį, kur lietuvių ir ukrainiečių istorijos buvo artimai surištos. Tuos laikus jis vadino puikia gadyne. Kaip seniau taip ir ateity tos dvi draugiškos tautos turėtų eiti išvien ir kovoti už pavergtųjų žemių laisvę.

P. Grigaičio prakalba.

P. Grigaičiui teko uždavinys atpasakoti kokiose aplinkybėse Vilnius buvo užimtas. Tai buvo veidmainybės aktas, nes Varšava ir jos kariuomenės vadas melavęs tikrindamas, kad želigovskis esąs sukilėlis. Pilsudskis vėliau viešai tą patvirtino. P. Grigaitis karštai smerkė lenkų politiką ir jų persekiojimą okupuoto krašto gyventojų. Lietuviai turi griežtai protestuoti, nes savo protestais parodys pasauliui, jog jie kovoja ir kovos už Vilnių, savo sostinę.

P. Grigaičio patiektoji rezoliucija Vilniaus klausimu buvo vienbalsiai priimta ir pabaigus kalbėti, jis buvo palidėtas triukšmingu delnų projimu.

J. Kudirkos dainos.

Toliau p. Justas Kudirka, Lietuvos operos solistas, stebėtinai puikiai sudainavo "Kur bakužė samanota" ir kitas dainas. Publika negalėjo atsidžiaugti ir p. J. Kudirka turėjo dar keletą dainų sudainuoti. Jam akomponavo p. A. Pocius, Bethoveno konservatorijos direktorius.

Baltgudžių atstovas sveikina lietuvius

P. Voronko, baltgudžių atstovas, sveikino lietuvius, prisimin-

(Seka ant 7-to pusl.)

Bukite pasirengę del rudeninių kvietkų auginimo. Kapitalas $200,000.00. Įsteigta 1885. Surplius $96,141.67.
Nurseries su reputacija
BROWN BROTHERS COMPANY
Continental Nurseries
Rocheseteh, N. Y.
"The Flover City"
Atsakanti augintojai medelių ir kvietkų.
Vaisiniai ir pagražinimui medžiai, rožės, vynuogės ir t. t.
FRANK CICALA
6149 So. Sacramento Ave.
Šaukite Republic 5912,
Chicago, Ill.
Atsiųsime salesmaną.

DIDELIS GRYBAS

Labai didelis grybas buvo surastas netoli nuo Bostono. Jis svėrė 45 svarus ir didumo turėjo 32x41 colių. Jis buvo rodomas Horticultural Svetainėje, Bostone. Jo vardas Berkeley's Pore Fungus. Tas primena mums sezoninį seną, bet labai gerą persergėjimą: Saugokitės nuodingų grybų! Didžiausis persergėjimas reikalingas tiems kurie renka grybus dabar rudeny, todėl, kad daugelis rųšių yra labai nuodingi. Vienatinis budas kaip apsisaugoti nuo kenksmingų grybų, teikia juos PAŽINTI kad yra nekenksmingi. Tai yra beveik tokios pat taisyklės turi buti vartuojamos pažinime gyduolių. Nepirkite jokių gyduolių kol jųs tikrai nežinote, kad jos yra geros. Jei jųs kenčiate nuo prasto apetito, užkietiejimo, gasų viduriose, galvos skaudėjimo ar panašių skilvio trubelių, pirkite Trinerio Kartųjį Vyną, todėl, kad jųs ŽINOTE, kad tos gyduolės yra geros. Tikrai jųs girdėjote vardą tų gyduolių. Per 35 metus Trinerio Kartusis Vynas yra žinomas kaipo puikus skilvio tonikas. Jei jusų aptiekorius arba gyduolių pardavinėtojas negali jums patarnauti, rašykite pas Joseph Triner Company, Chicago, Ill.

Apgarsinimas)

Jos. F. Budrik Pianu Krautuve

3343 So. Halsted Street, Chicago, Ill.

AUKŠČIAUSIAS NAMUOSE MUZIKOS IŠTOBULINIMAS

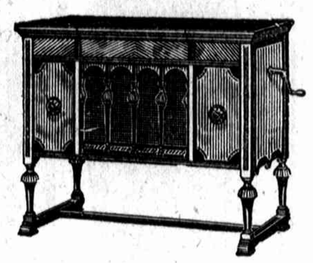

Brunswick--Radiola

Kaina $190.00

ir brangiau

Naujausi lietuviški Rekordai po 75c

16005—"Dudėlė" ir "Godelės" Vanagaičio komp. dainuoja tenoras K. J. Kriaučiunas.
16004—"Dzimdzi-Drimdzi" ir "Futbolas", A. Vanagaitis ir J. Olšauskas juokingas monologas.
16002—"Vestuvių maršas" ir "Klerneto polka", Columbios lietuvių orkestra.
16001—"Kam šėrai žirgelį" ir "Švintant Aušrelei" dainuoja tenoras J. Ramanauskas.
16000—"Atvažiavo sveteliai" ir "Į Beržyną eina Ona" dainuoja baritonas Kast. Sabonis.
26024—"Pamylėjau vakar" ir "Vai varge, varge" dainuoja baritonas Kastas Sabonis.
26025—"Mažas mano yra stonas" ir "Iš tėvynės važiuojančio" dainuoja K. Sabonis.
E4237—"Jonas Šmikis keliauja namon" ir "Maušiaus kelionė". Juokingas dialogas Plienuno ir Lušnakojo.
E3797—"Šią Nedelėlę" ir "Jau kad aš augau", dainuoja tenoras Mikas Petrauskas.
E2392—"Sveiki Broliai dainininkai" ir "Ko Liudyt Sveteliai", dainuoja tenoras M. Petrauskas.
E4238—"Jaunimo polka" ir "Rutų Darželis", groja Columbios orkestra.
E2653—"Mano mylimoji" ir "Saulei nusileidžiant" valcai, groja Columbios orkestra.
E2652—"Raseinų polka" ir "Kazokas-valcas", groja Armonikų solo.
E2527—"Linksmybė" ir "Išdykus mergaitė", polkos. groja Militare orkestra.

Naujausi Voleliai — Music Roll del Player Piano lietuviška muzika, puikiai groja.

109—Marcelės polka-šokis 70c
108—Tu mano mieliausia, polka 70c
107—Ak likie sveikas, su žodžiais $1.00
106—Skamba Kankliai ir Trimit. $1.00
105—Helenos polka-šokis 75c
104—Kregždelė, valcas 85c
103—Aukso ir Sidabro polka 85c
102—Keliaujantis Blekorius 75c
101—Mano brangusis, polka 75c
100—Sunku man gyventi, daina $1.00
98—Baltas Kareivis, šokis 75c
97—Nekaltybė, valcas 75c
95—Gegutės valcas 75c
94—Balta Peteliuškė, polka 75c
89—Ant kalno karklai siubavo $1.00
77—Strazdelis, Petrausko $1.00
74—Atneš dėdas Kukulių vied. $1.00
70—Birutė, Petrausko daina $1.00
69—Tautiškoji daina, Sosnausko $1.00
68—Kur Bakužė Samanota, Šimkaus $1.00
66—Oi tu Jieva, Jievuže $1.00
60—Laiškas pas Tėvelį $1.00

Užsakymus į kitus miestus išpildome, pasiunčiame paštą rekordus ir volelius, lėšas pasiuntimo apmokame. Visados kreipkitės į mano krautuvę, o rasite greitą ir mandagų patarnavimą.

Esam distributoriais **Gulbransen'o** ir **Artonia** Registruojančių pianų. Parduodam visiems ant lengvų išmokėjimų fabrikos žemomis kainomis be agento komišino.

Gera piano muzika su **Gulbransen.** Jei manai pirkti pianą, pamatyk mus pirmiaus, sučėdysi daug pinigų ir gausi tikrai gerą pianą, ant lengvų dalinų išmokėjimų.

Seną Phonografą ar Pianą priimam kaipo daliną įmokėjimą.

Jos. F. Budrik

3343 So. Halsted St., Chicago, Ill.

A+A

JUOZAPAS SKRODENIS

Turėjo 45 metų amžiaus, mirė 7:45 iš ryto Spalio 10 dieną, 1924.

A. A. Juozapas buvo sužeistas automobilium Spalio 4-tą dieną ant 100th St. ir Commercial Ave., 6:30 val. vak. ir nugabentas į Jackson Park Ligoninę, kur jis pasimirė.

Paėjo iš Lietuvos Stulgių parapijos, Raseinių apskr., Amerikoj paliko nuliudę giminės Zalandauskai ir Skrodeniai.

Laidotuvės atsibus Panedėly, Spalio 13-tą, 7:30 val. iš ryto iš namų 10001 Commercial Ave. į Švento Juozapo Bažnyčią, o iš ten į Švento Kazimero Kapines.

Meldžiam visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti laidotuvėse ir atiduoti paskutinį patarnavimą A. A. Juozapui.

Nuliudę giminės

Laidotuvėse patarnauja graborius I. J. Zolp, Tel. Blvd. 5203.

Phone Boulevard 9641
A. KAIRIS
Murinimo ir budavojimo generalis KONTRAKTORIUS
3352 So. Halsted St.,
Namai 3356 Lowe Ave.

Lietuvių Rateliuose.

(Tąsa nuo 6-to pusl.)

damas bendrą praeitį ir kovas su musų priešais. Pasakodamas kaip baltgudžiai dabar kovoja su lenkais, jis reiškia vilties, kad lietuviai, ukrainiečiai ir gudai, bendrai dirbdami ir kovodami nuvers lenkišką jungą. "Tegyvuoja Lietuva, tegyvuoja Baltgudija" — užbaigia p. Voronko savo kalbą.

Ponas Žadeikis apie dienos svarbą

Paskutinis kalbėtojas buvo p. Žadeikis, kurs trumpais bruožais paminėjo dienos svarbumą ir reikalą remti vilniečius. Jam užbaigus kalbėti, visi susirinkusieji, vadovaujant ponui J. Kudirkai sudainavo Lietuvos himną ir pradėjo skirstytis, pilni pasiryžimo kovoti už Vilnių iki jis nebus paliuosuotas iš svetimos vergijos. —**Reporteris.**

Mes sveikinam kiekvieną ateinantį

Taip mano chicagiečius pasveikinti ateinančiame sekmadienyje musų garsusis Birutės choras.

Tai rudens Dainos Šventė atei nančiame sekmadienyje. Tai chicagiečių dainos pasitikimo diena. Tai pradžia Birutės pa tiekimo meno chicagiečiams.

Ateinančiame sekmadienį renkasi taip sakant "Birutės publika," švari ir maloni, ji rengiasi į šventadienį rubą, kad patikus Birutę su menu-daina.

Čia sueina visų klesų žmonės, be skirtumo tikėjimo ir pažvalgų visi eina tie, kurie myli dailę-dainą.

Birutė švenčia, kartu su Birute ir chicagiečiai.

Bukime visi toj Dainos Šventėj. —**Ramutis.**

Aukos

Surinktos mass-mitinge Vilniaus Vadavimo Komiteto Šv. Jurgio par. svet., spalio 9 d. 1924 m.

Per H. Jovaišaitę ir M. Jakimiutę	$59.50
Per S. Mikniutę ir M. Vaidylą	46.00
Per Mrs. M. Zolpis ir B. Simokaitis	27.45
Per A. Petrauskaitė ir S. Zolpys	40.00
Per M. Bendikaitę ir C. Bičiunas	39.55
Per M. Norton ir F. Šeštokas	47.90
Per Mrs. Valančiuš ir S. Grišius	72.70
Viso	$333.10
Antru syk dar surinkta	59.41
Sykiu	$392.51

Pinigai liko sudėti V. V. Komiteto vardu į Universal State Banką ir, apmokėjus esančias išlaidas, tuoj bus pasiųsti sulig duoto pareiškimo mass-mitinge, sunaudojimui tiems specialiams tikslams.

Šio Komiteto ir brolių Vilniečių varde meldžiu visų aukautojų ir kalbėtojų priimti širdingą ir gilią padėką.

S. V. Valančius,
Vilniaus Vad. Komiteto izd.

Cicero

Cicero lietuvių veikimas. — Raudonos Rožės Kliubas rengs vakarą Mariampolės Gimnazijos naudai; rengiasi prie sukaktuvių

Cicero progresyvieji lietuviai kruta be perstojimo, kaip vasaros, taip ir rudens sezone. Sulaukę pavasario uoliai stvėrėsi už darbo, rengdami piknikus, draugiškus išvažiavimus ir t. p. Taip prie daug darbų daug užsiėmimų nepajutom kaip pavasaris ir vasara greit prabėgo, palikdama vien tik atsiminimus. Kur buvo žalia žolė, šiandie jau nurudavus, suvytus; medžių žali lapai, kurie puošė girias ir viliojo kiekvieną iš surukusio miesto pas save, dabar jau pagelto ir krinta žemėn, palikdami nuogas šakas.

Bet ciceriečiai nors ir gailėdamies vasaros, smarkiai rengiasi sutikti rudenį ir žieminį sezoną su plačiai užbrėžtu veikimu. Štai jau ir svetainėj parengimus pradėta su visu smarkumu.

Spalio 5 d. A. C. W. of A. skyrius 269 turėjo surengęs šokius, kur publikos prisirinko gana gražus burys ir visi gerai linksminos, tik buvo nusiskundimų, kad kriaučiai turėjo prastą muziką; kitam parengimui turėtų parupinti gereshius muzikantus.

Tą pačią dieną LRRP. Kliubas turėjo surengęs apgarsinimo parodą. Mat šis kliubas rengiasi ne juokais prie 10 metų sukaktuvių apvaikščiojimo. Komitetas stengiasi visomis spėkomis, kad šis parengimas butų didžiausias už kitus Ciceroj pirma buvusius parengimus. Tai ir sumanė apgarsinti apvaikščiojimą su paroda. Kaip 1:30 po pietų nueinu prie Lietuvių Liuosybės svetainės, žiuriu, kad automobilių apstatyta aplink visą svetainę taip kaip prie La Salle hotelio; arčiau priėjęs pamačiau ir didžiulį Wastakų troką su didelėm iš abiejų pusių iškabom, ant kurių išrašyta angliškai: "10-th anniversary given by L. R. R. R. Club at Lithuanian Liberty Hall, Saturday Oct. 18 concert and dance. Sunday Oct. 19 dance." Man ten valandėlę pastovėjus muzikantai pradėjo griežti ir paroda pradėjo krutėti. Trokas važiavo pirma, o automobiliai, kurių buvo apie 20, traukė paskui. Kas bus veikiama per dešimties metų apvaikščiojimą parašysiu kitą kartą.

Taip gi reikia pasakyti, kad šis kliubas ir daugiau parengimų turės šią žiemą.

Spalio 3 dieną buvo Kliubo susirinkimas; narių buvo nemažai. Jame liko išrinkti del abiejų vakarų darbininkai. Taipgi kliubas nutarė paimti svetainę net del 4 parengimų šią žiemą. mat svetainės delegatas raportavo, kad buk svetainę nori paimti del viso sezono viena draugija; bet pirmenybę paliko del savo draugijų, savos draugijos gali pasirendavoti svetainę pirma, jeigu reikalinga. Taigi R. R. Kliubas ir nutarė paimti del 4 parengimų. Vienas jų bus Mariampolės gimnazijos naudai.

Taipgi reikia priminti, kad šis kliubas užlaiko base-ball kuopą, bet iš jos naudos labai maža turi, nes svaidininkai mažai, tėra prasilavinę, todel tankiai tenka jiems pralaimėti. O kliubas turi daug išlaidų su ta kuopa, taip kad beveik kožną susirinkimą turi išmokėti po $50 ir $60.00.

—**Jusų Pažystamas.**

18-tos Gatvės Apielinkė

Prakalbos ir rinkliava.

Spalio 8 d. vakare, Dievo Apveizdos parapijinėj svetainėj, įvyko mitingas. Jame buvo renkamos aukos ir Vilniaus reikalams. Žmonių susirinko neperdaugiausia. Kalbėjo B. Mastauskas ir K. Pakštas. Pirmas vos tepratarė keletą žodžių ir užleido vietą antrajam.

K. Pakštas kalbėjo labai plačiai, t. y. judino daugybę klausimų. Ypatingai ilgai sustojo prie Dr. J. Šliupo pasakymo, kad Lietuva stovinti ant bedugnės kranto. Ne, Lietuva stovinti puikiai; progresuojanti visais žvilgsniais palyginus su penketu metų atgal. Triukšmadariai su savo protestais esą privalėtų palaukti kol Lietuva bus soti, laiminga. Bet dabartinė valdžia esanti taipgi ne šventa, ir čia kalbėtojas prilygino ją prie Jievos, kuri išvariusi žmoniją iš Rojaus.

Kalbėtojas įrodinėjo, kad Lietuva turėtų eksportuoti savo inteligentus į Ukrainą, Baltgudiją ir iškovoti toms šalims nepriklausomybę. Jos pačios nesugebančios. Taipogi priminė, kad Lietuva esanti apsiginklavusi iki dantų ir turėtų kelius syk mažinti savo kariuomenę.

—**Parapijonas.**

Ar lietuviai bylinėjasi?

Dabartiniu laiku turbut daug lietuvių papuola teisman už per greitą važiavimą automobiliais. Kadangi dabar musų miesto policija yra griežtai nusistačiusi kiekvieną važiuojantį automobiliu areštuoti, tai turbut labai daug ir lietuvių papuola į teismą, tik jie nieko nesako, išėję iš teismo tylį ausis suglaudę.

Kad daugiau apie tai patyrus, aš tyčia nuėjau pas musų lietuvius advokatus p. p. K. Gugį ir Kl. Jurgelionį, jie turi savo ofisus 127 N. Dearborn St. ant 11 lubų.

Gugis labai užimtas ir neturėjo laiko ilgai kalbėti, sako: "Matai, broli, šiandie turiu septynius keisus, tai lakstau kaip pasiutęs."

—Kokie daugiausia jusų keisai?

—Turiu vieną kriminalį, tris divorsus, dvi muštynes ir vagystę.

—Ką ar ir lietuvių yra vagių?

—Nežinau. Mat, broli, čia lietuvį apvogė — holdopas.

—Kaip lietuviai bylinėjasi?

—Taip pat kaip ir kiti. Lietuviai daugelyje biznio reikalų bylinėjasi.

—O kaip tamstai sekasi, kiek keisų išloši, ar praloši?

—Oho, ho, ho, aš, broli, negaliu pralošti...

—Kaip tai?

—Matai aš tokių keisų neimu, kada matau pralošimą.

—Na, bėgu, nes vienas keisas jau laukia.

K. Gugis užsimetęs švarką, kepurę kreivai užsimaukęs, išdumė lauk. Einu tad pas p. Jurgelionį.

—Aš, matai, irgi esu bizi, — sako Jurgelionis.

—Ką jus veikiate daugiausia?

—Gynu spiderius...

—Na, o kaip jau su tais spideriais? Kiek lietuvių papuola?

—Pusėtinai daug. Šiandie turėjau du keisus lietuvių.

—O kaip elgiesi su tais spideriais?

—O, fainuoja, labai fainuoja.

—Na, na?

—Daugiausia fainuoja Chicago Ave. stoties teisme, mažiausia prie 48 ir Wabash Ave.

—Kaip fainuoja?

—Nelygiai: nuo $3.00 iki $200.00—$300.00 ir teismo iškaščius, arba dar prideda ir kalėjimo.

—Tai tau ir sportas.

—Turiu ir kitokių keisų, bet jeigu nori žinoti apie bylas lietuvių, tai še tau šios trys knygos, gali jas peržiurėti ir surasi lietuviškus keisus.

Knygos virš šimto puslapių kiekviena, kurioj randasi visas teismų kalendorius. Jau radau lietuviškų pavardžių ir lietuviškų draugijų, bei įstaigų; paduosiu spaudai už dienos kitos.

—Tamsta advokatas ir tamsta sakai, kad daug fainuoja, ar yra galimybės išsisukti nuo fainos?

—Kartais yra, pavyzdžiui, jeigu neatsilanko policistas, kuris turi liudyti, kad jis areštavo — prirodyti kaltę. Tada teisme gali išlošti. Jeigu žmogus neturi advokato, tai nors ir nėra policisto, teisėjas vistiek nufainuoja ant dešimkės ir iškaščius. Šiandien žmogus važiavo 88 mylias į valandą, tai So. Chicagos stoties teisėjas nufainavo $200.00 ir iškaščius, reiškia viso $206.00.

Taip mes ir pabaigėm kalbą, nes p. Jurgelionis tapo pašauktas į teismą ginti spiderį.

—**Ramutis.**

Pranešimai

Kas, ką, kur, kaip ir kada rengia, veikia ar kviečia.

KASDIEN jųs galite prisirašyti prie NAUJIENŲ SPULKOS ir turėtumėt prisirašyti tuojau, jei dar nesate prisirašę. Dėdami kas savaitę po dolerį kitą, nei nepatėmysit, kaip susidėsit užtektinai pinigų, kad nusipirkus sau namelį ar užtikrinus savo senatvę.

NAUJIENŲ SPULKA,
1739 So. Halsted St.,
Chicago, Ill.

North Side. — LSS. 81 kp. rengia svarbias prakalbas trečiadienyj, spalio 15 d., Liuosybės svet., 1822 Wabansia Ave. Pradžia 8 val. vakare. Šios prakalbos yra rengiamos kad paminėjus 60 metų sukaktuvių nuo Pirmo Darbininkų Internacionalo įsikurimo ir abėlno darbininkų judėjimo kaip Europoj taip ir Amerikoj. Kalbės geriausi kalbėtojai kaip tai Naujienų Redaktorius d. P. Grigaitis ir Dr. A. Montvidas.

Todelgi visi darbininkai-es nepraleiskit šių prakalbų atsilankykit ir savo draugus atsiveskit, nes retai kur ešti tokios svarbios prakalbos.

— **Komitetas.**

Šiuomi pranešu, kad Socialistų Apšvietos Kliubo administracijos susirinkimas įvyks 12 d. spalio, 1924 m., Naujienų name, 11 val. ryto.

Todėl neatbutinai kiekvienas valdybos narys esantis valdyboje turi atsilankyti, nes bus daug svarbių reikalų apkalbėti.

Geistina, kad draugai, dėtumėte daug svarbos šiam susirinkimui!

— **Sekreteorius.**

"Birutės" metinis koncertas įvyks nedėlioj spalio 12 d., Pilsen Sokol svetainėje, 1814 So. Ashland Ave. Dalyvauja, Ivan Dneprovas, Chicagos operos tenoras, Povylas Stogis, Julia Širvaitė, M. Jozavitas ir Birutės choras. Pradžia 8 val. vak., po koncertui šokiai prie geros P. Sarpaliaus muzikos. Kviečia visus

— **Birutė.**

WAUKEGAN, ILL. — T. M. Draugijos Apskritis ruošia prakalbas, spalio 12 d., 3 val. po pietų, Liuosybės svetainėje prie 8tos ir Adams gatvių. Kalbėtojum bus atvykęs iš Brooklyno, N. Y., "Vienybės" atstovas p. Adomas Stankus. Kviečiame visus Waukegano lietuvius suseiti.

— **T. M. D. Apskritis.**

Chicagos Lietuvių Draugijos Savitarpines Pašelpos pertaininis susirinkimas įvyks nedėlioj Spalio 12 d. Związek Polek svetainėj, 1315 N. Ashland Ave. Nariai malonėkite susinkt laiku. — **X. Šaikus,** rašt.

Vaidylų Brolija renkasi ant to paties kalno, kaip ir visada, šeštadieny, spalio 11. — **Perkunas.**

MADOS.

1814

No. 1814. Jaunai panelei lengva ir patogi vasarai suknelė. Ji pritiks kiekvienai, tik reiketų parinkti spalvas. Sviesiai mėlyna blondynei, ružavą brunetei.

Sukirptos mieros 8, 10, 12 ir 14 metų. 8 metų panelei reikia nedaugiau kaip 1⅞ yardo 36 colių materijos, 1⅞ yardo karbatkų įsiuvimui ir 2⅞ yardo apsiuvimui.

Norint gauti vieną ar daugiau virš nurodytų pavyzdžių, prašome iškirpti paduotą blankutę arba priduoti pavyzdžio numeri, pažymėti mierą ir aiškiai parašyti savo vardą, pavardę ir adresą. Kiekvieno pavyzdžio kaina 15 centų. Galima prisiųsti pinigus arba krašos ženklelėais kartu su užsakymu. Laiškus reikia adresuati:

Naujienų: Pattern Dept., 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

NAUJIENOS Pattern Dept.
1739 S. Halsted St., Chicago, Ill.
Čia įdedu 15 centų ir prašau atsiųsti man pavyzdį No.....
Mieros ..... per krutinę
.....
(Vardas ir pavardė)
.....
(Adresas)
.....
(Miestas ir valst.)

PRANEŠIMAI

Kad išrinkus geriausį prezidentą rengiamos prakalbos sekančiose vietose.

Utarninke, October 14 d. M. Meldažio svet., 2244 W. 23 Pl.

Seredoje, October 15 d. ant Town of Lake, Krenčiaus svet. (buvusioj Alijošiaus, 46 ir Wood St.

Pėtnyčioj, October 17 d. Mildos svetainėj, 3144 So. Halsted St. Pradžia 7:30 v. vakare. Kalbės geriausi kalbėtojai lietuviškai ir angliškai. Kviečia visus skaitlingai atsilankyti

Lietuvių La Follette Komitetas

"Eglė Žalčių Karalienė" repeticijos įvyks subatoj, spalio 11 d. Liuosybės svetainėje, 1822 Wabansia Ave. 7:30 val. vak. Lošėjai ir dainininkai malonėkite susirinkti laiku.

— **Komitetas.**

Auroros Lietuvių Kliubas rengia teatrą ir balių nedėlioj, spalio 12 diena, Rumanian Hall, 476 Ruth St. Pradžia 4:15 val. po pietų.

Programą išpildo Chicagos lietuvių meno grupė. —**Komitetas.**

Roseland. — L. A. and Benefit Kliubo mėnesinis susirinkimas įvyks 12 d. spalio, 2:30 po pietų, Aušros kambariuose, 10900 Michigan Ave. Visi nariai meldžiami pributi į susirinkimą, taipgi ir naujų narių atsiveskite.

A. Dausa, rašt.

LSS VIII Rajono Centralinio Komiteto susirinkimas įvyks nedėlioj, spalio 12 d., Naujienų name, pradžia 11 val. ryto.

Visi komiteto nariai dalyvaukit šiame susirinkime, turim daug svarbių reikalų svarstymui delei organizacijos labo. —**A. Vilis,**
LSS VIII Rajono Sekr.

Dr-stė Lietuvos Vėliava Am. Nr. 1 laikys savo mėnesinį susirinkimą nedėlioj, spalio 12 d., 1 val. po pietų, Davis Square Parko svetainėj, prie 45-tos ir So. Paulina gt. Gerbiami draugai, malonėkite visi laiku pributi, nes turime daug svarbių reikalų aptarimui.

F. Matuzas, nut. rašt.

ST. CHARLES, ILL. — Šeštadienį, spalio 11 d., bus **prakalbos ir krutamieji paveikslai** Švedų bažnytinėj svetainėj, kampas Indiana ir 4-ta gatvė. Pradžia 7 val. vak.

Tą pačią dieną ir toj pačioj vietoj, bet 2 val. po pietų, bus **lietuvių kalbos pamokos** norintiems pasimokinti. Kviečiame lietuvius susirinkti.

— **Komitetas.**

Draugystė Palaimintos Lietuvos laikys mėnesinį susirinkimą sekmadieny, spalio 12 d., Malinauskio salėj, 1843 S. Halsted gt., pradžia 1 val. po pietų. Šio susirinkimo svarba yra tame, kad bus skaitylas extra susirinkimo protokolas. Todel visi nariai yra meldžiami atsilankyti. —**Ig. Žilinskas,** rašt.
1402 S. 48th Ct., Cicero, Ill

Bridgeport, — Draugystė Teisybės Mylėtojų laikys savo mėnesini susirinkimą nedėlioj, spalio 12 dieną, 1 val. po pietų, Mark White Square svet., prie 29-tos ir South Halsted gt. Visi nariai-rės malonėkite susirinkti laiku, nes yra daug reikalų apsvarstymui.

—**Raštininkas.**

Cicero. — 10 metų apvaikščiojimo koncertą rengia Lietuvių Raudonos Rožės Pašelpos Kliubas iš Cicero. Įvyks subatoj, spalio 18 d., Lietuvių Liuosybės svet., 14th St. ir 49th Ct., Cicero, Ill. Subatoje bus koncertas ir šokiai, nedėlioj — šokis. Kviečia visus.

—**L. R. R. Kliubas.**

Garfield Park. — L. V. ir M. Pašelpinis Kliubas laikys mėnesinį susirinkimą John Engels svetainėj, 3720 Harrison St., nedėlioj, spalio 12 d., 1 val. po pietų. Malonėsite visi atsilankyti, nes yra daug naujų dalykų apsvarstyti.

— **M. Medulinskas.**

S.L.A. 129 kuopos susirinkimas įvyks sekmadieny, spalio 12 d., 2 val. po pietų, Dvorak Park svet., ant antro lubų, prie 29-tos ir May gatvių. Kviečiame visus narius atsilankyti ir savo draugus atsivesti prirašyti. —**Org.**

ASMENŲ JIEŠKOJIMAI

AŠ Amilija Misiunaitė paieškau savo tėvo Mateušo Misiuno, Daugeliškio parapijos, Švinčionių apskričio, Vilniaus gubernijos.

Mano adresas:
Amilija Misiunaitė,
1769 Roosevelt St., Gary, Ind.

PAJIEŠKAU savo sunaus Antano Kuzo, 21 metų amžiaus, kuris jau 3 metai kaip nuo musų prasišalino, turime svarbų reikalą, malonėkite pats atsiliepti ar kiti kurie žino apie jį pranešk ite, duosim gerą atlyginimą. Sugrįžk sunau, mes labai išsiilgom, norėtume nors pasimatyti.

Tėvai
MYKOLAS ir ONA KUZAS,
4436 S. Artesian Ave.
Chicago, Ill.

PAIEŠKAU savo sesers Monikos Jankauskienės, po tėvais Urvakaitis iš Lietuvos paėina Kauno rėd., Telšių apskr., Lukės parap., Rudupių sodas. Turime žinią kad Juozapas Jankauskas mirė Lietuvoje, todel prašau atsišaukti sekamu adresu:

JIEVA GEČIENĖ
3429 So. Leavitt St., Chicago.

PAIEŠKAU savo švogerio Juozapo Vingio ir Antano Gaurylaus; paėina iš Kauno rėdybos, Amatiškio kaimo, Tauragės valsč. Pirmiau gyveno Chicagoje. Prašau atsišaukti, turiu svarbų reikalą.

Jonas Kinderas
5423 Princeton Ave., Chicago.

APSIVEDIMAI

PAIEŠKAU vaikino ar našlio nuo 36 iki 50 metų, mylinčio dorą, blaivų ir draugišką gyvenimą. Turi buti švarus, blaivas ir doras. Norėčiau susipažinti ir apsivesti. Prašau atsišaukti ypatiškai — laiškai nebus atsakomi. MRS. MESINSKA, 1624 Keenan St., Chicago, 1-mos lubos iš užpakalio.

ĮVAIRUS SKELBIMAI

STOGDENGYSTĖ

Jusų stogų prakiurimas užtaisomas ir garantuojamas už $4. Automobilių trokų pataranvimas Chicagoj ir apielinkėj. Įstaiga 34 metų senumo. Didžiausia ir geriausia stogų dengimo įstaiga Chicagoj. Tik patyrę unijos darbininkai samdomi. J. J. Dunne Roofing Co., 3411-13 Ogden Ave., Phone Lawndale 0114.

PAGRAŽINAM NAMUS

Ar Tamistai yra reikalas savo namą — maliavoti, dekoruoti, kalsinuoti, popierhoti arba į naujus namus sudėti stiklus? Jei taip tai mes tą visą Tamstos darbą galime atlikti už gana prieinamą kainą — pirma negu duosi kitam virš pažymėtą darbą, atsiklauskite kainos pas mus.

Kreipkitės:

BRIDGEPORT PAINTING HARDWARE CO.,
3149 So. Halsted St.,
Tel. Yards 7282.

ANGLIŲ AGENTAS LIETUVIS

Mes pristatome visokios rųšies anglis į namus pigiomis kainomis ir greiai, laikas apsirupinti kuru del žiemos, nes paskui bus daug brangesnes. Reikale kreipkitės lietuviškai.

BELL DUDOR,
3323 So. Halsted St.,
Tel. Baulevard 6658

ATYDA NAMŲ SAVININKAMS

Katrie neturite elektros šviesos name, pasiskubinkite paduoti orderius, nes nuo November 1 bus brangiau 25%.

A. L. GOSCIEWICZ,
(Licensed Contractor)
5109 W. 30 St., Cicero, Illinois.
Phone Cicero 3542

MOTERIMS PRANEŠIMAS!

Parsiduoda Vilnonės gijos del nerinių, dažytų ir nedažytų. Kaina 4 oz. Matka, 20c., 25c., 30c., 35c., 38c. ir 40c. Marškonios gijos del mezginių ir siuvinių. Kaina 1000 yardų 10c., 15c., 20c., 25c., 30c. ir 45c. Nepraleiskit šios progos, nes su mano tavoru busit pilnai patenkinti.

Atdara kasdieną ir vakarais, nedėliomis po pietų.

FRANK SELEMONAVIČIA,
504 W. 33rd St.,
1 lubos frontas

PRANEŠIMAS VISUOMENEI

Atidarom naują krautuvę visokiu gucu ir čeverykų, marškinių ir visokių smulkių dalykų. Tai meldžiu kreiptis į musų naują vietą, o mes stengsimės užganėdinti.

S. RUDELIS,
4554 S. Paulina St.

AUTOMOBILIŲ MALIAVOTOJAS

Atlieku aukštos rųšies darbą gerai, greitai ir už nebrangią kainą. Kam reikia automobilius maliavoti — kreipkitės.

Automobile Painting Shop
Prop. Joseph N. Ažukas
751-753 W. 35th Place
Tel. Boulevard 9312

IŠRENDAVOJIMUI

RENDON NAUJOS MODERNIŠKOS KRAUTUVĖS

Dabar yra baigiamos statyti, bus gatavos lapkričio 1. Labai nebrangi renda, prie 2415-17-19 W. 43 St. Tos krautuves randasi labai tirštai apgyventoje vietoje, Southwest Sidėje. Tos krautuves yra tinkamos bile kokiam bizniui. Smarkioje biznio vietoje. Pasisekimas užtikrintas bile kokiame biznyje, nes jos čionai butinai reikalingos. Todel biznieriai nepraleiskite tos progos, veikite greitai.

G. & E. REALTY COMPANY,
3839 W. Roosevelt Rd.,
Room 223.
Lawndale 1690

ISRENDAVOJIMUI

Ant rendos. Kam reikalinga štoras ir keturi kambariai pragyvenimui, naujas ir viskas gerai įrengta, geras sklepas furnasu šildomas. Štoras gali buti tinkamas del grosernės ir bučernės, renda $65 į mėnesį. Platesnių informacijų klauskite sekančiu antrašu:

STANLEY ANDRULIS,
260 North Edward St.,
Kenosha, Wis.

ANT RENDOS 4 ruimų flatas, naujos mados su visais įtaisymais iš fronto ant antro flioro. Savininkas ant pirmo flioro iš užpakalio.

Kreipkitės:
827 W. 34 Place

RENDON 4 kambariai, šviesus ir švarus, parankus mažai šeimynai.

Kreipkitės:
2230 W. 22nd St.

RENDAI štoras Bridgeporte; gera vieta visokiam bizniui; renda pigi. Pasinaudokite proga. Kreipkitės prie savininko
5252 So. Artesian Ave.

6 RUIMŲ flatas geras ir geroje vietoje, renda tiktai $40. Jeigu reikalas gali nupirkti anglis ir dalį rakandų, nes aš pats einu į biznį. A. Lazauskas
3339 So. Union Ave.

JIEŠKO KAMBARIŲ

REIKALINGAS kambarys South Sidėj; turi buti ant bizniavos gatvės ir iš fronto. Gali buti tarpe 31st St. ir 63rd St. South ir Halsted ir Kedzie Ave. West. Atsiliepkite į NAUJIENOS
No. 566

IEŠKAU 3 kambarių flatą, kad renda nebutų per brangi. Apielinkė ne svarbi.

Atsišaukite
Box 567

SIULYMAI KAMBARIŲ

RENDAI furnished ruimas. Gera vieta gyvenimui. Gali gauti ir valgį.

Kreipkitės
3534 So. Parneli Ave.

IŠDUODU ruimą del vieno arba del dviejų vaikinų, su valgiu arba be valgio. Atsišaukit ant antrų lubų.
3309 So. Auburn Ave.

LIETUVIŠKAS HOTELIS naujai įtaisytas, su elektros šviesoms, geriausia vieta del darbininkų apsigyventi, vyrams arba moterims; su valgiu arba be valgio, $3 ir $4, $8 į savaitę su valgiu.

PETER GADEIKO,
1606 So. Halsted St.

RENDON šviesus kambarys del vieno ar dviejų vaikinų.

Atsišaukite:
3321 Lowe Ave., 3 lubos
Tel. Yards 2067

RUMAS ant rendos del vyrų arba merginų arba del moterų kad ir su vaikais. Kambarys šildomas; su valgiu ar be valgio, arba kad norėsit patys pasigaminsit.

Joe Klimavič
703 W. 21 Place, Chicago
Ant antrų lubų iš priekio

PASIRENDUOJA šviesus kambarys su elektra ir maudyne. Yra ir garadžius.
6107 So. Rockwell St.
1-st floor

PASIRENDAVOJA šviesus kambarys del merginų arba vedusios poros prie mažos šeimynos 2 lubos
2522 W. 39 Place

RENDON gražus frontinis kambarys, vienam arba dviem vyrams.
2931 Emerald Ave. 3 floor
Phone Cictory 0854

RENDAI gražus kambarys su garadžiu gražioj vietoj su visais parankumais, kreipkitės
3434 W. 65 Str.
Republic 4875

JIEŠKO DARBO

JIEŠKAU darbo prie automobilių taisymo; turiu patyrimą. Prie gero biznio prisidėčiau už partneri, jei kam reikalinga pranešk it į Naujienas,
1739 So. Halsted St.
Box 566.

PAIEŠKAU darbo prie namų gali buti vienas ar du vaikų. Turiu gerą patirimą. atsišaukit
Zofija Michalik
2310 N. Oakley Bvd.
Bas. front

REIKIA DARBININKŲ

MOTERŲ

REIKIA 10 patyrusių moterų sortavimui regsų.

T. GOLDMAN
1017 So. Fairfield Ave.
Netoli Roosevelt Rd.

REIKIA DARBININKŲ

VYRŲ

REIKIA vyrų, kurie nusimano apie automobilių ir kas mylėtų tapti turtingu, atvažiuokit ištirti didelį išradimą, kuris nieko nekainuoja, lablausiai skviečiami inžinieriai, advokatai ir biznieriai, kurie iš pamatymo gali atskirti gerą nuo blogo.

Van Bosch Air Motor Inventor
11446 Front St.

Važiuokit Cottage Grove karais No. 4 iki 115 St. ½ bloko į vakarus. Arba telefonuokit:

Pullman 0657

REIKIA DARBININKŲ

VYRŲ

Reikia gerų salesmenų del real estate

Turi turėti automobilių, turi but teisingi ir darbštųs ir biskį kalbėti angliškai. Tokiems vyrams mes suteiksime kooperaciją apskelbimuose ir padėsime visais budais, kad jie turėtų pasisekimą tame biznyje. Reikalaujame paliudymų.

J. N. Zewert & Co.,
4377 Archer Ave.
South-west corner Archer & Kedzie Aves.

RAKANDAI

PARDAVIMUI rakandai 7 kambarių, parduosiu pigiai, mohair parloro setas, console fonografas, grojiklis pianas, karpetai, volgomo ir miegamo kambario setai, parduosiu sykiu arba dalimis.
1307 W. Garfield Boulevard
1 apt.

PARDAVIMUI keturių kambarių rakandai visi sykiu arba po vieną; pigiai, nes apleidžiu Chicago. Galima ir rendavoti flatą.
Atsišaukite
B. ZAWECKIS,
2208 So. Albany Ave.

PARSIDUODA rakandai ir kartu pasirendavoja 5 kambarių flatas. Flatas yra naujos mados. Renda pigi. Parduosiu pigiai, nes turiu apleisti miestą. Atsišaukite subatoj po pietų arba nedėlioj per visą dieną. Antros lubos.
4342 S. Rockwell St.
Tel. Lafayette 3566

PARSIDUODA 4 kambarių rakandai ir didelis naujos mados fonografas. Viskas kaip nauja; parduosiu labai pigiai už teisingą pasiulymą. Parduosiu viską sykiu arba dalimis, nes turiu apleisti šį miestą. Važiuoju Lietuvon.
3564 S. Halsted St.
Antros lubos iš užpakalio

PARDAVIMUI

ANT PARDAVIMO grosernė, notions kendžių, cigarų krautuvė geroje vietoje ir geras biznis, 5 ruimai pagyvenimui. Parduosiu už keš ar mainysiu ant namo. Savininką galite matyti bile kada.
2438 W. 47th St.
Chicago, Ill.

PARSIDUODA grosernė arti prie lietuviškos bažnyčios ir mokyklos. Galiu mainyti ant automobilio. Biznis Cach.
Atsišaukite
4541 S. Hermitage Ave.

PARSIDUODA grosernė ir visokių smulkmenų, sena vieta, išdirbtas biznis, 4 ruimai gyvenimui. Priežastis pardavimo patirsite ant vietos.
Atsišaukite
3443 So. Auburn Ave.

PARDAVIMUI kukninis pečius "Jewel", sykiu ir gaso pečius, arti labai geras pečius. Nupirksit pigiai, nes man daugiau nereikia. Kreipkitės
2920 Lowe Ave.

PARDAVIMUI bučernė ir grosernė arba mainysiu į lotą, automobilių ar į mažą namą, nepaisant apielinkės. Priežastis — brolių nesutikimas biznyje. Kreipkitės pas C. V.
3404 S. Morgan St.
Tel. Yards 1571

PARDAVIMUI saldainių ir nekurie grosernės dalykai su gyenimui kambariais. Renda $45. Leasas ant 4 metų, $600 pinigais. Turiu kitą biznį.
Kampas 62nd ir Sangamon St.

PARDAVIMUI kendžių, cigarų, ice cream, ir visokių mažmožių krautuvė. Ilgas lysas. Penki ruimai gyvenimui: yra elektra ir vana. Turiu parduoti greitai, nes einu į didesnį biznį.
Atsišaukite
5613 So. Racine Ave.

Parsiduoda

Photograph Studio, Racine, Wis. Labai geroj vietoj; pagal vėliausios mados įrengta. Darbo yra daugiau negu galima apdirbti. Pardavimo priežastis svarbi. Kaina žema; rašykite.
J. H. Philip,
310 Main St., Racine, Wis.

PARSIDUODA grosernė ir delicatessen krautuvė. Krautuvė randasi visokių maišytų tautų apgyventoj vietoj. Vieta sena ir išdirbta ir daro gerą cash biznį. Parduosiu pigiai, nes turiu du bizniu.
5752 Racine Ave.

PARSIDUODA bučernė ir grosernė su namu. 4 kambariai pagyvenimui prie krautuvės. Namas randasi geroj vietoj ir daro gerą cash biznį. Kaina $5200. Pardavimo priežastį patirsite ant vietos.
Atsišaukite.
10625 Hox Ave., So. Chicago, Ill.
Phone Saginaw 3624

PARDAVIMUI arba mainymui cigarų, saldainių, notion ir ice creamo krautuvė, su namu, 1 augšto kampinis murinis namas ir 2 mašinų garadžius, mainysiu į bungalow arba 2 augštų namą.
2734 W. 43rd St.

PARDAVIMUI bučernė ir grosernė su 4 ruimais pagyvenimui; lietuvių apgyventoj vietoj. Biznis išdirbtas per ilgus laikus. Parduosiu pigiai. Pardavimo priežastį patirsit ant vietos.
4504 So. Paulina St.

PARDUODU delikatesen ir grosernę. Geras cash biznis, naujas stakas, geri "fikčeriai," ilgas lysas, 4 kambariai gyvenimui, pigi renda, nepraleiskit šią progą, gausite bargeną.
5153 S. Halsted St.

PARDAVIMUI grosernė ir delicatessen krautuvė, geroj apielinkėj. Bargenas; Pardavimo priežastis — savininkas neturi patyrimo.
6062 So. State St.

PARDAVIMUI valymo ir dažymo su Hoffman prosymui mašina, elektrinė siuvimo mašina, geroje vietoje, pigi renda su lysu.
5110 So. Halsted St.

Už $4500 nupirksite krautuvę, ir 6 kabarių flatą prie 3553 W. 38 St. $2000 cash, kitus mėnesiniais išmokėjimais. Klauskite informacijų. 6314 S. Artesian Ave. Tel. Prospect 4243.

PARDAVIMUI delicatesen krautuvė. Bargenas. Išmokėjimais.
Kreipkitės
5636 So. Racine Ave.

EXTRA BARGENAS! Parsiduoda bučernė ir grosernė. Gera vieta tarpe visokių tautų apgyventa. Biznis daromas geras. Priežastis pardavimo liga.
3156 Wallace St.

PARDAVIMUI Gents Furnishing krautuvė. Senas išdirbtas biznis. Visados galima gerai biznį daryti, nes vieta yra ant bizniavos gatvės. Agentai nesikreipkite. Kreipkitės:
3318 So. Halsted St.

PARDAVIMUI
GROSERNĖ.
Atsišaukite:
1725 String St.

PARSIDUODA LENTYNOS, tinkamos del groserio, bučerio arba kokios kitos krautuvės. Parduosiu labai pigiai.
Saukite:
Tel. Lafayette 3094

PARSIDUODA vyriškų aprėdalų krautuvė ir prie krautuvės siuvėjo biznis. Vieta nuo senai išdirbta. Labai gera proga mokančiam moteriškus rubus siuti, nes šiam mieste tokio siuvėjo nėra. Parduosiu pigiai, nes priverstas apleisti šį miestą. Kreipkitės į
Naujienos, Box 571

PARDAVIMUI grosernė ir visokių smulkmenų įstaiga. Didi vieta ir paranku uždėti bučernę; 4 ruimai gyvenimui. Renda $40 į mėnesį. Gausit bargeną.
654 W. 34 St.

PARDAVIMUI bučernė, senas išdirbtas biznis, per 4 blokus nėra kitos bučernės, biznieriui geriausia proga biznį daryti. Turiu parduoti greitai, nes apleidžiu miestą. Atsišaukite
5252 So. Artesian Ave.

PARDAVIMUI. Už $150 nupirksite mano $800 vertės — 88 notų grojiklį pianą, 120 rolelių ir kabinet benčius. Pusė pinigais, pusė išmokėjimais. Atsišaukit šiandie iki 9 val. vakare, arba rytoj, nedėlioj, iki 4 val. po pietų.
A—B—C STORAGE HOUSE
1646 W. Madison St.

PARDAVIMUI groseris ir kitų smulkių daiktų krautuvė, labai geroj biznio vietoj, biznis išdirbtas per 25 metus ir nešantis gerą pelną. Priežastis pardavimo — einu į kitą biznį. Biznis turi but parduotas į trumpa laiką. Pasiskubinkit.
3423 So. Halsted St.
Phone Boulevard 7668

GROSEHNĖ pardavimui, pirmos klesos, sena įstaiga, prie gatvekarių linijos, 5 metų lysas, renda $45, yra gyvenimui kambariai. Agentai neatsišaukite.
2862 W. 38 St. Tel. Lafayette 6455

PARDAVIMUI grosernė su namu arba be namo, arba mainysiu ant namo, loto, automobilio, geras biznis. Gausite bargenu. 3200 S. Lime St.

NAMAI-ŽEMĖ

BUNGALOW

4 kambarių bungalow, greitai augančioj kolonijoj, suburb, 2 blokai nuo stoties, prie Burlington geležinkelio. Yra vanduo, gasas, elektra, cementinis kelias ir viskas išmokėta, $400 įmokėti kitus po $35 į mėnesį, įskaitant palukanas, labai pigiai už pinigus.
M. PETROWSKIS,
17 E. 61st St.
Phone Normal 7691

PARDAVIMUI 4 kambarių namas, cementiniu pamatu, sklepas, elektra, kieto medžio grindys, kaina $3450, įmokėti $500, kitus lengvais išmokėjimais. Atsišaukite subatoje arba nedėlioje.
6537 Irving Park Blvd.

Už $5 į mėnesį nupirksite

Vienas akras netoli Ogden Ave., prie C. B. & Q. geležinkelio, netoli nuo stoties greitai auganti apielinkė, gera vieta del sodno arba vištų farmos. Parduosime tą puikų akrą už $75 įmokėjus ir po $5 kas mėnesį.
M. PETROWSKIS,
17 E. 61st St.,
Phone Normal 7691

PARDAVIMUI ARBA MAINYMUI 2 augštų murinis namas, sklepas, karštu vandeniu šildomas, krautuvė, didelė virtuvė apačioje, 6 kambarių flatas ir didelis sun parloras ant augšto, 2 karų garadžius, ant gero kampo, 50x125 pėdų, Clearing, prie 63 St. Lunch ruimis ir nesvaiginamų gėrimų parloras ir visi įrengimai įskaitoma, kaina $28,000.
TUPONICH & SIMAN
1344 West 18th Street.

PARDAVIMUI naujas namas visai baigiamas statyti — gana geroje vietoje prie Šv. Kazimiero Vienuolyno. Parduosiu už visai prieinamą kainą.
Atsišaukite
7236 So. Talman Ave.
Phone Republic 9508

ŽIURĖKIT! ŽIURĖKIT!
3 augštų, presiniu plytų, 2 metų senumo, nečiumi šildomas, nėra išlaidų, pigi renda $1970, kaina tiktai $16500, išmokėjimais, veikit greit, nes apleidžiu miestą, 151-3-5 W. 75 St., savininkas rakandų krautuvėj.

TUREK SAVO NAMA. Kam mokėt rendą, kad jus galite nusipirkti 2 aukštų murinį namą 6—6 kambariai su $3500 įmokėjimu, o likusius po mažiau kaip rendą. Viršutinis augštas yra išrenduotas. Nepraleisk nepamates šio puikaus namo. Randasi ant Richmond St., arti 65-to. Del smulkesnių žinių šaukit:
Tel. Republic 1932

6603 SO. FRANCISCO Ave. naujas 6 kambarių murinė bungalow. Sun parlor, ugniavietė, knygoms šepa, bufetas; vėliausio laiko įtaisai ir dekoracijos, filled in plumbingas, akmenėlių lavatory, "apson" sinka, ąžuolo grindis ir triming ai, hot water heath, gyvenamasis kambarys 18-3x18-4 pėdų. Jei jųs ieškote augštos rųšies namo, tai šis yra. Kaina labai prieinama. Pašauk savininką:
Tel. Prospect 5591

PARDAVIMUI
Parduosiu arba mainysiu į namą 148 akerių farmą gražioj Michigan valstijoj, Little Maneste, prie gražios žuvingos upės, 3 akeriai, 15 štukų gyvulių, 2 kiaulės, 150 vištų ir visokios farmai mašinos, tuoj parduosiu arba mainysiu į namą bile kokioj vietoj ar miestelyj. Parduodu todel, kad esu vienas. Adresas.
J. KAIRIS
Peacock, Mich., Box 4.

PARDAVIMUI medinis namas, 2 flatai 6-7 kambarių ir Cottage 4 kambarių, yra elektra vana. Parduosiu pigiai.
M. Dobron 2913 W. 38 Str.

REIKIA mažos farmos kur nors į rytus nuo Mississ. upės mainais į mano parinktoj Chicagos apielinkėj tuščią nuosavybę. Naujienos Box 569

DARGIS & SAVICKAS

BARGENAI

Prie Vienuolyno turime du bungalows su ekstra dideliais lotais. Vėliausios mados su visais parankumais. Lotas veltui tam kuris pirks vieną iš šių namų, už $7500

Bridgeport apielinkėj murinis namas gerame stovyje, 8 flatų ir 2 štorų rendos atenša $218 į mėnesį. Kaina tik $16000

18-tos apielinkėj dovanosime 5 flatų murinį-medinį namą labai gerame stovyje už $6000
Ttai tikras bargenas.

Bridgeport kolonijoj savininkas mainys arba pus-dykiai parduos du murinius namus (4 flatus ir štorą). Rendos neša $1632 į metus. Savininkas nori eiti į biznį ir todel nori išmainyti arba parduoti labai greitai.
Kreipkitės tuojaus pas:
DARGIS & SAVICKAS
Real Estate & Insurance
726 W. 18-th Str.

NAMAI-ŽEMĖ

Namai už Pardavimo Kainas

1.

Murinis namas su štorais ir 3 flatais, elek., vanos, did. cem. beismantas, laundries, did. 2jų karų garadžius, cem. yela. Geroj vietoj, netoli Bulvaro, visai prie kampo. Randos neša į mėnesį $140.00
Morgičiai $2,500.00
Mainys ant didesnio ar mažesnio namo.

2.

Nauji muro 6 štorai, skersai gatves pusė miliono vertes Teatro. Randos dabar neiškeltos. Vienu iš geriausių bizniavų vietų Chicagoj. Morgičiai $35,000.
Savininkas mainys ant mažesnio namo.

3.

4 flatų muro namas su štimu apšil., elek., vanos, laundries, gražioj apielinkėj, prie geros trensportacijos. Randos neša į mėnesį $220. Morgičius $6,500
Savininkas mainys ant mažesnio.

4.

8 flatų kamp. muro namas, geroj apielinkėj, su štimu apšild., elek., vanos, laundries ir visi kiti parankumai. Randos neša į mėnesį $600
Morgičiai $35,000
Mainys ant mažesnio namo.

5.

South Shore 27 apartmentų su sauliniais kambariais, murinis namas, apsuptas 3 gatvėmis, visi flatai šviesus, įrengti pagal paskučiausios mados.
Randos neša į met. $27,000
Morgičiai $125,000
Savininkas priims mažesnį namą. Duokit pasiulymą!!

6.
PARDAVIMUI
2jų flatų muro namas, po 6 kamb. fl., furnace apšildomas kiekvienam flatui atskiros, elek. šviesos, laundries, cem. basementas, 2jų karų garadžius.
Randos neša į mėnesį $125
Cash reikia tik 4,500
Kaina (del greito pardavimo) 11,500
Randasi ant Blvd. arti Halsted.

7.

Gražus mur. namas, 2 fl. po 6 kamb., aržuolu baigta, cem. basementas, laudries, elek., vanos ir visi kiti parankumai. Gražioj apielinkėj, prie Blvd., gražioj South Sidej, 1mas flatas štimu apšild. 2ras fl. pečiais.
Randos neša į mėnesį $125
Cach reikia tik 4,500
Kaina tik 12,800

8.

Tvirtas kamp. muro biznias namas, visai prie Bulvaro su 3 flatais visais patogumais.
Randos neša į mėnesį $150
Cash reikia tik 5,000
Kaina tiktai 15,000
Randasi South Sidej.

S. L. FABIONAS CO.

INVESTMENTS REAL ESTATE INSURANCE
Chicago, Ill.
809 W. 35 St.
Tel. Boulevard 0774-0611

OFISO VALANDOS:
Ofisas atdaras kasdien iki 6 val. vak. Subatoj iki 9:00 val. vak. Nedėlioj nuo 9:00 val. iš ryto iki 3 val. po pietų

NAMAI-ŽEMĖ

9.

6 flatų mur. namas, 3-5 ir 3-4 kamb. fl., elek. vanos, cem. basementas, arti 32ros g-ves ant Bridgeporto.
Randos neša į mėnesį $150
Cash reikia tik 5,000
Kaina tik 13,500
Likusius lengvais išmokėjimais.

10.

Gražus muro kamp. namas, 3-4 ir 2-5 kamb. fl. ir štoras, vanos, elek., ir visi kiti parankumai. Geroj vietoj ant Bridgeporto, arti Lietuviškos Bažnyčios.
Randos neša į mėnesį $200
Cash reikia tik 7,000
Kaina tik 19,000
Liksius lengvais išmokėjimais.

S. L. FABIONAS CO.

INVESTMENTS REAL ESTATE INSURANCE
Chicago, Ill.
809 W. 35 St.
Tel. Boulevard 0774-0611

OFISO VALANDOS:
Ofisas atdaras kasdien iki 6 val. vak. Subatoj iki 9:00 val. vak. Nedėlioj nuo 9:00 val. iš ryto iki 3 val. po pietų

PARDAVIMUI garadžius del 50 mašinų, su namu, ar be namo, geroj vietoj; geras biznis; namas 200 pėdų ilgio, plotis 60 pėdų, ant gero bulvaro, kaina $30,000, cash, $7,000.

MURO bungalow, Roselande 5 kambarių, cementinis stogas, furnace šildomas, gera proga pigiai nupirkti, kaina $7,000, cash $2500.

DIDELIS BARGENAS
1½ augšto namas, 3-4 kambariai, ant 111 Pl. kaina $4,200, cash $1000.

PARDAVIMUI Road House ant gero kelio, 9 kambariai, saliunas su maža svetaine, ant kampo, kaina $15,000, cash tik $8,000.
Zilewich and Barzdis.
658 W. 123 St.
Tel. Pullman 6115

BRIGHTON PARK BARGENAI

Naujas, 2 augštų murinis namas, 4 ir 5 kambarių flatai, aržuolo trimingai, garu šildomas, 33 pėdų lotas. Didelis bargenas **$12500**

2 augštų, medinis, 2-4 kamabrių flatai, augštas cementinis sklepas, landrei loviai, moderniškas. Ekstra didelis bargenas **$8200**

4 flatų medinis, po 4 kambarius kiekvienas, gerame padėjime, reikia tiktai $1500 cash. Specialis bargenas **$6000**

6 kambarių medinė cottage, 3 kambarių flatas sklepe. Bargenas **$4700**

4 kambarių medinė cottage. Ekstra bargenas **$3500**

Mes suteikiame paskolas musų pirkėjams. Musų ofisas atdaras nedėlioj.

KOZLOWSKI BROS.

2525 W. 47 St.

PARDAVIMUI. Specialis bargenas, nauja 6 kambarių cottage, 1½ augšto, galima padaryti du flatu, furnace šiluma, tile vana, penal valgomasis kambarys, cementinis pamatas, 7 pėdų sklepas. Kaip $6500, cash $1000. Agentų nereikia. M. Mitchell, 5923 S. Robey St., Tel. Diversey 1971.

PARDAVIMUI 5 kambarių medinė bungalow ir lotas, moderniškas
6819 S. Rockwell St.
Republic 8744

BRIGHTON PARK

4 kambarių cottage, geroje vietoje, gerame padėjime. Didelis bargenas **$2800**

2 augštų murinis, 1½ metų senumo, 28 pėdų lotas, 2-4 kambarių flatai, viskas moderniška. Bargenas **$9500**
Atdara nedėlioje.

B. R. PIETKIEWICZ & CO.

2612 W. 47 St.

NAMAI-ŽEMĖ

NAMŲ BARGENAI

6312 So. Western Ave.

Kurie ieškote pirkti ar mainyti NAMUS, LOTUS, FARMAS, BIZNIUS ir tt. Mes turime didelį pasirinkimą Namų, Lotų, Marquette Parko kolionijoj ir po visą SOUTH SIDĘ. Kas ko reikalaujate, atsilankykite į musų OFISĄ visais reikalais, o visuomet busite užganėdintais ir pasiskirsite tą ką jųs reikalaujate. Jei norite parduoti NAMUS, LOTUS, mes turime laukiančių pirkėjų.

Rozenski-Lemont & Co.

6312 So. Western Ave.
Tel. Prospect 2102.

PARSIDUODA 40 akrų farma, 25 akrai išdirbtos, 15 akrų jauno miško, 6 kambarių namas; akmenio pamatas tvartai 50x32, 22 galvos galvijų, vidui tvartų pašaro sudėjimas (12x24) cementines grindys ir pamatas, ir kiti naujausios mados įrengimai. Kitas budinkas visokiems kitiems reikalams 20x56, vejinis motoras (melnyčia) vandeniui pumpuoti.
CHARLY CARLSON
5802 Wentworth Ave., Chicago, Ill.
Tel. Wentworth 1514.

PARSIDUODA naujas medinis 4 kambarių bungalow. Yra elektra, gazas, maudynė. Kainą $3950. Matykite savininką.
4709 S. Hamlin Ave.
Privažiuoti galima Archer-Cicero gatvekariais.

PARSIDUODA vieno pagyvenimo, 5 kambarių medinė bungalow, karštu vandeniu šildoma. Elektra, maudynė, gazas ir telefonas. Kaina $5500.
Atsišaukit pas savininka
6835 S. Rockwell St.

BARGENAI
4 flatai murinis namas ant 83rd ir Sangamon St. Puiki vieta, platus lotas — 50x125 pėdos. Prekė $22000.
COTTAGE prie vienuolyno, 5 kambarių, karštu vandeniu apšildomas. Prekė $5500.
CHAS ZEKAS
4454 S. Western Ave.

PARSIDUODA arba apsimaino 2 flatų murinis namas South Sidėj po 5 ir 6 kambarius ir 2 flatų po 5 kambarius medinis namas, Brighton Parke; elektra, maudynės. Mainysiu ant loto, automobilio, bučernės arba kokio kito biznio.
J. LEPO
722 W. 35th St.

ĮMOKĖK PENKIS SIMTUS DOLERIŲ
Nupirksi 2 pagyvenimų namą, 4—4 kambarius; yra elektra, aukštas beismentas, rendos $40. Savininkas mainys ant bile kokio biznio, priims lotus už pirmą įmokėjimą.
C. P. SUROMSKIS & CO.
3352 S. Halsted St., Chicago
Tel. Boulevard 9641

SAVININKAS parduoda 9 fl. su sun parlor. Labai pigiai. Savininkas gyvena ant vietos
Frank Reinart
7845 So. Morgan St.

DIDELIS murinis, 2 flatų namas prie Marquette Bulvaro ir Maplewood Ave., garu šildomas, tile vanos, beržiniai trimingai. Atsišaukite prie James Kral,
2444 W. 67 St. Prospect 1364

PARDAVIMUI arba mainymui į lotą arba krautuvę Buick automobilių Charles Stašikunas
5532 So. Albany Ave.
Republic 2392

PARDAVIMUI Northwest Side, tuščias lotas, labai geras, yra suros, vanduo, gasas ir cementiniai šalygatviai, viskas apmokėta. Galima statyti namą, parduosiu pigiai. Rašykit į Naujienas, Box 570

PADDAVIMUI nuosavybė, 50 pėdų, sekamas nuo kampo, prie Cicero Ave., netoli Western Electric, puikus bargenas, pasikalbėkite su savininku. Box W. 463

PRIIMSIME staką arba bonus mainais į biznio lotus, geroje apielinkėje, rezidencijos ir gatvekariai, galima statyti namus. Parduosime po vieną arba daugiau. Kaina labai pigi. Ta yra kam nors labai gera proga. Naujienos, Box 568

NAMAI-ŽEMĖ

PARDUOSIU ARBA MAINYSIU

Vieną iš geriausių įrengtų pekarnių su namu arba vieną biznį, šis biznis yra per daug metų išdirbtas, o kaipo wholesale ir retail todel nepraleiskite progos, nes tokis biznis labai retai buna ant pardavimo, atsiminkite, nupirkę šį biznį su visom reikalingom mašinoms, trokais ir kitais moderniškais įrengimais tamstos darote pinigus iš pirmos dienos. Patyrimas šiam biznyje nereikalingas, nes savininkas išmokins arba pirkėjas galės pasilikti visus senus darbininkus. Mainais priimsiu mažesnį biznį arba bile namą vertės iki $15,000.

Del platesnių žinių kreipkitės prie
J. PAKALNIS,
4421 So. Talman Ave.,
Tel. Lafayette 3475

Kas Turit Lotą Brighton Parke?

Norėdami parduoti savo lotus, tuojau praneškite mum. Jusų lotai bus parduoti greitai. Turime daug visokių pirkėjų. Atsišaukite ar rašykite pas
BRIGHTON REALTY COMPANY,
4034 Archer Ave., Chicago, Ill.

Didelis Bargenas

Dviejų aukštų namas, štoras su rumais užpakalyje; 6 kambariai viršuje, su elektra, maudynėmis ir kitais patogumais. Lotas 75x125, prie karų linijos. Tinka bile biznei, Brighton Parke. Kaina $5750. Galima pirkti su mažom išlygom ir lengvais išmokėjimais.

Taipgi turime gerų bizniavų lotų ir rezidencijos lotų Brighton Parke su lengvais išmokėjimais. Kainos $275 ir augštesnės kainos.
Kreipkitės:
J. N. ZEWERT and CO.
4377 Archer Ave.
Kampas So. Kedzie ir Archer Aves

PARDAVIMUI bizniavas namas, arba mainysiu ant biznio ar kitokio namo. Nupirksit pigiai, nes man daugiau toks namas nereikalingas. Kreipkitės prie savininko.
5252 So. Artesian Ave.

MORTGEČIAI – PASKOLOS

MES padarome ir perkame antrus morgičius siekiančius $200 iki $5000.00, lengvais išmokėjimais už 6% palukanų ir mažą komišiną. Taipgi perkame kontraktų dokumentus.
LOUIS STERN & CO.,
Suite 1029 — Burnham Bldg.
160 N. La Salle St.

MOKYKLOS

Specialiai Kursai Dressmaking ir Millinery

Reguliariai kursai Drafting, Designing, Tailoring ir Dressmaking. Lengvais išmokėjimais. Didelis numažinimas kainose.

VALENTINE DRESSMAKING COLLEGE,
2407 W. Madison, Chicago, Ill.
Phone Seeley 1643
M. E. HUTFILZ, Manager

Amerikos Lietuvių Mokykla
3106 So. Halsted St.

Mokinama: Anglų ir Lietuvių Kalbų, Aritmetikos, Knygvedystės Stenografijos, Typewriting, Pirklybos Teisių, Laiškų Rašymo, Suvienytų Valstijų Istorijos, Abelnos Istorijos, Geografijos, Politinės Ekonomijos, Pilietybės, Dailrašystės, Gramatikos, Literaturos, Retorikos, Etimalogijos, Oratorystės.

MOKSLO LAIKAS:
Nuo 9 iš ryto iki 4 po pietų; vakarais nuo 7 iki 9:30 val.

Anglu Kalba

yra taip svarbu mokėti kiekvienam gyvenančiam šioje šalyje, jogei tie, kurie kalba gerai angliškai visur turi pasisekimą ir pirmybę. Anglų kalbos, aritmetikos, knygvedystės, pilietybės ir daug kitų dalykų gali lengvai ir greitai išmokti pagal naują budą mokinimo Leveskio Mokykloje klesose ir per laiškus (correspondence). Platesnių paaiškinimų klausk asmeniškai arba laišku.
LEVESKIO MOKYKLA,
Prirengiamoji ir Prekybos
3301 S. Halsted St., Chicago, Ill.
(kamp. 33-čios gatv., 2-ros lubos)

Praktiškos Automobilių Instrukcijos

Yra svarbu del automobilių mechanikų ir šoferių. Ateikite pasirengę pradėti. Pagal musų naują sistemą ir asmeniską prižiurėjimą jus išmoksite į keles savaites, kaip atlikti didelius darbus. Darbas kol jus mokinsitės o kaip užbaigsite, tai dar geresnis.
Dienomis ir vakarais klesos
MUNSON SCHOOL OF MOTORING
1507 W. Madison St.

VYRAI, mokykitės barberystės. Apsimoka. Mokiname vakarais, trumpas kursas. Vietos laukia. Musų katalogas aiškina, kaip jus galite uždirbti, kuomet mokinatės. Kaip uždirbti daug pinigų. Prašykite katalogo.
MOLER BARBER COLLEGE
105 S. Wells St., Chicago, Ill.

Part Two

NAUJIENOS

Antra Dalis

VOL. XI — Šeštadienis, Spalio-October 11 d., 1924 — No. 245

Rusai ir Azija

Dostojevskaitė apie rusų santykius su Azija.—Kas tokie rusai, mongolai ar slavai?— Ką rašo ekskaizeris Vilius apie rusus.—Ateities rusai ir mes.

["L."] Savo laiku pabėguši nuo bolševikų persekiojimų Dostojevskio duktė Šveicarijoj parašė savo garsaus tėvo biografiją. Tiesa, mokslo atžvilgiu šioje biografijoje yra ne maža spragų ir paradoksų. Vienas profesorius rusas, skaitydamas viename Vokietijos universitete paskaitas apie Dostojevskį, pareiškė, kad geros Dostojevskio biografijos iki šiol dar nėsą, o nuo tos, kurią parašė jo duktė, reikią aiškiai perspėti (ausdrucklich zu warnen). Mat, savo knygoje Dostojevskaitė įrodinėja savo tėvą buvus lietuvių kilmės, ir tuo remdamasi, ji aiškina jo raštus ir santykius su rusais bei kitomis tautomis. Tautybės bei rasės klausimams autorė savo veikale skiria daug vietos. Mokslininkai sako, kad jos samprotavimai šioje srity yra labai diletantiški ir visi mažai pagrįsti. Autorė daugiau rėmėsi savo romantiška nuotaika ir madoje esančiu rasių klausimu. Mums yra sunku tikėti, kad Dostojevskio gyslose butų buvę daug lietuviško kraujo, nors jo protėviai iš tėvo pusės gal but buvo kadaise tikri lietuviai. Bet šį kartą aš nenoriu rašyti apie Dostojevskio lietuviškumą. Man metasi į akį kitas dalykas. Lietuvoje yra žmonių, kurie mums siulija dėtis su rusais į artimus santykius. Aš nenoriu gvildenti šio klausimo realinės politikos plotmėje, nenoriu nei teigiamai, nei neigiamai jo spręsti. Prisižiurėdamas į dabartinę Rusijos padėtį ir jos politinę tendenciją aš nenoromis prisimenu Dostojevskaitės veikalo tas vietas, kur ji kalba apie rusų santykių su Azija perspektyvas. Dabartinė politinė padėtis, tarsi, patvirtino jos išvadas. Štai kaip ji pasakoja apie Dostojevskio politinį testamentą:

"Šito testamento Dostojevskio laikais nesuprato. Rusijos visuomenė buvo Europos hipnoze ir gyveno tiktai viltimi vieną gražią dieną visai sueuropėti. Ši mintis buvo juoba stipri, nes ją rėmė musų valdytojai (supr. Romanovai). Kaip visi slavonormanai, Romanovai nekentė mongolų ir bijojo Azijos. Musų carai turėjo daug rumų Europos Rusijoj, bet nė vieno neturėjo Sibire ar centralinėje Azijoje. Tenai jie beveik nevykdavo. Kada rytų kunigaikščiai atvykdavo į Petrapilį, juos priimdavo mandagiai, bet šaltai. Budami ištikimi Petro Didžiojo įdėjoms, Romanovai uoliai dirbo įvesdami Europos įstaigą į Rusiją. Visos musų valstybės įstaigos, Senatas, Duma, Ministerijos ir raštinės buvo Europos uolus kopijavimas. Musų mergaičių institutai įsteigti prancuzų vienuolynų pavyzdžiu, o musų karo mokyklos — vokiečių. Rusų dvasia buvo išguita iš šitų įstaigų, o mano jauni tautiečiai, kurie tenai auklėjosi, tapo kosmopolitais ir noromis savo tarpe kalbėjosi prancuziškai. Jei ir pavyko musų valdovams pertraukti bajoriją į Europą, tai su rusų liaudžia to nepavyko padaryti. Rusų bajorija ir inteligentai buvo silpni, liaudis buvo stipri ir pasiliko ištikima savo istorinei misijai. Atsikračiusi savo europiška valdžia ji tuojau pradėjo savo rusišką politiką. Yra faktas, kad slavų kraujo nuolat mažėja rusų gyslose, o mongoliško kraujo metai iš metų daugėja. Jei vakarų slavai mums neduos kolonistų, kurie mums padėtų kolonizuoti Aziją, tai rusai per vieną amžių taps tikrais mongolais. Jų idėja susibroliuoti su slavais jau žymiai nuslugo. 1877—78 m. visa Rusija kovojo už serbų ir bulgarų atvadavimą, o 1917 m. musų kareiviai metė ginklus ir nesirupino, kad Serbija buvo priešų rankose. Rusų tauta vis labiau ir labiau užmiršta slavus ir vis daugiau domisi mongolais. Pirmiau ji kovojo už atvadavimą savo slaviškų brolių ir turkų ir austrų jungo, o dabar galvoja apie atvadavimą naujų brolių — rytų tautų — iš Europos engėjų. Azijos tautos iš savo pusės jaučiasi giminingos su rusais savo mongoliška krauju, kuris musų tautoje vis labiau kyla aikštėn. Vos tik Rusija ištiesė jiems savo ranką, o jau visos rudos mongolų rankos džiaugsmingai jos griebiasi. Nelaimingi žmonės! Jie taip senai laukia šito gesto! Jiems nusibodo buti barbarais, jie nori civilizacijos ir nori iš savo pusės lošti rolę pasaulio istorijoj. Civilizacija, kurią jiems siulija anglai, jiems yra per aukšta, jie jos negali priimti, nes ši civilizacija jiems yra nešama drauge su panieka. Tiesa, anglai nori Indijoj iškasti kanalų ir nutiesti geležinkelių, bet jie nesutinka su vietiniais bendrauti ir palieka juos žuti savo prietaruose. O betgi niekas taip nejžeidžia rytiečio, kaip jo nevertinimas ir niekinimas, nes niekur savigarbos jausmas nėra taip ryškus, kaip rytuose. Rytų tautos visada bus palankesnės rusams, nes rusų meška turi vardą kaipo geras gyvulys, kuris yra kuklus ir gailestingas. Rytuose yra žinoma, kad ji visada bus pasirengusi broliškai bučiuoti kiekvieną veidą, kuris tik jai atkišamas, vis tiek kokios spalvos jis butų. Džiaugsmingai rusai ves mongolų moteris, ir savo jaunus ruduš meškiukus jie lygiai mylės kaip ir baltuosius. Rusija duos mongolams savo europišką kulturą, kuri yra dabar labai žema, todel lengvai pasiekiama. Rusija paskelbs rytams evangeliją ir kvies juos dalyvauti Viešpaties puotoje. Pirmiau, patriarcho ir Maskvos carų laikais Rusijoj žiurėta į krikščionybės misiją kaip į senos Rusijos pareigą. Kada tik rusai nugalėdavo kokią nors mongolų tautą, jie tuojau siųsdavo savo misionierių į užimtą provinciją. Tenai statė bažnyčių ir vienuolynų, jaunus kunigaikščius traukė į Maskvą, čia juos apakindavo caro iškilmingumais ir bajorų draugavimu. Jauni mongolai, sugundyti civilizacija, kurią jie čia sutikdavo, su visa savo gimine priimdavo pravoslaviją. Dauguma musų aristokratų ir paveldimų bajorų yra kilę iš šitų mongolų kunigaikščių, jie pasižymi savo karštu patriotizmu. Panaikindamas patriarchatą, Petras Didysis padarė galą šitai puikiai Maskvos politikai. Jo įpėdiniai, pasekė jo pavyzdžiu ir, užuot siuntę misionierius į Aziją, jie gynė mečetes, apdovanodami jas puikiausiais kilimais iš Rusijos rumų. Jie padėjo statyti budistams savo šventnamius dideliam nepasitenkinimui rusų dvasininkų, kurie visuomet buvo ištikimi Maskvos tradicijoms. Nauji rusų patriarchai vėl pradės savo misiją Azijoj. Europiečiai tenai ieško tiktai aukso ir sidabro kasyklų, bet mes, rusai, šioje "šventų stebuklų žtmėje" mokėsime rasti kitų kasyklų, kurios žmonijai bus brangesnės. Tenai mes atrasime tikėjimo turtų, sutiksime iškalbingų apaštalų, kurie mokės kovoti su Europos bedievybe ir ją pagydys nuo šitos mirtingos ligos.

Rusų revoliucija reiškia pabudimą visos Azijos. Europos periodas musų žemėje pasibaigė, rytų periodas gavo pradžią. Rusai vis labiau ir labiau atsipalaiduoja nuo Europos reikalų ir domisi daugiau Azija. Jie padės kitoms rytų tautoms numesti europiečių jungą ir jas priims savo globon.

Koks stebėtinas dalykas! (Dostojevskaitė rašė 1918—1919 m. V. G.). Atrodo, lyg europiečiai norėtų mums padėti užkariauti Aziją. O tas užkariavimas iš jų atims jų turtingiausias kolonijas. Jie nori pasinaudoti dabartine Rusijos netvarka ir smarkiai dirba, kad atplėštų nuo Rusijos Lietuvą, Ukrainą, Georgiją, Suomiją, Estiją, ir Latviją.

Šiuo budu jie tikisi musų šalį susilpninti, bet nemato, kad jie ją tik stiprina. Lietuviai, ukrainiečiai, georgiečiai ir baltai visada neapkentė rusų mongoliškojo kraujo, jį niekino ir darė ką galėjo, kad tik mus atitrauktų nuo Azijos. Budami aukštesnės civilizacijos, negu rusai, jie turėjo didžiausios įtakos mano tautiečiams, ir sudarė didžiausią kliutį musų susivienijimui su azijatais. Kada slavų-normanų ir georgiečių atstovai išeina iš Dumos, likę vieni rusų atstovai daug geriau susikalba ir vedami savo mongoliškojo kraujo, jie pasiduos į Aziją. Europiečiai smarkiai reikalauja įvedimo demokratiškos tvarkos Rusijoj, bet nemato, kad juo Rusija bus demokratiškesnė, juo labiau ji šalinsis nuo Europos. Musų aristokratai ir bajorai kalbėjosi prancuziškai ir angliškai tarp savęs, o į Europą jie žiurėjo kaip į antrą savo tėvynę. Musų miestiečiai ir valstiečiai Europos kalbų nesimoko, neskaito Europos rašytojų, nevažinėja po Europą ir nekenčia svetimšalių. Savo busimus carus jie trauks paskui save į Aziją. Įvesdami Rusijoj demokratinę tvarką, europiečiai ir amerikiečiai tikisi lengviau užvaldyti musų žemės turtus ir miškus. Jie klysta, nes mužikai mokės geriau saugoti savo žemes, negu europiško auklėjimo bajorai. Rusų bajorai buvo visuomet pasirengę savo turtais rizikuoti ir džiaugtis gyvenimu Monte Carlo terasuose. Musų valstiečiai nežino šio žemiško rojaus kampelio. Jie palieko Rusijoj, pasilaikydami savo žemę.

Visus savo sukilimus ir streikus mužikai pradeda užmušinėjimu europiškų tarnautojų musų kasyklose ir fabrikuose. Ta mintis, kad svetimtaučiai traukia naudą iš musų turtų, norėdami tapti milijonieriais, jiems išrodo labai įžeidžianti. Suklaidinti musų pabėgėlių, europiečiai ir amerikiečiai, rodos, nesupranta tikro musų valstiečio. Todel paprastai jį laiko lengvai suvaldomu idijotu.

Tuo metu, kada europiečiai kasdien keičia savo nuomonę apie musų šalį, visai nežinodami kokios politikos su ja laikytis, lekia Rusija — ugninis paukštis—ant visados į rytus."

Taip rašo Dostojevskaitė. Daug jos išvadų matyti klaidingų. Bet bendra idėja, kad rusai yra daugiau azijatai, nei europiečiai, ir Azijoj daugiau ras reikalų, atrodo lyg butų teisinga. Kas iš musų nepastebėjo, kad rusas pusiau slaviškas, pusiau mongoliškas tipas.

Įdomu čia priminti vokiečių ekskaizerio Viliaus nuomonę apie mus, kurią jis po rusų japonų karo, susitikęs su caru Nikalojum, pareiškė. Savo knygoje kaizeris 66 puslapy rašo:

"Apie (geltonųjų pavojų) vėliau po rusų — japonų karo susitaikęs su caru turėjau tokį pasikalbėjimą. Caras tada buvo susirupinęs augančia japonų galybe ir jos grąsinimu Rusijai ir Europai. Jis klausė mano nuomonės apie tai. Aš jam atsakiau: Jei rusai laikytų save kulturinga Europos valstybe, jie turėtų buti pasirengę pasiimti Europos gyvenimą nuo "geltonojo pavojaus" ir kovoti už bei drauge su Europa už savo ir jos ekzistencija bei kulturą. Jei rusai jaučiasi azijatais, tai jie susivienys su "geltonuoju pavojum" ir drauge su juo užpuls Europą. Pagal tai caras privalo tvarkyti savo krašto armijos sutraukimu vokiečių austrų pasienyje." Tada caras užprotestavo: jis ir jo namai esą europiečiai ir jo šalis bei jo rusai, žinoma, laikysis Europos, ir jam busianti garbės pareigą pastarąją ginti nuo "geltonųjų". Į tai aš pastebėjau, kad, jei taip butų, tai jis turėtų tuojau atatinkamai sutvarkyti savo karo prisiruošimus. Čia caras tylėjo".

Dabar Rusijoj nėra caro. Petro Didziojo įkurtas Petrapilis apleistas, Rusijos centras perkeltas į Maskvą. Rusai randa labai daug reikalų Azijoj. Jie patys irgi kraujo giminyste suriši su azijatais. Galimas daiktas, kad ateityje rusai visai susidės su mongolais. Ar tas jų susidėjimas išeitų musų Europos naudai, ar nenaudai — sunku dabar objektingai pasakyti. (Galima manyti, kad rusai, eis su mongolais. V. G.) Caras labai užpyko ir norėjo tuojau žinoti, kuo aš remiu šitą tvirtinimą. Aš atsakiau: geležinkelių statymo faktu ir rusų apgynimą ir armiją. Į caro klausimą: ko aš tikiuos, kad rusai darytų, aš atsakiau: "antrojo" (vadinasi, daugiau patraukimų ir simpatijų Azijoj, kurį laikysis nuošaliai ir nedaug domėcis Europos gyvenimu.) Dabar bolševikams Europa svarbi tiktai kaipo revoliucijos kėlimo dirva ir kapitalų skolintoja. O jos kultura jiems visai nesvarbu, tiesiog nepakenčiama.

Jei iš tikrųjų rusai del savo kulturinių bei rasinių ypatybių vis labiau atsigręžtų nuo Europos, tai kurį laiką Pabaltės valstybėms rusų pavojaus nebutų. Bet ekonominiai reikalai vėl spirs rusus pasistumti prie Baltijos. Kada dalykai prie to priseis, jie nepaisys padarytų sutarčių ir jiems reiškiamo pasitikėjimo, o pasielgs, kaip atrodys naudinga. Dabar tyčia ieškoti ypatingo draugavimo su rusais, su kuriais musų neriša nei kulturiniai, nei ekonominiai reikalai bei tradicijos, man rodos, nėra realaus pagrindo, nes rusų reikalai svyra daugiau į rytus.

—V. G.

Nepaprastas Žmogžuda

Prasikaltėliai

Kiekvienas prasižengimas, kiekviena žmogžudystė sukelia mumyse pasibaisėjimo jausmą. Yra žmonių, kurie del kelių dolerių gali visą šeimą iššudyti. Šis žmogus nužudė kitą del pinigų; kitas pasmaugė savo pačią iš pavydo, mergina nužudė savo vaiką, kad paslėpus gėdą; kaimynas nušovė savo kaimyną iš keršto. Tąsyk mes manome: jeigu prasižengėlis butų buvęs geriau išauklėtas ir nebutų kentęs skurdą, tai jis vargu butų kitą žmogų žudęs. Jeigu santykiai tarp vyro ir moters butų buvę kitoniškesni, tai vyras nebutų žmogžuda virtęs. Jeigu kitaip butų žiurima į nelaimingas merginas, tai jos nežudytų savo vaikus.

Tačiau kitaip į mus veikia prasižengimai, kurių priežastys mes nesuprantame. Kuomet mes girdime, kad žmogus pagavo svetimą vaiką ir nužudė jį; kad vyras be jokios matomos priežasties supiaustė savo žmoną į šmotus, — tąsyk mus išpila šaltas prakaitas. Tąsyk mes sustojame ties baisia paslaptim. Mus gąsdina ne tiek pats prasižengimas, kiek žmogaus sielos tamsumas.

Atidengimas 40 aukų

Prieš kiek laiko visa Vokietija buvo sujudinta nepaprastu žmogžuda Haarman'u iš Hannovero. Bėgiu penkių metų tas žmogus įsiviliodavo pas save berniukus ir jaunuolius ir naktį jiems bemiegant perpiaudavo kaklus. Sakoma, kad jis net čiulpęs savo aukų kraują.

Viso jis nužudęs apie 40 berniukų. Iš įvairiausių Vokietijos vietų pradėjo važiuoti nelaimingi tėvai, kurių vaikai pastaraisiais keleriais metais dingo be jokios žinios. Jie bandė surasti bent kokių nors pėdsakų.

Pardavinėjo savo aukų mėsą

Baisu tai, kad žmogžuda ne tik gėrė kraują, bet taipgi pardavinėjo savo aukų mėsą. Gan ilgą laiką jis pardavinėjo mėsininkams "veršieną" labai pigia kaina. Jo namuose, kaip laikraščiuose rašoma, buvo surasta puodai su ištirpintais žmogaus taukais. Esą pats jis valgęs žmogieną. Priegtam jis atidarė senų daiktų krautuvę, kur pardavinėjo aukų drabužius. Po visą Hannoverą ieškoma žmonių, kurie pirko tuos drabužius, kad tuo budu butų galima identifikuoti nužudytuosius. Haarman prisipažino nužudęs 34, bet jis neužginčija, kad tas skaičius gali buti didesnis. Tikrojo skaičiaus jis neatmenąs.

Degeneratas iš pat mažens

Haarman'as yra 36 metų amžiaus. Jis yra sąžiningų ir dievobaimingų tėvu sunus. Dar vaiku budamas jis buvo linkęs prie prasižengimų. Tėvai bandė pataisyti jį ir atidavė į karišką mokyklą. Manė, mat, kad disciplina suvaldys jį. Bet del jo fizinių nedateklių karo mokykla pasiuntė jį namo. Vėliau Haarman'as apsigyveno biedniausioje miesto dalyje ir pradėjo verstis įvairiais tamsiais darbais: vedė prekybą senais daiktais, tarnavo detektivu ir pristatydavo turtingiems paleistuviams jaunus žmones. Aukų jis žvejodavo gelžkelių stotyse ir nakvynių namuose. Ten jis ieškodavo jaunų žmonių, kurie savo išblyškusiais veidais priminė moteris. Jis užvesdavo su jais kalbą, nusivesdavo į aludę ir nugirdydavo. Paskui pasiulydavo nakvinę savo namuose. Naktį, kai auka užmigdavo, jis papiaudavo ją. Mėsą parduodavo, o kaulus slėpdavo sklepe.

Bėgiu penkių metų žudė, bet nebuvo pagautas

Kyla klausimas, kaip galėjo Haarman'as bėgiu penkerių metų žudyti žmones ir išsisukinėti nuo pagavimo? Žmogus, kuris keturis kartus buvo nuteistas už įvairius prasižengimus; žmogus, kurį visas miestas žinojo del jo nenormalių lytinių palinkimų; žmogus, kurį nužiurėjo žmogžudystėje, kuris pusė metų išbuvo psichiatrinėje ligoninėje — tas žmogus nepakliuvo į valdžios rankas. Kodel?

Tas klausimas virto dideliu politiniu skandalu.

Haarman'o santykiai su policija

Haarman'as buvo šnipas ir tarnavo policijoje. Jo pareiga buvo sekti politinius "prasižengėlius" — darbininkus. Tuo budu jis turėjo policijos protekciją. Veltui kaimynai skundėsi, kad Haarmano namuose dedasi kokių tai misteringų dalykų. Dvi mergini, pavyzdžiui, rado jo bute žmogaus mėsą. Jiedvi pranešė apie tai policijai. Bet policijos daktaras pripažino, kad tai "veršiena". Haarman'as priviliojimui aukų tankiai naudojosi policijos išduota korta. Patirta buvo, kad Haarman'as ne kartą girtuokliavo su policijos valdininkais. Paaiškėjo taipgi, kad jis tapo paliuosuotas iš pamišėlių ligoninės, nežiurint į tai, kad daktarai pripažino jį pavojingu degeneratu.

Kaip Haarman'as pakliuvo

Haarman'o prasižengimai buvo atidengti visai priepuolamai. Kokis tai akrobatas iš Berlino cirko, buvęs Haarman'o draugas, atvažiavo pas jį į svečius. Stotyje jiedu del ko tai susipešė. Haarman'as ištraukė savo policijos kortą ir pareikalavo, kad akrobatas butų areštuotas. Akrobatas, iš savo pusės, reikalavo Haarman'ą areštuoti. Rezultate abu tapo areštuoti, o Haarman'o bute padaryta krata. Ten netikėtai buvo surasta visa kruva kaukuolių. Tuo budu prasižengimai išėjo aikštėn.

Politinis skandalas

Haarman'o areštas ir jo prasižengimų atidengimas sukėlė Vokietijoje visą audrą. Kuomet tapo sužinota, kad žmogžuda tarnavo šnipu ir turėjo artimų santykių su policija, tai žmonių pasipiktinimas buvo neįmanomas. Tai virto tikru politiniu skandalu.

Laike tardymų Haarman'as labai nupuolė dvasioje. Jis verkė ir prašė, kad jį kuogreičiausia pasmerktų mirti. Jis maldavo, kad jį nevestų į gatvę, nes jis bijąs "žmonėms į akis žiurėti".

Taip tai rašoma laikraščiuose apie tą nepaprastą žmogžudą.

REIK VIS TEPT.

[Kuplietas]

Musų žemė apie saulę sukas,
O jos ašis visai sausa trinas; ....
Kad ji garsiai negirgždėtų,
O ir degti nepradėtų —
Reik ją tept, reik ją tept!
Reik ją gerai tept!....

Kurpius batus, kad padirba naujus,
Nor parduoti už pinigus gerus,
O kad batai minkšti butų
Ir veikesniai juos parduotų —
Reik juos tept....

Vyrs nuo ryto atsikelia rukštus,
Ant jo veido gal skaityti raukšles,
O kad pati jį mylėtų
Ir tų raukšlių neregėtų —
Reik jas tept....

Panos baliuj gražios nori buti,
Senos — jaunos visos nor mylėti —
Kad skruosteliai raudonuotų
Ir gražumo jiems priduotų —
Reik juos tept....

Šaukia teisman — reikia advokatų;
Bylas vesti jie im su ukvata,
Kad jie teisme daug kalbėtų,
Kaltas cypėj nesėdėtų —
Reik juos tept....

Daktars laukia, kad tik kas apsirgtų —
Dieną — naktį, vistiek jį pakviestų,
O kad vaistus gerus duotų
Ir nuo mirties išvaduotų,
Reik jį tept....

Einant gatve, kad užpuola driskiai,
Iš kišenių kraustydami viską;
Kas rankose spėkų turi
Ir išsprukti sveikas nori —
Reik juos tept....

Mieste einant girtam uždainavus;
Policistams tokį pasigavus....
Kad protokolo nepieštų,
Ir į šaltąją nekištų....
Reik juos tept....

Kam jau laikas pačią vesti yra,
O be lito nė pradėt kaip nėra:
Kad kunigas šliubą duotų,
Vargoninkas užduduotų —
Reik juos tept....

Musų žemė gana plati yra,
Bet be lito joje kelio nėra,
Tad kiekvienas tur žinoti
Ir tą dainą sau dainuoti —
Reik vis tept....
Biss:

Dabar lenkai į Lietuvą lenda,
Susidarius Žulikovskio banda:
Kad Lietuvą išliuosuoti,
Lenkams vaišes geras duoti —
Reik juos tept, reik juos tept!
Reik juos gerai tept!

["M. T-as"] **Lietuvanis**

IDENTIFIKACIJA

Banko kasierius, stebėdamas čekį, kreipėsi į jauną moterį.

—Jusų čekis geras, bet aš visgi norėčiau ką nors matyti, kas identifikuoja jusų asmenį.

—Aš turiu karpą ant dešinio kelio, — atsako moteris.

MENAS LITERATURA POEZIJA

Luigi Pirandello — Vertē K. A.

Šviesa Lange

Tai įvyko vieną sekmadienio vakarą sugrįžus iš pasivaikščiojimo.

Tullio Butti tame kambaryje tebuvo tik du mēnesiu išgyvenęs. Savo šeimininkių, geraširdēs senukēs Biankos ir jos dukters Klotildinos, jis beveik niekuomet nematydavo: iš namų jis išeidavo labai anksti, o sugrįždavo vēlai. Apie jį jiedvi tik tiek težinojo, kad jis buvo advokatas ir teisių ministerijoje tarnavo.

Mažas ir siauras jo kambarys atrodē negyvenamas. Nē knygos, nē paveikslo ant sienos, nē jokio kito daikto, kuris liudytų apie tai, jog jame gyvena vyras arba moteris. Tiesa, šēpe ir komode buvo sudēti jo drabužiai. Bet jis niekuomet nepalikdavo nē vieno daiktelio ant krēslo arba stalo. Iš to Bianka su dukteria nusprendē, kad naujasis įnamis ilgai nepasiliks. O kambarį jiedvi ilgai negalējo išnuomuoti. Daug kas ateidavo pažiurēti, bet pasilikti gyventi nenorēdavo. Nejaukus, nelinksmas, vienu tik langu, pro kurį tejeidavo visai mažai šviesos ir dar mažiau saulēs spindulių. Tatai ,žinoma, nē vieno netraukē.

Motina ir duktē norējo patraukti įnamį ypatingu rupestingumu ir malonumu. Jiedvi galvojo: padarysime jam štai ką, pasakysime jam... pasiulysime jam ot ką...

Bet savo užmačių jiem dviem nepasisekdavo išpildyti, nes įnamis niekuomet nepasirodydavo. Vienok jeigu jiedvi butų kiek arčiau pažinusios Tullio Butti, tai nebutų bijojusios įnamio netekti. Tas paniuręs tamsus kambarys, iš kurio jis galējo stebēti priešais esantį namą, geriausiai atsakē jo tikslams.

Gatvēj Tullio Butti visad budavo vienas. Neturēdavo jis net lazdos bei papirosų, be ko neapsieina ir didžiausi atsiskyrēliai. Visuomet jis žingsniuodavo rankas į kišenius susikišęs ir įtraukęs galvą, tarsi jis buvo įtužęs prieš visą pasaulį, prieš visus žmones.

Jis neturējo nē draugų nē pažįstamų. Tarnyboje jis kalbēdavo tik tai, kas buvo su jo pareigomis surišta. Niekas nematē jo kavinēje, niekas nesutikdavo jo kiek geresnēje gatvēje.

Nē vienu veido bei lupų krustelējimu neišduodavo jis minčių, kurios kankino jį, nelaimēs, kuri nedavē jam ramybēs. Bet ta slēpiama nelaimē ir tos juodos mintys padarē antspaudą. Liudnas pilkų akių žvilgsnius, išbalęs veidas, be laiko pražilę plaukai, — kuoaiškiausiai sakē apie kokią tai pergyventą dvasinę dramą...

Tullio Butti niekuomet nerašydavo ir niekuomet laiškų negaudavo. Jis neskaitydavo laikraščių neidavo į teatrą. Kuriam tikslui jis gyveno ant žemēs, niekas nežinojo. Jis ir pats to nežinojo. Jis neturējo kudikystēs. Niekuomet neturējo jaunystēs. Šlykščios šeimyninēs scenos, kurias jis matē iš pat mažens, išvarē iš jo sielos gyvenimo diegus. Mirus motinai, kurią be laiko į kapus nuvarē tēvo žiaurumas, šeima išsisklaidē: viena seserų įstojo į vienuolyną, brolis išvažiavo į Ameriką, o jis pats, dar visai jaunutis budamas, pabēgo iš namų, bastēsi po įvairius miestus, kentē badą ir šaltį, ir po ilgo nežmoniško vargo atsiekē savo tikslą.

Dabar jis nebekentējo. Kentējimo jausmas pas jį senai atbuko. Jis atrodē pasinērusiu į savo liudnas mintis. Tikrenybēje gi jis niekuomet apie nieką nemąstydavo. Kai jis vakarais vaikščiodavo tamsiomis gatvēmis, jis skaitydavo lempas arba žiurēdavo į savo šešēlį, klausydavo savo žingsnius, arba sustojęs prie sodno žiurēdavo į paniurusius, kaip jis pats, kiparisus.

Tą sekmadienį, nuvargintas ilgu pasivaikščiojimu Alpų keliu, jis netikētai anksti sugrįžo. Iki vakarienēs dar buvo gan daug laiko. Jis nusitarē laukti to laiko savo kambaryj.

Klotildina Bianki net ant krēslo pašoko, kuomet pamatē jį lange. Na štai, ant galo, bus galima jam kokį nors malonumą pasakyti. Juk su motina tiek daug apie tai galvojo. Bet visų pirma reikia jam lempą atnešti, juk jis tamsoje sēdi. Ir ji pasibeldē į jo duris su uždegta lempa rankoje:

—Pavelykite įeiti... Aš lempą jums atnešiau...

—Ačiu, nereikia, — atsakē jis, — aš tuoj išeinu...

Klotildina vēl pakartojo.

—Lempa uždegta... Jųs gi tamsoje sēdite...

Įnamis sausai atsakē:

—Nereikia... ačiu.

Jis ir pats nežinojo, kaip ilgai jis išsēdējo taip, nesijudindamas ir žiurēdamas į vieną tašką be jokios minties galvoje... Ir staiga kambarys nušvito, — šviesa, kuri paējo iš priešais esančio namo. Alsavimas svetimos gyvybēs įplaukē į jo narvelį į jo buities naktį...

Jis išlēto atsikēlē, priējo prie lango, ir jo akys, tarsi magneto traukiamos, įsismeigē į paveikslą, kuris staiga pasirodē priešais esančiame kambaryje. Prie apvalio stalo sēdējo trys vaikai, o tarp jų tēvas. Motina, stovēdama, pylē zupę ir bandē numalšinti vyresniuosius vaikus, kurie mosigavo šaukštais ore. Mažiausis vaikas purtē galvą, matomai, servetēlē buvo perdaug ankštai užrišta po kaklu. Motina pasilenkē, paknibinējo ką tai pirštais ir vaikas godžiai pradējo valgyti. Ant galo, atsisēdo ir motina, kaip tik priešais langą. Tullio pašoko į šalį. Jam pasirodē, kad jinai pakēlē galvą ir pažiurējo į langą. Bet tuoj jis dasiprotējo, jog ji nieku budu negalējo jo matyti, — ir jis vēl prie lango prisišliejo.

Sinjora Bianki su dukteria tuo tarpu suko sau galvas. Kurino tikslu jis pasilieka kambaryj? Gal serga? O gal ką nors jis sumanē daryti? Klotildina nutarē pažiurēti pro rakto skylutę. Ji pamatē priešais esantį kambarį, kur vakarieniavo visa Massi šeima... Ji nubēgo pas motiną pranešti apie savo išradimą.

—Jis įsimylējęs į Margaritą! Į Margaritą Massi! Labai paprastas dalykas! Įsimylējęs!...

Kelioms dienoms praējus, kai Tullio Butti, kuris kas vakaras dabar grįždavo sutemus, stovējo prie lango ir žiurējo į priešais esančio kambario langą, jis pastebējo ten savo šeimininkę su dukteria. Tą vakarą tēvo nebuvo namie. Jauna motina pasikēlē nuo krēslo pasitikti svečius; tą patį padarē vaikai. Bianki ir jos dukterį priēmē kaip gerus pažįstamus. Tullio Butti atšoko nuo lango.

Bet iš kito kambario kampo jis matē, kaip motina ir vaikai pakēlē galvas ir pažiurējo į langą. Suprantama, buvo apie jį kalbama...

Reiškia, viskas pabaigta! Rytoj tas langas bus langine uždarytas, ir niekuomet daugiau jis nebematys to apšviesto kambario, kuriuo gyveno, kuris pripildē jo gyvenimą šiokiu tokiu turiniu. Bet jo laukimas neišsipildē. Tą patį vakarą, kai užgeso šviesos gatvēje ir kambaryje, jis tyliai pravērē savo langą, kad įleidus tyro oro į kambarį. Tuo pačiu laiku prasivērē ir kitas langas, ir jis pamatē jame moterį. Jis žinojo, kad ji buvo jauna, graži. Jis žinojo jau, kaip ji šypsosi, kokios jos lupos, kaip jos akys blizga, ir kiek grakštumo kiekviename jos pasijudinime. Ar ji galējo matyti jį tamsoje? Tiesa, tarpgatvē buvo taip siaura, jog namų stogai beveik susisiekē, bet naktis buvo toki tamsi... Jiedu ilgai stovējo kiekvienas prie savo lango. Ir umai, kai jos šešēlis sujudo, jis išgirdo ir netikējo savo ausims, tylų, tylų: "Laba naktis!"

Ką jiedvi galējo jai papasakoti apie jį, jo šeimininkei, kad padilginus joje smalsumą, — galvojo jis. Ir nejaugi taip labai įdomi ir patraukianti yra jo, atsiskyrēlio, paslaptis, kad toji, matomai laiminga moteris ir trijų vaikų motina neiškentē ir pirmoji prabilo!..

Laukimas, neaiškus nujautimas ko tai nežinomo žavējo jį. Vēlai naktį, uždarydamas langą, jis žinojo, kad sekamą naktį ji vēl ateis prie lango. Taip ir buvo...

Nuo tos dienos Tullio jau nebelaukē tos minutēs, kada priešingame lange šviesa pasirodys. Jis nekantriai laukē, kada ta šviesa užges.

Ir paslaptinga dviejų širdžių audra suartino ir pagavo į verpetą du dar visai nesenai buvusiu žmogų.

Tą pačią dieną, kai Butti apleido savo mažą kambarį, žaibo greitumu aplēkē kaimynus naujiena: sinjora Massi nuo trečio aukšto pasišalino nuo savo vyro ir vaikų.

Ilgus keturis mēnesius buvo tuščia ir tamsu kambaryje, kur kiekvieną vakarą prie stalo susirinkdavo šeima. Paskui, vieną vakarą vēl sužibo šviesa. Už stalo vēl sēdējo nelaimēs nukamuotas tēvas ir suvargę vaikai. Einanti pro langą šviesa vēl apšvietē tuščią siaurą kambarį, kur kadaise gyveno Tullio Butti.

Po kelių mēnesių žiaurios beprotybēs prisiminē tą langą ir Tullio ir ta moteris, kuri tarsi audra įsigavo į jo nelinksmą gyvenimą. Vieną vakarą išsigandusios sinjoros Bianki pamatē prieš save buvusį keistą įnamį.

Išblyškęs, kaip numirēlis, su baisia išraiška veide jis paklausē ar užimtas tas kambarys, kuriame jis gyveno. Jiedvi griežtai atsakē: neužimtas, bet jam už jokius pinigus... Jis maldavo ir bandē perkalbēti: ne del savęs, ir jis nemanē ten apsigyventi, o tik vakarais su ja ateiti kelioms minutēms... Jis prašē ,maldavo pasigailējimo motinai, kuri norējo savo vaikus pamatyti. Jiedu busiančiu labai atsargųs, sakē jis, apsirēdysiančiu taip, kad niekas jųdviejų negalētų pažinti, ateinančiu vēlai vakare, kai tarpgatvēje žmonių nēra, užmokēsiančiu du ir net tris kartus daugiau už kelias minutes...

Po ilgų svyravimų, Bianki sutiko. Bet tik laikinai, neilgam, ir kad tik niekas apie tai niekuomet nesužinotų...

Jiedu atējo kaip du vagiu, ir lankē tamsiame kambaryj. Ant galo. Pasirodē šviesa lange...

Tullio užmerkē akis. Šaltu, nejaukiu ir grasinančiu dalyku dabar atrodē jam ta šviesa. Moteris, pridējusi rankas prie veido ir bandydama sustabdyti verksmą, prisišliejo prie stiklo. Vaikai, vaikai, vaikai, vaikai...

Jis pribēgo prie jos, kad palaikius ją... Ir tvirtai apsikabinusiu, jiedu stovējo, kaip įsmeigtu, vienoje vietoje ir ilgai neatsitraukdamu akių žiurējo į šviesą lange...

Petras Vaičiunas

Ilgējimasis Gimtinēs

(Sekant Beranžē).

Tu man tarei: "Skubēk, jaunuoli, į Paryžių!
Palik šį skurdų kaimą ir nykius laukus!
Plasnok skaisčiais sapnais iš savo dryžių!
Ten — mokslas, menas.... Ten gyvenimas jaukus!"

Ir aš, palikęs kaimą, išējau klajoti....
Ir dingo mano sapnas, toks skaistus, ramus,
Kaip tie gimti laukai, kvapių javų nukloti....
Man liudna ilga!.... Grąžink man tēvų namus!....

Jųs man išugdēt protą.... Pamilau aš meną....
Ir jis mane iškēlē net už debesų....
Bet man čia ilgesys jautrioj širdy gyvena....
Aš čia, tarp jusų, tartum, svečias tebēsų....

Viskas pas jus čionai tik — spindi, tvyska, dega —
Ir rumų salēs, ir gražuolių šypsena....
Bet jusų puotose — ļiudni balsai man klega....
O ten — žali laukai, giria, troba sena....

Aš — kudikis.... Aš protēvių sapnų kelējas....
Jųs juokiatēs iš mano nuoširdžių dainų....
Ņemielos man čia jusų dulkēs, jusų vējas....
Aš taip ištroškau paliktų laukų žvainų....

Aš pilnas liudēsio žiuriu į jusų lupas,
Į liudinčias bažnyčias, užmirštas senai....
čia — marmuro, granito ir akmens tik upas....
čia niukso šaltos meilēs rumai milžinai....

Kai saulēs spinduliai toli už musų tyška,
Aš juose savo tēviškēs vaizdus matau....
Grąžinkit man greičiau žalius laukus ir mišką!
Grąžinkit man namus, kurių aš netekau!.

Aš baigiu džiut.... Aš negaliu akių sudēti.
Bijodamas išvyst sapnę gimtus namus,
Kur nenustoja dar vilties mane regēti
Sena močiutē, kur kaukia Margis neramus....

Pikti vilkai išpiovē mano gražią bandą.
O mano trobą plēšo vējai iš šiaurēs....
Oi ne! Lai niekas prieštarauť man tebebando!
Greičiau man — lazdą ir vambzdelį iš žievēs!....

Ką aš girdžiu? Naktų sapnai man išsipildys?
"Keliauk atgal į savo tu gimtus namus!" —
Tu man tarei — "Ten saulē man skausmus nutildys,
Ten vēl nušvis tau akys ir širdis atbus?....

Sudiev, sudiev jau amžinai, puikusis mieste!
Tiek daug aš tau daviau, tiek daug ir aš ēmiau....
Dabar gi — ten, ten, kur laukai gēlēmis nutiesti,
Kur tarp gēlių aš toks skaistus gimiau....

["T. Vairas"]

Aš mēgstu vyrus, kurie turi ateitį, ir moteris, kurios turi praeitį.

* * *

Daugelis vyrų turi moterų protus, ir daugelis moterų turi vyrų protus.

Aš negaliu suprasti, kaip jųs galite tą draugiją pakęsti, kur niekadējai apie nieką kalba.

* * *

Kuomet vyras padaro kvailiausį dalyką, jis visuomet turi kilčiausį motyvą.

UŽPRAŠOME ATSILANKYTI Į 8-NIŲ METŲ SUKAKTUVIŲ

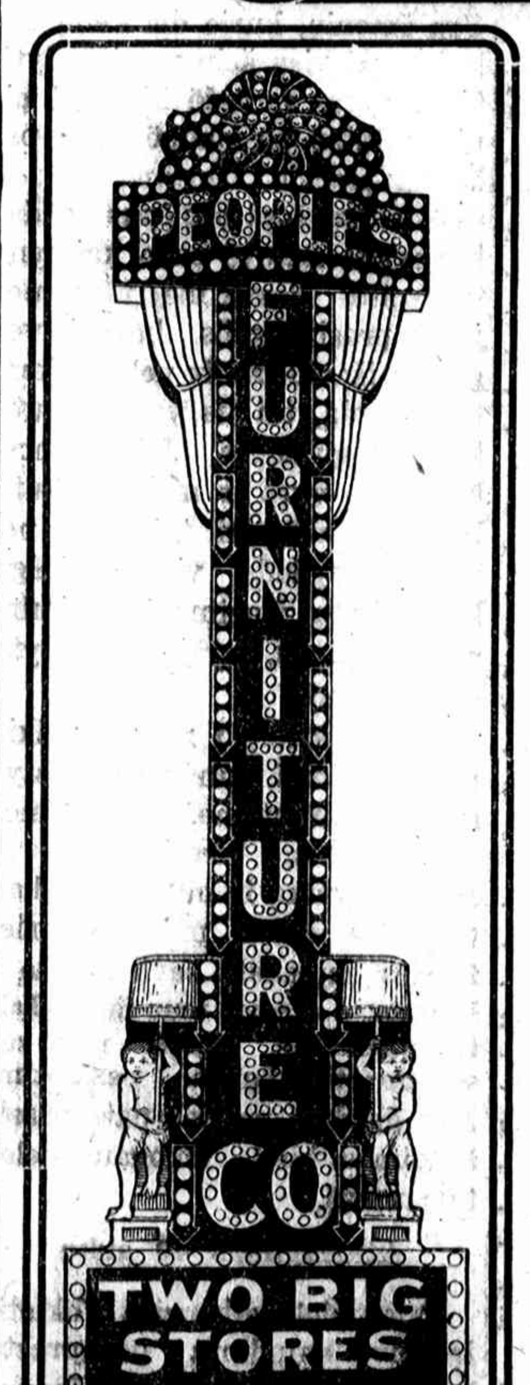

Iškaba Nurodanti Vietą Kur Tamstos galite pirkti namams reikalingus daiktus be abejones.

Abi Lietuvių Korp. Rakandų Krautuves esti aprupintos su šiomis elektros Iškaboms, del parankumo, kad musų rēmējai galētų lengvai atrasti šias Lietuvių Krautuves eidami į musų Krautuves tikrai PATĒMYKIT ŠIAS IŠKABAS.

APVAIKŠČIOJIMĄ ir Iškilmingą ATIDARYMĄ

Naujai pertaisytos ir išdabintos Rakandų Krautuves

THE POPLES FURNITURE COMPANY
1922-24-26-28-30-32 So. Halsted St.

SUBATOJE, 11-tą DIENĄ OCTOBER, 1924

Atidarymo Dienoje. — Bus dalinama naudingos dovanos visiems svečiams dykai.

Taipgi del palinksminimo musų svečių grajis geriausia muzika.

Pagarsēję Amerikos Išdirbējai demonštruos daug žingeidžių dalykų.

Ir del norinčių pasipirkti ka nors del namų, už nužemintą kainą, Subatoje turēsime 50 extra pardavējų, kurie mandagiai ir skubiai Tamstoms patarnaus.

4177-83 Archer Avenue
Kampas Richmond St.

1922-32 So. Halsted St.
Prie 19th Place

K. A.

Paroptinis Regėjimas

I

Akis yra regėjimo organas. Jeigu kas bandytų mus įtikinti, jog mes galime "matyti", sakysime kakta arba rankomis, — tai mes, tur but, manytume, jog su tuo žmogumi ne viskas tvarkoje.

Tiesa, kai kuriuose raštuose mes užtinkame daug keistų dalykų. Pavyzdžiui, tvirtinama, jog yra žmonių, kurie gali daiktus matyti tarsi pro žiuronus žiurėdami.

Tačiau tokie dalykai tankiausia aprašoma iš praeities. O praeities mistiškiems aprašymams mes paprastai didelės svarbos nepriduodame. Juk praeityje sakome mes, žmonės ir velnius "matydavo". Tai kur jau jiems begalima tikėti! Gi mokslišku budu patikrinti tuos tvirtinimus nebuvo bandoma. Mažiau 3 SUB PRIED

skeptiškai į tą dalyką atsinešė gan žymus francuzų mokslininkas Jules Romains (Louis Farigoule). Jis pasiryžo padaryti visą eilę eksperimentų, kad patikrinus nekurių tvirtinimus, jog žmonės gali matyti ir su kai kuriomis kuno dalimis. Savo tyrimų rezultatus jis paskelbė knygoje, kuri nesenai tapo išleista.

II

Romains sako, jog žmogus turi "paroptinį regėjimą". Kitais žodžiais sakant, jis gali matyti daiktus ne vien tik akimis, o ir kitomis kuno dalimis. Bet tam esą reikalinga, kad normalis regėjimas ir sužinomumas butų prašalinta. To atsiekti, žinoma, galima užrišant akis. Prašalinimas normalio sužinumo atsiduoda lyg hipnotizmu. Vienok Romainso aprašymas išblaško tokį samprotavimą. Apie žmogų, kurį jis panaudojo eksperimentui, jisai sako:

"Aš užrišau jam akis ir įspėjau jį, jog jis vartos tokią nuojėgą (sugebėjimą), kurią jis, be abejojimo, turi, vienok apie kurios buvimą jis ir pats nežino. Aš paaiškinau jam trumpai, jog paduosiu jam į rankas laikraštį, ir kad jis turi dėti pastangų 'matyti' ir 'išskaityti' nors didžiasias raides. Aš pabrėžiau, kad jis ne vien tik savo palytėjimo pojučiui pasitikėtų, ale ir bandytų matyti, tikra to žodžio prasme; daugiau to, aš pareiškiau, jog esu įsitikinęs, kad jis gali tai padaryti...

"Eksperimentuojamas asmuo kiek susijudino... mikčiojo dvi ar tris minutes, negalėdamas susigaudyti ir, ant galo, su pertraukomis, bet teisingai, išskaitė laikraščio antgalvį, kurio raidės buvo 30 mm. didžio."

III

Ką galima apie tą eksperimentą pasakyti, Kaip jį išaiškinti?

Pirmoje vietoje kyla klausimas, ar kuriuo nors budu eksperimentuojamas asmuo negalėjo pro "kamputį" matyti. Juoba, kad tamsumoje tasai asmuo negalėjo nieko išskaityti.

Tiesa, eksperimentuojamo asmens akys buvo užrištos. Bet užrišti akis taip, kad visiškai sustabdžius regėjimą, beveik negalima. Tačiau Romains sako, jog jis pats su savimi daręs eksperimentus ir gavęs višiskai patenkinančių rezultatų. Maža to, eksperimentams buvo pavartota netekę regėjimo karo invalidai. Ir pasak Romainso, rezultatai ir tokiuose atvėjuose gana patenkinantys. O taip dalykams esant, prisieina prileisti, jog ištikrųjų egzistuoja "paroptinis regėjimas". Romains tvirtina, kad po trumpesnių ar ilgesnių pratimų kiekvienas gali išvystyti "paroptinį regėjimą".

IV

Atrodo, kad mes galime matyti pirštų galais, kakta, užpakaline kaklo dalimi ir krutine. Štai kodel kartais kai kurie žmonės tvirtina, jog jie matę tai, kas dedasi užpakalyje. Sąryšyje su tuo reiškiniu Romains sako:

"Vieną dieną tyrinėtojas su nusistebėjimu pastebi, jog jis mato daiktus, krutine, kai jo galva yra aukštyn užriesta. Tai nepaprastai nuostabus reiškinys, kuris nepasiduoda jokiam aprašymui..."

Buvo patirta, jog kuomet veikia normalis regėjimas, tai išsaukti "paroptinį regėjimą" visai negalima.

Ką visa tai reiškia? Romains yra tos nuomonės, jog antrinis regėjimas yra paveldėta ypatybė nuo musų pirmtakunų. Žemesnieji gyvunai neturi specialių matymo organų. Jie mato visa kuno plokšte. Kuomet pas aukštesnius gyvunus išsirutuliavo specialiai regėjimo organai, tai likusis kunas prarado ypatybę matyti. Tačiau Romains mano, jog ta ypatybė nėra visiškai prarasta: atatinkamam akstinui veikiant ji atsinaujinanti.

V

Bet visą tai reikštų, jog musų odoje yra šimtai ar net tukstančiai mažyčių primityvių akių, kurios reaguoja į šviesos akstinimą. Ar tai galimas daiktas? Remdamasis savo tyrimais, Romains sako, jog jam pasisekę įrodyti tokių akučių buvimą. Toms akutėms jis davė vardą o c e l l i.

Tatai nušviečia kai kurias reiškregystės (clairvoyance) rųšis. Lombroso nurodo keliuš tokius atsitikimus, kuriuos jis vadina "pojučių transpozicija". Lombroso privedamieji atsitikimai pilnai sutampa su Romainso tyrimais. William James sako: "Kuomet tik mistikai nesutinka su mokslininkais, tai beveik visuomet teisybė yra mistikų pusėje kai del faktų, o mokslininkų pusėje — kai del faktų išaiškinimo."

Romains ragina, kad kiekvienas darytų eksperimentus ir pats įsitikintų, jog jo tvirtinimai nėra bergždi. Reikia užrištomis akimis atsisėsti į krėslą, sako jis, ir dėti pastangų "pamatyti" aplinkui esančius daiktus. Kambarys turi buti gerai apšviestas. Išpradžių tatai gali nesisekti, bet po kelių bandymų, Romains tvirtina, beveik visuomet gaunama patinkantys rezultatai. Apie tai, kaip geriausia tie eksperimentai daryti, galima rasti Romainso knygoje, kuri nesenai tapo išversta į anglų kalbą ir pavadinta "Eyeless Sight."

Auksas iš Gyvsidabrio

Ar žymiam Berlino chemikui ištikrųjų pasisekė iš gyvsidabrio padaryti auksą?

Tasai chemikas tvirtina, kad jis tikrai padaręs iš gyvsidabrio auksą, o Dr. E. E. Free mano, jog Berlino profesorius reputacija yra geras laidas tikėti jo žodžiams. Profesorius galėjo padaryti klaidą, bet jis niekų budu sužiniai nebandys publiką prigauti. Dr. Free maž daug sekamai rašo

Laikraščiuose vėl rašoma apie tai, jog vokiečių mokslininkas suradęs budą pigų metalą paversti auksu.

Šį kartą pigesnis metalas yra gyvsidabris. Mokslininkas, kuris sakosi tatai padaręs, yra profesorius Miethe iš Berlino Aechnislhe Hoch Schule. Mokslo pasauliui profesorius Miethe yra gan gerai žinomas. Jeigu jis sako iš gyvsidabrio padaręs auksą, tai mes turime jo žodžiams priduoti šiokios tokios svarbos.

Ir jis taip sako. Kai gyvsidabrio dujos suleidžiama į tam tikrą stiklinį indą ir išstatoma elektros įtakai, tai kai kurie gyvsidabrio atomai išvirsta auksu. Tap sako prof. Miethe.

Galimas daiktas, jog jis klysta. Vieno metalo permainymo į kitą klausimas yra labai sunkus. Labai lengva suklysti. Galėjo atsitikti, jog prof. Miethe's vartojamas gyvsidabris nebuvo tyras, arba kuriuo nors budu į stiklinį indą galėjo įsigauti aukso dulkių.

Iš kitos pusės, pilnai galima daleisti, jog jis tikrai iš gyvsidabrio auksą padarė. Kaip ten nebutų, bet ateityje iš gyvsidabrio ar kurio nors kito metalo auksas tikrai bus padarytas.

Finansininkai sako, kad tatai sunaikintų pasaulio finansinę struktūrą.

Labai gerai. Tegul finansininkai prie to rengiasi. Anksčiau ar vėliau auksas bus padarytas laboratorijoj. Gal tai atsitiks ne rytoj, ne sekamą mėnesį, ne už dešimties metų, bet kada nors tatai visgi atsitiks.

Ir labai galima, kad auksas bus padaromas pigiai. Prof. Miethe's dirbtinis (jeigu tik jis yra dirbtinis) auksas atsieitų labai brangiai. Iš Berlino pranešama, kad pagaminimas svaro tokio aukso atsieitų $2,164,000.

Bet ateityje bus surasta pigus budas aukso gaminimui. Tatai vargu bus susyk pasiekta. Laipsniškai bus padaryta išradimų, kurie laipsniškai ir musų finansinę sistemą pakeis.

Tokį tai pranašavimą daro gan žymus Amerikos mokslininkas Dr. E. E. Free, kuris yra vienas redaktorių žurnalo "Scientific American".—K. A.

Nauja mokslo įstaiga studijuos maisto problemą

Kuomet Jungtinių Valstijų gyventojų skaičius pasieks 200,000,000 gyventojų (kai kurie mokslininkai pranašauja, kad tai įvyks už mažiau neg 100 metų), tai maisto klausimas pasidarys labai opus. Mokslininkai iškalno pradeda rengtis prie to. Prieš kiek laiko Yonkerse, N. J., tapo atidarytas Boyce Thomson Institutas augmenų tyrimams.

Laukiniai žmonės yra oportunistai. Jie ateitimi nesirupina. Pas juos viskas įvyksta priepuolamai. Pasisekė susirasti maisto—gerai; nepasisekė, — badas kęsti tenka. Bet dvidešimto šimtmečio civilizuoti žmonės pradeda suprasti, kad maisto problema turi buti išspręsta iškalno. Pigios, derlingos ir dar nedirbamos žemės jau beveik kaip ir nėra. Kas tad reikės daryti, kuomet gyventojų skaičius beveik dvigubai pasidaugins?

Thomsono Instituto steigėjai kaip tik ir vadovaosi tuo klausimu. Instituto vyriausias tikslas ir bus surasti budų, kaip daugiau maisto padaryti.

Pastaruoju šimtmečiu daug įvairių mokslo įstaigų buvo įsteigta, kur buvo daroma tyrimai chemijoje, elektros, inžinierystės, etc. srityse. Tie tyrimai stumė mokslą neįmanomu spartumu pirmyn.

Kalnų inžinierius William Thomson suprato neįmanomą reikšmę mokslo įstaigų, kur daroma vien tik tyrimai. Jis žinojo, kad girininkystės ir žemdirbystės srityse padaryta labai didelio progreso, nežiurint į tai, kad tikrų žinių buvo nedaug. Tas faktas ir paskatino jį įsteigti Institutą, kuris su laiku, reikia vilties, loš nemenkesnę rolę už Rockefeller'o Institutą.

Thomsono Institute augmenys bus studijuojamos taip pat, kaip neorganiai dalykai. Chemikai ir fizikai gauna faktus, darydami eksperimentus, kur jie gali sąlygas kontroliuoti. Botanikai ir fiziologai Thomsono Institute irgi kontroliuos sąlygas. Tam tikslui yra padaryta įvairiausių prietaisų ir mašinų.

Augmenys reaguoja į temperaturą, todel Instituto augmenų auginimo vietose temperatura bus automatiškai kontroliuojama. Šviesa irgi turi didelės reikšmės, — todel įtaisyta įvairiausi dideli žibintuvai, kurie dalinai saulę pavaduos. Augmenys privalo gauti anglies dvideginio. Institutas turi įtaisęs specialių prietaisų anglies dvideginio gaminimui.

Tas pats ir su kitais aplinkybių faktoriais. Instituto augmenys gyvens savo rųšies mažame pasaulyje, kuris bus reguliuojamas ne gamtos, bet mokslo.

Boyce Thomson Institutas yra kelių protų padaras. Vyriausi patarėjai yra prof. John M. Coulter, Chicagos universiteto botanikos departamento dekanas, prof. L. R. Jones iš Wisconsino universiteto, ir Dr. Raymond F. Bacon, buvusis Mellon Instituto direktorius. Instituto direktorius ir vedėjas yra Dr. William Crocker, buvusis augmenų fiziologijos profesorius Chicagos universiteto.

Žymiausias Amerikos mokslininkas

Ką galima skaityti žymiausiu Amerikos mokslininku pastarojo šimtmečio? Jųs galite daryti keliolika spėjimų ir vargu duosite teisingą atsakymą. Bet trys šimtai mokslininkų, kurie susirinko į Philadelphiją šimto metų Franklino Instituto sukaktuves paminėti, nedvejodami atsakė: "Willard Gibbs".

Tai mažai kam težinomas vardas. Prieš keletą desėtkų metų Gibbs ėjo matematikos profesoriaus pareigas Yale universitete. Jis visai nebuvo populerus. Bet koks amerikiečių budavo nusistebėjimas, kuomet nuvažiavę į Vokietijos universitetus jie turėdavo mokytis iš Gibbso rankvedžio išversto į vokiečių kalbą!

Gibbs nepaprastai daug yra padaręs gamtos mokslams, o ypač fizinei chemijai. Jo surastos formulos tolyn vis labiau yra įvertinamos. Ačiu joms, karo metu buvo padaryta nepaprastai svarbių išradimų chemijos srityje. Vienok nežiurint į tai, Gibbs nėra populerus jis jau yra miręs. O tai vyriausia todel, kad jo raštai nedaugeliui tėra prieinami. Reikia nemažo prisirengimo, kad galėjus juos suprasti.

GELATINAS SKATINA AUGIMĄ

Thomas B. Downey iš Mellon Institute of Industrial Research, Pittsburgh, padarė Amerikos Chemikų Draugijos suvažiavime pranešimą apie tai, kad gelatino visai nedidelis kiekis sumaišytas su pienu skatina augimą.

Downey remia savo išvadas eksperimentais, kuriuos jis darė su baltosioms žiurkėmis.

Eksperimentai parodė, kad gelatinas pats savaime didelės vertės neturi. Bet kuomet jis duodamas kartu su proteinais, tai gaunama nepaprastų rezultatų.

Kai kurios Downey žiurkės bėgiu trijų savaičių padidėjo svoriu ant 15%, nežiurint į tai, kad jos buvo maitinamos vien tik pienu, sumaišytu su gelatinu.

Nuo senai jau gelatinas atkreipė žmonių dėmesį. Laike francuzų revoliucijos buvo tvirtinama, kad gelatinas yra nepaprastai geras maistas. Vienok praktika parodė, jog vienas gelatinas negali buti vartojamas kaipo maistas. Tačiau, kuomet jis sumaišoma su pienu arba proteinais, tai jis pasidaro tinkamas maistas.

POPIERINIAI APSIAUSTAI

Prieš kiek laiko pradėta daryto popieriniai apsiaustai nuo lietaus. Su chemikalais popierį tiek sustiprinama, jog jis gan gerai dėvisi ir neperleidžia vandens.

Iš tokio popierio padarytas apsiaustas yra labai patogus, nes jis išviso tesveria tik 8 uncijas.

Buk Visada Jaunas ir Sveikas.
Sužinok Gyvenimo Slaptybę.
Įsigyk musų aiškius, mokslišku patarimus: **Kaip Užsilaikyti Jaunu ir Niekad Nesirgti.** Tai tukstančių dolerių vertės sekretas, naudingas visiems: sveikiems ir sergantiems, jauniems ir seniems. Tuojaus rašykite del informacijų.
M. D. RAMSON,
Box 571, Los Angeles, Calif.

BALTIJOS AMERIKOS LINIJA
Į LIETUVĄ PER KLAIPĖDĄ
Laivas "Lituania"
1-mą Spalio
Laivas "Estonia"
22-rą Spalio
3-čia kliasa į Klaipėdą $107.00
3-čia kliasa į Kauną $107.50
Apart karės taksų.
Atskiros kajutos su 2, 4, 6 ir 8 lovoms del mažų ir didelių šeimynų.
Švarumas ir patogumas; Malonus patarnavimas; Geras maistas; Krutomi paveikslai.
Kreipkitės prie savo agentų, arba į
Baltic America Line
120 N. La Salle Str., Chicago, Ill.
9 Broadway,
New York City

CUNARD
Lietuviai važiuojanti Lietuvon svečiuosna neilgesniam laikui kai metams ,galės grįžti Amerikon neatsižvelgiant į kvotą.
Į LIETUVĄ
trumpiausiu laiku, kas Seredą, trejais ekspreso laivais
BERENGARIA AQUITANIA
MAURETANIA
(per Cherbourgą ar Southamptoną)
—o—
Iš Lietuvos į Ameriką
JEI manote parsitraukti gimines iš Lietuvos, vietas užsakykit dabar. Musų ofisas Lietuvoje suteiks jiems pagelbą ir rodą. Visi trečios klesos keleiviai turi atskirus kambarius, kuogeriausias švarumas ir maistas. Smulkmenų klauskis vietos agento arba

CUNARD LINE
140 N. Dearborn St., Chicago, Ill.

SALUTARO RYTAS
Salutaro rytas tešviečia gražus;
Sveikata atgyja, kaip aušta dangus.
KODEL?
1) — RYTAS —
2) — PIETUS —
3) — VAKARAS. } TRYS DIENOS LAIKAI.
TODEL, KAD:
Diena be ryto, žmogus be Salutaro negali but!
1) — Salutaras priduoda apetitą;
2) — Salutaras vidurius išvalo;
3) — Salutaras pataiso sveikatą. } SVEIKATA
Tik vienas doleris ir kvoteris bonkai.
Klauskite aptiekose arba prie
SALUTARAS DRUG & CHEMICAL CO.,
639 W. 18th St., Chicago, Illinois.

ARČIAUSIAI PRIE ŠIRDIES KIEKVIENO ŽMOGAUS YRA JO PATIES ŠEIMYNA

Todel tikslas kiekvieno musų yra pagalvoti iš anksto apie tai, kad musų šeimyna nekentėtų nedateklių.

Pervėlu yra mislyti apie apsisaugojimą, kuomet jau ateina liga. Reikia apie tai pagalvoti dabar, kuomet esate sveikas ir apsaugoti save geroje ir atsakomingoje apdraudos kompanijoje, kaip PROVIDERS LIFE.

Šeimynos tėvas negali buti lengvatikis ir gyventi diena iš dienos be tikslo. O jei iki šiol dar neturite jokios šeimynos, tai gyvenime turite kokį nors tikslą, turite ką nors artimą, kam norėtumėt po mirčiai turtą palikti.

Apsidraudimo dokumentus galite gauti pagal jusų išgalę ir norą iš vienos didžiausių apdraudos kompanijų, PROVIDERS LIFE. PASTABA: Turime dar keletą vietų del vyrų ir merginų, kurie gali tapti kaipo agentai MICHIGAN, OHIO ir ILLINOIS. Patyrimas nereikalingas. Išmokinsime jumis, kaip per keletą valandų, vakarais arba subatoje po pietų, uždirbti daugiau pinigų nuošimčiais, negu uždirbate per visą dieną kur nors dirbdamas. Taipgi reikia agentų visam laikui. Apsidraudimų yra didelis reikalavimas, kuri yra didžiausia žmonių apsauga. Ateikite kuomet dieną nuo 9 val. iki 12, arba rašykite

PROVIDERS LIFE ASSURANCE COMPANY
Didysis Ofisas 1530 N. Robey Street,
CHICAGO, ILLINOIS
SKYRIAI:
206 Century Building, CLEVELAND, OHIO. Vedėjas T. P. Gajewski.
620 Nicholas Bldg., TOLEDO, OHIO. Vedėjas J. Korecki.
454 Book Bldg., DETROIT, MICHIGAN. Vedėjas A. Keska.
Rm. 10 Victor Bldg. 225 Collinsville Ave. E. ST. LOUIS, ILL. Vedėjas J. Gorsk.

KOVOJANTIS BOB
La Follette
Progresystų Kandidatas į Prezidentus kalbės
ARMORY SVETAINĖJE
34 St. ir Wentworth Ave.
Subatoje, Spalio 11, 8 val. vakare
Įžangos tikietai yra pardavinėjami Lithuanian Daily News, 1739 So. Halsted St.

SATYRA IR JUOKAI

PLUNKSNOS PURSLAI

Anglijos princas įsigavo į didžiausį New Yorko trobėsį.

Bet nuo to jis nepasidarė didžiausiu pasaulio žmogumi.

* * *

South Dakotoj devynių mėnesių vaikas papuolė į kalėjimą.

Tai tikras "vunderkind"

* * *

Maudynių karalaitė iš Philadelphijos tapo teatro žvaigždė.

Mėnulis, kaip žinia, padaroma Londone, o žvaigždės — Philadelphijoj.

* * *

"Draugo" redaktorius sako, kad Leopold'as ir Loeb'as butų tapę viso pasaulio laisvamanių vadais.

Ką tai reiškia?

Tai reiškia, kad Friburgo daktaro laipsnis tam redaktoriui nesuteikė nė kiek išminties.

* * *

Išėjo "Darbas" naujojo redaktoriaus suredaguotas.

Nors ir atsiduoda Maskvos raugu, bet kol kas karčiama nedvokia.

Tur but, drovisi dar.

Pažiurėsime, kaip ilgai galės save kontroliuoti tas keikunų čempionas, kuris dabar redaguoja "Darbą".

MALONI PADĖTIS

Kartą aš nuėjau į pažįstamą notarą; reikėjo perrašyti kokį tai dokumentą.

— Šiandie negaliu išpildyti jusų prašymo, — pareiškė notaras, — nėra Agnės.

Agnė buvo skaistaveidė stenografistė, bet didelė vėjavaikis.

—Gal but, ji greit sugrįš, aš palauksiu.

— Ne ji nė šiandie, nė rytoj nesugrįš, ji nepaprastai užimta prieš vestuves.

—Tai ji apsiveda? Nejaugi atsirado toks idiotas, kuris išdriso ją vesti?

—Taip, — nusišypsojo notaras, — ji apsiveda su manim.

NEGAVO ANT ARBATOS

Francuzų ponas Poincare tarė savo vokiečių tarnui Stresemann'ui: —Padaryk skandalą su tarybų pasiuntiniais. Gausi ant arbatos.

Tarnas pasirupino tai padaryti. Kuomet jis atėjo atsiimti "ant arbatos," tai buvo naujas ponas: Heriot.

O tasai pareiškė:

—Aš nieko nežadėjau ir nieko neduosiu.

PIKTUMAS.

Motina mokino Jonuką:

—Žiurėk, neužgauk senesnių-jų. Jeigu tu ant ko nors pyksti, tai tylėk.

Kartą Jonukas supyko ant bobutės. Bet atsiminęs motinos įsakymą, jis visą dieną šiaušėsi ir tylėjo.

Kuomet bobutė rengėsi eiti gulti, ji tarė Jonukui:

—Na, laba naktis, Jonuk!

Vaikas sumurmėjo:

—Neik, bobute. Aš vis dar tebepykstu.

NEPAPRASTAS PANAŠUMAS

—Tasai ponas, su kuriuo jųs mane vakar supažindinote, pasakė, jog aš esąs visais žvilgsniais į jus panašus.

—Sakykite, kur jis randasi, aš jam ausis ištaisysiu.

—Aš jau tatai padariau.

OPTIMISTAS IR PESIMISTAS

—Koks skirtumas tarp optimisto ir pesimisto?

—Aš paaiškinsiu tai pavyzdžiu. Štai, sakysime, jųs rengiatės vesti, — jųs optimistas. Praeina savaitė po apsivedimo— jųs jau pesimistas.

IRGI VAISTAS

Farmaceutas ką tik pradėjo naujoje vietoje tarnauti, ir apžiurinėdamas aptieką, pastebėjo didelį butelį, ant kurio nebuvo jokio parašo.

—O kas tai per valstas, — kreipėsi jis į aptiekos savininką.

—Matote, jeigu gauname neįskaitomą receptą, tai paprastai duodame vaistų iš to butelio.

SAPNAS

J i s — Ar tu tiki į prajovus?

J i — Taip.

J i s — Vakar aš sapnavau, kad tu mane myli. Ką tai reiškia?

J i — Tai reiškia, kad tu sapnavai.

POEZIJA IR PROZA

—Onyte, kai aš tave bučiuoju aš jaučiuosi septintame danguje.

—Kuogreičiausia nusileiskite ant žemės, aš girdžiu motinos žingsnius.

ĮŽEIDIMAS

—Ponia, ar nebusite tiek gera, ir gal duosite man porą centų.

—Aš galiu jums duoti darbo ant farmos.

—Gerbiamoji, jųs turite teisės neduoti man nė cento, bet neprivalotė mane įžeisti.

Jusų buvęs senas Prietelis Patarėjas

H. LEIBOWITZ

Persikėlė į naują vietą
Valandos nuo 12 ryto iki 8 val. vakare kasdien.

2347 W. North Ave.
Kampas Western Ave.
CHICAGO, ILL.

Valo, prosina vyrų ir moterų drabužius.

Skausmai, mėšlungis,

neuralgija ir reumatiškas gėlimai negali pasirodyti, kur tokiuose atsitikimuose yra vartojamas

SEVERA'S GOTHARDOL.

Geras linimentas nuo sustingusių sanarių ir raumenų, traukučių ir visokių kitokių skausmų. Gauk bonkutę šiandien.

Kaina 30 ir 60 centai.

Gaunami bent aptiekoje.

W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

DEL VYRŲ TIKTAI

Visą šį mėnesį gydysiu visus pacientus, kurie tik ateis, numažinta kaina už kiekvieną skirtingą ligą.

Visi kenčianti nuo chroniškų ir užsisenėjusių ligų arba negalėjimų, gali pasinaudoti ta nužeminta gydymo kaina. — Atsiminkite, kad gausite tą patį prižiurėjimą ir gydymą kaip mokėtumėt paprastą kainą. Gydymas ligų yra specialumas mano viso gyvenimo. Žinau, kad galiu jumis gydyti geriausiu budu kokis yra žinomas medicinoje.

Daktaras del vyrų
Praktikuoja 25 metus — tai yra geriausias darodymas, kad turiu pasisekimą ir kad galima pasitikėti. Ar ne taip?

DR. M. G. MARTIN
337 W. Madison St., Chicago, Ill.

Suteikiame Europiškas Gyduoles

SUŽINOK TIESĄ. Wasarmano bandymai jusų kraujo, ar mikroskopinis egzaminavimas jusų slaptybių suranda, ar jus esate liuosas nuo ligos, ar ne. Persitikrinkit! Gyvastis yra perdaug brangi, kad rizikuoti. Naujas gyduolių sutaisymas, perkeičia praktiką medicinoje ligos ligšiol skaitomos neįveikiamomis, lengvai pasiduoda šitam moksliškam gydymo metodui. Aš naudoju mano praktikoj visus vėliausius serumus, čiepus., antitoksinus, bakterinas ir naujausias, ypatingas gyduoles ir vėliausius ir geriausius budus gydymui užsisenėjusių negalių. Stok prie burio dėkingų užganėdintų pacijantų, kurie plaukte plaukia į mano gydymo kambarius kasdien. Ateik tuojau del dyka apžiurėjimo ir slapto egzaminavimo.

X—RAY EGZAMINACIJA $1.

Nelauk lig paskutinių dienų, kad del perdaug svieto mano ofise negalėtumet pasikalbėti su manim. Teisingas gydymas. Nėra apgavingų apvylimų ar prižadėjimų. Pasekmės yra tokios, kokių norite.

Valandos: 9 ryte lig 5:30 po p. Seredomis ir subatomis: 9 ryte lig 8 vakare, Nedėliomis: 9 lig 1.

DR. H. G. MARTIN
337 W. Madison St.
(Kampas Madison ir So. Market)
Chicago, Ill.

Akinių pritaisymo mene 20 metų prityrimo

SIMPTOMAI PAREIŠKIA AKIŲ LIGAS

Ar jums skauda galvą?
Ar jusų akys ašaroja?
Ar yra uždegtos?
Degina ar niežti?
Ar skaitant akys greit pavargsta?
Ar kvaista galva?
Ar matote kaip ir plunkančius taškus
Ar atmintis po truputį mažėja?
Ar akys opios šviesai?
Ar jaučiate kaip ir smiltis akyse?
Ar yra balta dėmė ant vokų?
Ar turit kataraktą?
Ar turi žvairas akis?

John J. Smetona
AKINIŲ SPECIALISTAS
1801 S. Ashland Ave.,
Kampas 18 gatvės

Ant trečio augšto virš Platto aptiekos. Kambariai 14, 15, 16 ir 17. Valandos nuo 9 ryto iki 9 vakare. Nedėlioj nuo 9 iki 11:30 dieną

Phone Boulevard 7589

Dr. William Blanchard
1545 W. 47th St., netoli Ashland Ave.

(Pirmiau buvęs extra-ordinary profesorius patalogijos Berlino Universiteto)

SPECIALISTAS

Nuo visų skilvio ligų ir žarnų (specialiai prašalina tape-worm), Inkstų, reumatizmo ir norvų nesveikumus.

Geriausia egzaminacija X-Ray ir electronic, kuomet reikalinga.

Valandos kasdien nuo 10 ryto iki 8 valandai vakare.

DOROTHY STYLE SHOP
3401 So. Halsted St.

PRANEŠIMAS

Visiems musų kostumeriams ir darugams. Mes turime pilną pasirinkimą šiam sezonui: kautų, sveterių, dresių. Geriausio materiolo ir vėliausių stylių. Taipgi vaikų kautai ir dreses. Musų pardavinėtojas: Marie Jocius ir Frances Burba ,maloniai parodys jums musų atidarymą rudeninio išpardavimo tavorus.

Dorothy Style Shop
3401 So. Halsted St.

Pilnas žmonių Dr. Ross' ofisas kasdien, del gydymo chroniškų, nervų, kraujo, inkstų, puslės ir šlapumo ligų.

10 privatiškų gydymui kambarių

Čia atėję gauna geriausį Amerikonišką ir Europejišką budą gydymo. Didelis skaičius žmonių išgydomų kasdien per Dr. Ross, suteikia progą duoti geriausį medikalį patarnavimą žemiausia kaina. To kį mokestį gali kiekvienas ištesėti mokėti, taip kad nei vienas nereikalauja užmesti savo ligą.

Patarimas dykai.

Žinokite apie save tiesą. Visiška paslaptis yra užtikrinta.

Dr. B. M. Ross,
35 So. Dearborn Street,
kampas Dearborn ir Monroe St.
Crilly Building. Imkite elevatorių iki 5 augšto.

Trisdešimt metų toje pačioje vietoje.
Priėmimo kambarys 506 del vyrų.
Priėmimo kambarys 508 del moterų

Valandos: Kasdien nuo 10 ryto iki 8 val. vakare. Nedėlioj nuo 10 val. ryto iki 1 val. dieną. Panedėlyj, seredoje ir subatoje nuo 10 val. ryto iki 8 val. vakare.

Lytiškos Ligos Gali Buti Išgydytos

Ar sergate lytiška liga, kuri padaro jumis netinkamu prie darbo ir pasilinksminimo. Ar esate vienas didelės armijos, kurie kenčiate tylėdami nuo lytiškų ligų?

Neužginčijama per patyrusius daktarus, kurie mas faktas išgydirba laboratorijose, egzaminuodymo visokių ligų jant kraują ir ištiriant per mikroskopą, prašalinant visus klinikos simptomus. Nei vienas žmogus nėra liuosas nuo užsikrėtimų, bet prie dabartinio žinojimo gydymo nei vienas neturi sirgti. Jei nesate išgydyti, tai vien tik yra todel, kad apleido te gydymą, arba buvote gydomas nepatyrusių gydytojų, arba gydymas buvo labai trumpas. Nedaleiskite, kad liga ilgai butų jusų kraujuje — išvalykite jį: ateikite pas mane, padarysiu viską kas yra galima, kad tik jums sugrąžinti sveikatą. Gal tiktai esate per pusę išgydytas ir gyvenate nuolatinėje baimėje, kad liga gali atsinaujinti. Ne atidėliokit. Daugelyje atsitikimų liga veikia vidury naikindama kuno narvelius, smagenų, nervų, širdies, plaučių, kepenų, inkstų, ir kitus kuno organus. Bukite atsargųs ir dabokite gamtos patvarkymus. Atminkite, kad sveikata yra jusų brangiausias turtas, jusų kapitalas — nedaro skirtumo kiek jus sugaišite laiko arba pinigų užlaikymui sveikatos, nes tas jums labiau apsimokės, negu kas nors kitas. Beveik visi atsitikimai kataro, Reumatizmo, Neuritis, Bronchitis, Astma, Mažakraujistės, Skaudulių, Egzemos, Psoraisis, Slinkimo plaukų, Pasididinusių gružolų, Skrupulų ir t.t. yra pasekmė neišvalyto ir užsikrėtusio kraujo, kurį galima greitai išvalyti su pagelba gydymo.

Dr. W. R. Register, 109 N. Dearborn Street.
Kiekvieno sergančio žmogaus draugas. Mano geriausias patyrimas. "Nei vieno dolerio nereikia mokėti, kol nebus pasekmių."
Gyduolės išskiriamos.

Apsisaugokit daktarų ir studentų, kurie slepiasi garsiai skambančiomis klinikomis, institutų arba laboratorijų; jusų sveikata yra brangesnė, kad ją atiduoti nepatyrusiems daktarams. Pas mane gausite gerą ir teisingą gydymą; prisidėkite prie eilių užganėdintų ir linksmių pacijentų, kurie pripildo kasdien mano ofisą. Savo praktikoje vartoju geriausius Serum, Čiepinį, Bakterinį, Antitoksinį, taipgi specialius intravenous gyduoles. Jei yra reikalas užsisakykite taipgi originales Europiškas gyduoles "606" ir "914".

Aš noriu pasikalbėti su kiekvienu kenčiančiu vyru, kurie serga nuo užsisenėjusių ligų, Nervų, Kraujo, Oodos, Puslės, Išėjimo žarnos, taipgi slaptų ligų. Mano 35 metų pasekmingo gydymo, aš atgavau sveikatą del daugelio nusiminusių ir nustojusių vilties vyrų.

Nežudyk daugiau laiko nei pinigų nežinomiems daktarams, ateikite ir dasižinokite tiesos apie savo nesveikatą. Egzaminuoju su pagelba X-Ray ir mikroskopo—o kada yra reikalas del galutino ištyrimo ligos ir užtikrinimo gero gydymo—taipgi egzaminuoju kraują, šlapumą, ir t.t.

Patarimas dykai ir užlaikoma slaptybėje.

Mes kalbame lietuviškai.

Valandos nuo 9 ryto iki 5:30 po pietų, kasdien. Utarninke, Seredoj ir Subatoj vakarais iki 8 valandai. Nedėlioj nuo 9 ryto iki 1 v. po piet.

Dr. W. R. Register
109 N. Dearborn St., Chicago, Ill.
(Imkite elevatorį iki 12 augšto)

Dr. Chiropractor ir Akušerka
ANIELĖ KAUSHILLAS

Gydau be vaistų ir be operacijų, visokias ligas vyrų, moterų ir vaikų. Kurie sergate kreipkitės, o rasite pagelbą. Patarimas dovanai. Valandos nuo 1 iki 9 vakare.
Tel. Yards 4951
3252 So. Halsted St.

Buk mandagus, neduok progos išsivystyti ligai. Tankiai šaltis pagauna, skauda galvą, užkietėjimas vidurių, silpnos akys, nervuotas, jaučiasi sustingęs, reumatiški skaudėjimai ir t. t. Nuo tokių apsireiškimų reikia but atsargųs ir ateityj padaro daug blogo. Šiandie jum yra reikalinga pasimatyt su chiropraktoriu ir buk sveikas.

Dr C Yucius, D C., Ph. C.
2159 — 21st St. ir Leavitt, Chicago
Val. nuo 10 iki 1; 5 iki 8 val. vak.
Telefonas Roosevelt 8135
Rezidencija Brunswick 4887

Rusiškos ir Turkiškos Maudynės

Atdaros dieną ir naktį.

Vanos, lietaus ir marių druskos maudynės. Ruimai ir lovos del nakvynės. Didelis prudas del plaukymo.

Specialės rusiškos maudynės del moterų seredoms.

Z. SAPERSTEIN & SONS
Savininkai
1115-17 So. Paulina St.
Tarpe Taylor ir Roosevelt Rd.
Phone West 1511 Chicago, Ill.

TEISINGAS GYDYMAS

Grynas kraujas yra gyvenimas. Išvalykite savo kraują, ateikite pas mus, mes jį išvalysime ir atbudavosime. Beveik visuose atsitikimuose kataro, Reumatizmo, Paralyžo, Dusulio, Skaudulių, Nuplikimo, Pasididinusių Gyslų paeina nuo nešvaraus kraujo ir greitai pasveiksta kuomet išvaloma.

Vėliausis išradimas parodo, kad gyduolės įčirškiamos tiesiai į kraują, veikia daug geričiau negu imamos per burną. Vienas serum pertikrins kiekvieną sergantį. Yra gaila žiurėti, kaip ligoniai nori pasveikti vartodami seną madą. Netrukdykite laiko išsirinkdami daktarus. Ateikite ir pažinkite tiesą. Mes norime pasikalbėti su kiekvienu kenčiančiu chroniškomis ligomis nervų, kraujo, odos, puslės, žarnų ir privačių ligų. Nesvarbu, kaip silpnas ir nervuotas esate, mes tikrai užtikriname, kad musų gydymas suteiks jums labai greitą pagelbą.

Pasikalbėjimas ir patarimas dykai.

Valandos: Nuo 9 iki 6 vakare, panedėly, seredoje ir subatoje nuo 9 iki 8 vakare. Nedėlioj nuo 9 iki 12.

CHICAGO MEDICAL CLINIC
Dr. E. V. Heaton, Directorius
505 So. State St., kampas Congress, 2 augštas. Chicago, Ill.

DR. VAITUSH, O. D.
LIETUVIS AKIŲ SPECIALISTAS

Palengvins akių įtempimą, kuris esti priežastimi galvos skaudėjimo, svaigimo, akių aptemimo, nervuotumo, skaudamą akių karštį, atitaiso kreivas akis, nuima kataraktą, atitaiso trumparegystę ir toliregystę. Prirenka teisingai akinius. Visuose atsitikimuose egzaminavimas daromas su elektra, parodančia mažiausias klaidas. Specialė atyda atkreipiama į mokyklos vaikus. Akiniai nuo $4.00 ir augščiau. Val: 10 iki 8 v. Ned. 10 iki 1 p. p.
1545 West 47th St.
Phone Boulevard 7589

DR. DEAN
SPECIALISTAS
189 North Clark St.,

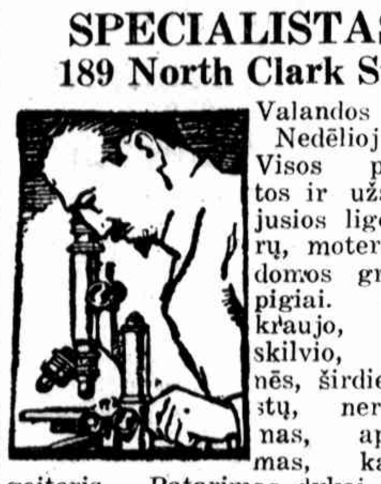

Valandos 9-7. Nedėlioj 9-1
Visos paprastos ir užsisenėjusios ligos vyrų, moterų, gydomos greit ir pigiai. Ligos: kraujo, odos, skilvio, krutinės, širdies, inkstų, nervingumas, apkurtimas, kataras, goiteris. Patarimas dykai.

KAIP BUTI SVEIKU

Per daugelį metų žmonės kenčia todel, kad jie nežino tikro budo kaip išsigydyti. Pavizdžiui, jei jųs sergate, jųs einate pas daktarą, jis duoda jums gyduolių išbandymui, po keleto bandymų jis liepia eiti jumis ant operacijos, tuomet prasideda kentėjimas.

Jei jųs sergate nuo socialių ar kitokių ligų, ateikite į mano ofisą. Aš jumis gerai išegzaminuosiu ir bandysiu pagelbėti jums be gyduolių ir be operacijos.

DR. TAFT
1555 West Roosevelt Road
Ofiso valandos nuo 9 iki 11 ryto
Phone Canal 3457

Moteris taip sirgo, kad negalėjo dirbti

Pasako, kaip Lydia E. Pinkham's Vegetable Compound sustabdė jos kentėjimus ir atbudavojo jos sveikatą.

Momence, Illinois. — "Aš tikrai galiu rekomenduoti jusų gyduoles kitoms moterims kurios turi moteriškus silpnumus, nes jos pagelbėjo man visokiuose atsitikimuose. Aš dirbau valgomame kambaryje miestelyje, ir kaip kada negalėjau dirbti savo darbo, turėjau skausmus apatinėj daly kuno ir turėjau gulėti lovoje. Viena mano kaiminka pasakė, kiek daug gero jai padarė Lydia E. Pinkham's Vegetable Compound, ir tikrino, kad ir man pagelbės. Aš norėčiau, kad visos moterys kurios serga paklausytų mano patarimo, nes Vegetable Compound padarė tiek daug gero ir sugražino atgal man sveikatą ir stiprumą". — Mrs. Albert E. Dechaud, Momence, Illinois.

Daugiau kaip 121,000 moterų iki šiol yra atsakiusios į musų klausimus, "Ar jųs gavote palengvinimą vartojant Lydia E. Pinkham's Vegetable Compound"? 98 nuošimčiai iš tų atsakymų yra "Taip".

Tai 98 iš kiekvieno 100 moterų kurios vartoja šias gyduoles nuo ligų del kurių yra rekomenduojama, gavo pagelbą. Pardavimui pas aptiekorius visur.

LITTLE SPINOGRAPHS

Tas kuris neturėjo jusų ligos yra pasirengęs duoti jums patarimus.

Yra labai daug klaidingu nurodymų ir klaidingų patarimų suteikiama žmonėms kurie serga, todėl nestebėtina, kad tiek daug nepasveiksta.

Jei jųs sergate pasitarkite su Chiropractic ir sužinokite apie jo gydymo budus. Jis yra žmogus kuris supranta apie sveikatą.

DR. J. M. FINSLOW,
Chiropractor
1645 W. 47 St., Chicago, Ill.
Tel. Boulevard 7006

Valandos nuo 2 po pietų iki 8 vakare. Nedėlioj nuo 10 iki 12 dieną

Lietuvių Dentistas patarnaus geriau

Traukimas dantų be skausmo Bridge geriausio aukso. Su musų pleitom galima valgyti kiečiausia maistą. Garantuojame visą savo darbą, ir temas musų kainas. Sergėkite savo dantis, kad nekenktų jusų sveikatai.

1545 West 47th Street.
Netoli Ashland Ave.

KUOMET JŲS SERGATE

Pirmutinis dalykas jųs norite žinoti "Kur surasti gerą gydytoją"

Jei jųs pasuksite savo žingsnius linkui Griswold Medical Office, 544 Woodward Ave., Detroit, Mich., jųs čia surasite Atsakantį Specialistą kokio jums reikia, be trukdymo laiko.

Kuomet jųs atlankysite Griswold Medical Office jųs surasite, kad čia gydytojas yra labai atsargus suradime tikro diagnozo jusų ligos; tai yra suradime kur ir kodel jųs sergate. Šis ofisas yra prirengtas su moksliškais aparatais, taip, kad jei jųs reikalaujate Kraujo Egzaminacijos, Chemiško Analyzo Šlapumo, ir X-Ray Egzaminacijos, arba ko nors kito jums butų reikalinga, šis gydytojas yra prisirengęs patarnauti jums. Su pagelba šitų išbandymų, labaratorijos raportų ir jo žinojimo, jis prašalina pavojų padarymui klaidų.

Gydytojas pasakys jums kiek jis rokuos už išgydymą. Nei vienas neturi šalintis kas link piniginių dalykų. Kiekvienas gali gauti gydytojaus pagelbą ir mokėti kas savaitę arba mėnesį, taip kaip jis gali. Gydytojaus mokestis yra tokia maža, todel, kad jis turi didelę praktiką, nei vienas sergantis neturi abejoti atlankyti jį.

Eikit pas jį ir pasveikite. Pasikalbėjimas ir patarimas dykai.

GRISWOLD MEDICAL OFFICE

GRISWOLD MEDICAL OFFICE, 544 Woodward Av., Detroit, Mich.
Netoli Congress St., vienas blokas į pietus nuo City Hall
Ofiso val. nuo 9 r. iki 8 v. v. kasdien. Nedėlioj nuo 10 r. iki 1 v. p. p.

Mr. I. Knowitt The other guy decided without any argument By Thornton Fisher